

2023-2025 FAALİYET RAPORU

TARİH VAKFI

İÇİNDEKİLER

04

DAVET MEKTUBU
VE PROGRAM

10

MALİ DURUM

16

PROJELER

23

KONFERANS, SEMPOZYUM,
PANEL, ATÖLYE, SEMİNER VE
SÖYLEŞİLER

73

YAYINLAR

107

ÇALIŞMA
GRUPLARI

110

BİLGİ VE BELGE
MERKEZİ

112

YÖNETİM KURULU
VE ÇALIŞMA EKİBİ

DAVET MEKTUBU VE PROGRAM

Değerli mütevellilerimiz,

2023–2025 dönemine dair faaliyetlerimizi sizlerle sunmak ve bu dönemin bizlere öğrettiklerini birlikte değerlendirmek için bu raporu sizlerle paylaşıyoruz. Geride bıraktığımız bu iki yıl birlikte düşünmenin, üretmenin, paylaşmanın ve dayanışmanın da kaydını tuttuğumuz yıllar oldu. Çeşitli zorlukları da olan bu dönemde vakfımızı ileriye taşımak için uğraştık, bunda da bir ölçüde de başarılı olduğumuz için mutluyuz.

Tarih Vakfı olarak, kurulduğumuz günden bu yana tarihçiliği yalnızca akademik bir disiplin olarak değil, aynı zamanda demokratik bir toplumun temel taşlarından biri olarak ele aldık. Tarihi; eleştirel, çok yönlü, çoğulcu ve kamu yararını gözetten bir perspektifle değerlendirme hedefimizi bu dönemde de kararlılıkla sürdürdük.

Bu hedefimizi gerçekleştirmek adına attığımız en önemli adımlar iki çalışma grubumuzu hayata geçirmek oldu. Bu çalışma grupları Emek Tarihçileri Ağı ve Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Grubu oldu.

Emek tarihi ve tarihçiliği, en güçlü olduğu küresel Kuzey’de 20. yüzyılın sonlarından bu yana ilgi kaybederken, küresel Güney’de Türkiye’nin de dahil olduğu çeşitli ülkelerde önemli bir canlanma yaşamakta. Tarih Vakfı bu canlanmaya emek tarihi alanında yayımladığı kitaplar ve emek örgütleri ile düzenlediği konferanslarla katkı sunmuştur. Emek Tarihçileri Ağı bu katkının bir devamı niteliğinde oluştu.

Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları grubu ise, tarihçilik alanında aktif olarak üretim yapan kadın tarihçileri, Tarih Vakfı çatısı altında birleştirmek ve bu alanda yaptıkları üretimleri paylaşmak, çoğaltmak ve görünür kılmak amacıyla Tarih Vakfı’nda çalışan kadın tarihçiler tarafından kuruldu. Bu grup üyeleri, 2019’dan beri düzenlenen “Kadın Kadına Tarih Konferans”larına destek vermek suretiyle kadın tarihçiler ağını genişletmeye devam etmekle birlikte, Tarih Vakfı çatısı altında oluşturdukları çalışma ve okuma grupları, kitap ve dergi projeleri, Toplumsal Tarih dergisine toplumsal cinsiyet tarihi alanında hazırladıkları özel sayılar, yurtiçi ve yurtdışı sivil toplumla kurdukları ilişkilerle çalışmalarına devam etmektedir. 29 Kasım 2024 tarihinde üçüncüsü gerçekleştirilen Kadın Kadına Tarih Konferansı, Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları grubunun katkılarıyla Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve bünyesindeki Kadın Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (KAM) ve Tarih Vakfı iş birliğiyle düzenlendi.

Bu doğrultuda gerçekleştirdiğimiz bir diğer önemli proje ise, Cumhuriyet’in 100. yılı vesilesiyle başlattığımız 12 ciltlik büyük yayın dizisi, Türkiye’nin modernleşme sürecine eleştirel ve disiplinler arası bir yaklaşım getiriyor. Seride toplumsal cinsiyet, azınlıklar, siyasal düşünce, kentleşme, çevre tarihi, laiklik, sanat ve işçi hareketleri gibi alanlarda kapsamlı değerlendirmelere yer verildi. Bu kitaplar yalnızca birer tarihsel analiz değil, aynı zamanda kamusal düşünceye katkı sunan metinlerdir. Bu büyük projeyi uzun ve zorlu bir sürecin sonunda tamamlamaya yaklaştığımız için gururluyuz. Başta editor ve yazarlar olmak üzere tüm emeği geçenlere teşekkür ediyoruz.

Yerel yönetimlerle geliştirdiğimiz işbirlikleri de bu dönemin önemli kazanımları arasında. Bunların başında Bursa Büyükşehir Belediyesi ile düzenlediğimiz “Osmanlı’dan Günümüze Bursa Emek ve Endüstri Tarihi” Uluslararası Sempozyumu geliyor. Bu sempozyum kentin üretim geçmişini belgeleyen çok önemli bir bilimsel toplantı oldu. Ayrıca sempozyum bildirilerinden oluşacak kitabımız da hazırlık aşamasında. Bursa’nın endüstri tarihi ve mirası ile ilgili olarak da başladığımız Merinos Fabrikası’ndan günümüze ulaşan belgelerin dijitalleştirilmesi projesiyle, kamusal arşiv bilincine katkı sunmayı amaçlıyoruz.

Bir başka işbirliği yaptığımız yönetim de Üsküdar Belediyesi oldu. Üsküdar belediyesi ile yürüttüğümüz “Kadın Bânilerin İzinde” gezi rotası, Osmanlı döneminde kadınların kamusal alan üzerindeki

etkilerini mimarlık ve toplumsal cinsiyet ekseninde görünür kıldı. Aynı işbirliğiyle, çocuklara yönelik sanat odaklı tarih, felsefe ve çocuk hakları atölyeleri düzenleyerek vakfımızı farklı sosyal gruplar arasında görünür kıldık. Etkinlik dizilerimiz, bu dönemde de kuvvetle devam ettirdiğimiz faaliyetlerimizin başında geldi. “Perşembe Konuşmaları”, “Akl-ı Kissa Salı Söyleşileri”, “Minerva Konuşmaları” gibi diziler, hem mekânsal hem de tematik çeşitliliğiyle izleyiciyle buluştu. Taşrada siyaset, mülkiyet, hayvan tarihi, sınıf mücadelesi, enerji, kültürel miras gibi çok sayıda konuyu Türkiye’nin dört bir yanından akademisyenler ve araştırmacılarla tartıştık. Nurşen Gürboğa ve Gülay Yılmaz’ın koordinatörlüğünde hazırlanan ve farklı alanlarda çalışan kadın tarihçilerin çalışmalarını paylaştıkları **Akl-ı Kissa** serisi büyük ilgi toplamaya devam etti. Ayşe Ozil ve Ayşe Köse Badur’un organizasyon ve moderatörlüklerini üstlendikleri ve Sabancı Üniversitesi bünyesindeki İstanbul Politikaları Merkezi ile işbirliği ile **Minerva Konuşmaları**’nda “Tarihte İstanbul”a odaklanarak, Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti tarihinde, farklı yüzyılları ve dönemleri kapsayacak biçimde İstanbul’un siyasi, ekonomik, toplumsal ve kentsel varlığı ele alındı. Ayrıca, Aralık 2024-Mayıs 2025 döneminde tarihçi Burak Onaran’ın Tarih Vakfı adına Nadir Gastronomi Platformu ile ortak düzenlediği “Mutfakta Tarih Konuşmaları” dizisinde, Nadir Gastronomi’nin mutfaklı konferans salonu imkanları kullanarak gastronomi tarihi alanında çalışan önemli araştırmacıların menüleri eşliğinde sohbetler düzenlendi.

Vakfımızın en büyük iftihar kaynağı olan **Toplumsal Tarih** dergimizi ekonomik açıdan artan masraflarına rağmen içerik ve kalitesinden ödün vermeden çıkarmaya devam ettik. Dergide bir bayrak değişimi olarak editörümüz Erhan Keleşoğlu yerini Özge Ertem ve Elif Kevser Özer’e devretti. 2022 Aralık ayından itibaren yayınladığımız **Toplumsal Tarih Akademi: Osmanlı Türkiye Çalışmaları** dergisinin editörlüğünü Melike Firüzan Demirtaş ve Emrah Sırrı Üçer üstlendiler. Bu süre içinde yeni sayılarıyla ülkemizdeki akademik bilgi üretimine katkıda bulunmaya devam ederek, kısa bir süre içinde atıf alan ve saygıyla anılan bir yayın halini aldı.

Tarih Vakfı Yurt Yayınları, artan maddi zorluklara rağmen faaliyetlerini devam ettirdi. İsmet Akça’nın genel yayın yönetmenliğini üstlendiği Yurt Yayınları, Cumhuriyet’in 100. yılı üzerine olan serimiz dışında yeni eserler de yayımladı. Bu kitaplar arasında Maurus Reinkowski’nin **Türkiye Tarihi**’nin yanı sıra Osmanlı’da toprak mülkiyeti, basın tarihi, sendika tarihi, elektrik tarihi gibi farklı alanlarda değerli kitaplar okuyucularla buluştu. Ayrıca ALFA Yayınları ile ortaklığa giderek, tekrar basımını yapamadığımız çeşitli kitapları ortak yayın olarak okuyucuyla buluşturarak, vakfımıza maddi ve kamusal fayda sağlamayı başardık.

Eğitim faaliyetlerimiz çerçevesinde Ankara’daki ofisimizde ve çevrimiçi olarak düzenlediğimiz Osmanlıca seminerleri, özellikle genç araştırmacılar için önemli bir kaynak oluşturdu. Ayrıca çeşitli paydaşlarla ortak etkinlikler düzenledik. Koruma Akademisiyle birlikte mühendis ve mimarlara özel Osmanlıca eğitimleriyle teknik metinlerin okunmasına katkı sağladık. Burak Onaran’ın koordinatörlüğünde Nadir Gastronomi Platformu ile ortak olarak yemek tarihi seminerleri ile Özde Çeliktemel’in koordinatörlüğünde Kadıköy Belediyesine bağlı Sinematek Sinemaevi ile ortak olarak sinema tarihi üzerine seminerler düzenleyerek, tarihsel bilgi üretimini gündelik yaşamın farklı alanlarına taşıdık.

İstanbul dışında da varlığımızı sürdürmeye devam ettik. Ankara’da bu geçmişte olduğu gibi bu yıl da **Tarih Vakfı Ankara Tartışmaları** bir çok farklı alanda üst düzey tartışmalara ev sahipliği yaptı. İzmir Büyükşehir Belediyesi bünyesindeki Ahmet Piriştina İzmir Kent Müzesi ve Arşivi (APİKAM) ile işbirliğimiz ile “Tarih Buluşmaları” ve Bursa Nilüfer Belediyesi ile birlikte ortaklaşa olarak “Tarih Buluşmaları”, Eskişehir Tepebaşı Belediyesi ile “100. Yılında Cumhuriyet’e Bakış” ve Adalar Vakfı ile ortaklaşa “Tarih Sohbetleri” başlıklı etkinliklerle vakfımızın üstlendiği tarihçilik misyonunu olmayan bir tarihsel düşünce pratiğini yaygınlaştırmayı hedefledik.

Bu dönemde var olan kurumsal projelerimizi devam ettirdik ve yenilerini de ekledik. İstanbul Alman Lisesi'nin 150. yılına özel olarak tasarladığımız çok dilli kurumsal tarih çalışmasının sözlü tarih ve belgesel çalışmaları ile Türk Ekonomi Bankası'nın tarihi devam etmektedir. Bu dönemde Cumhuriyetin 100. Kuruluş Yıldönümü Prestij Kitap Projesi olarak, Türkiye Mühendisler Birliği'ne Türkiye içerisinde 1923-2023 yılları arasında tamamlanmış bayındırlık yapıları arasından 100 adet eserden oluşan bir seçkiyi hazırladık. Yine eğitim tarihi alanında Kadıköy Anadolu Lisesi'nin tarihini Hakan Koçak'ın yönetiminde hazırlamaya başladık.

Bu dönemde idari açıdan da vakıfta değişimlerin yaşandığı bir dönemdi. 2023'teki Genel Kurulun devamında YK Başkanı ve Genel Sekreterlik görevleriyle Nurşen Gürboğa ve Yaşar Tolga Cora eş-başkan sıfatıyla vakfı yönettik. Bu tür idari yapılanmaların zorluklarına rağmen bu yönetim biçimini koruyup geliştirerek sadece Tarih Vakfı için değil diğer STK'lara da demokratik ve eşitlikçi bir model sunmak için çaba gösterdik.

Bu dönemdeki başarılarımızın yanısıra birçok zorluklarla da karşılaştık ve bazı alanlarda gelişme sergileyemedik. Vakfımızın bulunduğu binaya dair gelişmeler bizim dışımızdaki gelişmelerden ötürü sekteye uğradı. Mevcut yönetimin göreve geldiğinde üzerine çalıştığı Bilgi Belge Merkezine dair çalışmalar da idari, maddi ve bina ile ilgili sorunlardan ötürü ilerleyemedi. Bunların dışında vakfımızın websitesi ve sosyal medya hesaplarının çökmesi sonucu kamu ile iletişimiz geriledi, enerjimizin önemli bir kısmını bunları tekrar ayağa kaldırmak için sarfetmek zorunda kaldık.

En önemli çabamız ise enflasyonist ortamda ekonomimizin yaşadığı genel sorunlar içerisinde vakfımızı ayakta tutmak için oldu. Bu çabalar geleceğe aktarmak geliştirmek için kullanabileceğimiz kaynakları öncelikli olarak vakfın varlığını devam ettirmeye yöneltmemize sebep oldu. Siz değerli mütevellilerimizin de desteği ile web-sitemizi yenilimeye başladık, kitaplarımızı basmaya ve projelerimizi hayata geçirmeye devam edebildik.

Bu dönemde bir çok kayıp da yaşadık. Çok değerli tarihçi ve mütevellilerimizden Orhan Koloğlu, İsmail Ergun Göknel, Emre Dölen, Yusuf Oğuzoğlu ve Tarık Ziya Ekinci'yi kaybettik.

2023-2025 yıllarını kapsayan bu faaliyet raporunu ile Tarih Vakfı'nın kuruluşundan bu yana bizi yalnız bırakmayan, zor günlerimizde hiçbir karşılık beklemeden yanımızda olan mütevellilerimize ve Tarih Dostları'na, takipçilerimize, gönüllü destekçilerimize ve çalışanlarımıza içtenlikle teşekkür etmek için size sunuyoruz.

Bu faaliyetlerinin her biri, yalnızca belirli bir etkinliğin, kitabın ya da projenin çıktısı değil; aynı zamanda bir düşünme biçiminin, bir dayanışma ağının, bir sivil tarihçiliğin ürünüdür. Tarih Vakfı olarak, geçmişi sadece hatırlamak ya da anlatmakla yetinmiyor; onu sorguluyor, dönüştürüyor, yeni sorunlarla geleceğe taşıyoruz.

2023–2025 faaliyet raporumuz, bu kolektif çabanın bir belgesidir. Bu dönemde bizimle olan, katkı sunan, destekleyen herkese gönülden teşekkür ediyoruz.

Önümüzdeki dönemde de daha demokratik bir Türkiye için hep birlikte düşünmeye, üretmeye, tartışmaya devam edeceğiz.

Tarih Vakfı Yönetim Kurulu adına saygılarımızla sunarız.

Haziran 2025 – İstanbul

DAVET MEKTUBU VE PROGRAM

Değerli Mütevellimiz,

Tarih Vakfı'nın 15. Olağan Genel Kurulu, 5 TEMMUZ 2025 tarihinde, bu toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde 12 TEMMUZ 2025 Cumartesi günü 13:30-18:00 saatleri arasında çoğunluk aranmaksızın ekteki gündemle Tarih Vakfı'nda toplanacaktır. Değerli mütevellilerimizin, bugüne kadarki temayülleri göz önüne alarak Genel Kurul tarihini 12 TEMMUZ 2025 olarak dikkate almalarını rica ediyor ve aşağıdaki birkaç noktayı dikkatlerine sunuyoruz:

1. Genel Kurul gündemine geçilmeden önce:
O. Şevket Pamuk tarafından "Türkiye'de Bölgesel Eşitsizliklerin Tarihi" başlıklı bir konferans verecektir.
2. İki yıllık dönemin Faaliyet Raporu dahil tüm Genel Kurul belgeleri elektronik posta adreslerinize yollanacaktır. 20 Ağustos 2023 tarihinden tarihinden bugüne geçen süre raporlamaları incelemenize sunulacaktır.
3. Genel Kurul'a katılamayacak mütevellilerimiz, eğer isterlerse, örneği ekte bulunan imzalı bir vekaletname ile başka bir mütevelliyi vekil tayin etmek suretiyle Genel Kurul'da temsil edilebilirler.

Genel Kurul'a katılmanızı diliyor, gerekli hazırlıklar için katılım durumunuzu 0212 522 02 02 numaralı telefona veya tarihvakfi@tarihvakfi.org.tr adresine bildirmenizi rica ediyoruz.

Saygılarımızla,

Tarih Vakfı Yönetim Kurulu

PROGRAM	
13:00-13:45	KONFERANS
	Prof. Dr. Şevket Pamuk “Türkiye’de Bölgesel Eşitsizliklerin Tarihi”
14:00-14:15	Soru-cevap, tartışma
14:15-14:30	Ara
14:30-18:00	TARİH VAKFI 16. OLAĞAN GENEL KURULU

Gündem:

- Toplantının açılması, iki genel kurul arasında kaybettiğimiz mütevelli ve tarih dostlarımız için saygı duruşu ve başkanlık divanı seçimi,
- Yönetim Kurulu çalışma raporunun sunulması ve tartışılması,
- Mali rapor ve Denetim Kurulu raporunun sunulması, tartışılması ve aklama,
- Gelecek dönem çalışma planı ve bütçe taslağının sunulması, görüşülmesi ve onaylanması,
- Mütevelliler Kurulu boş üyeliklerin tamamlanması ve yeni adayların tanıtılması ve seçim,
- Yönetim Kurulu değişecek üyelikler ve Denetim Kurulu için seçim,
- Görüş ve Öneriler

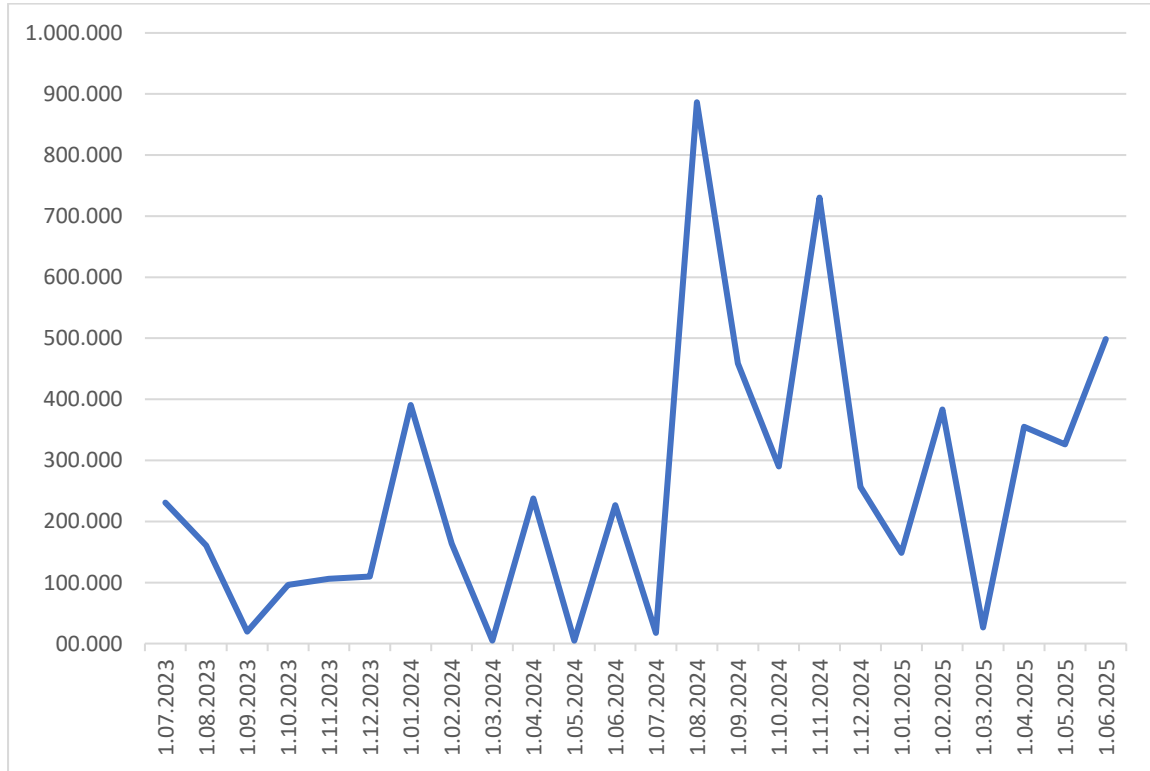
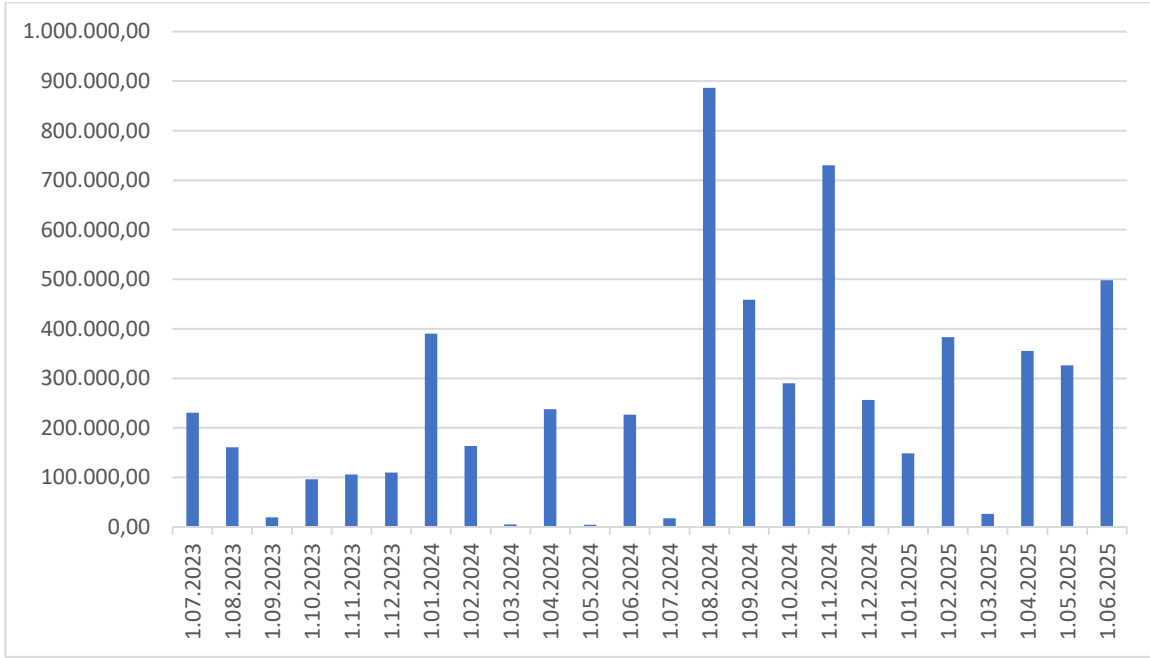

MALİ DURUM

2023-2024 yönetim dönemine ait sizlere sunulan Sayman Raporu ve Ekleri ile Denetim Kurulu Raporu resmi ve ayrıntılı mali verilerimizi içermekte olup, Genel Kurul gündemi gereği değerlendirme ve oylarınıza sunulacaktır. Faaliyet Raporumuzun Mali Durum başlıklı bu bölümünde ise 2 yıllık dönem zarfında mali durumumuz açısından daha sade, anlaşılır ve açıklayıcı olan nakit durumumuza göre bir değerlendirme yapılmıştır. Aşağıda Grafik 1 ve 2’de Temmuz 2023 – Haziran 2025 arası dönemde proje hesapları hariç aybaşı nakit (TL) durumumuz görülmektedir. Proje hesaplarının Vakıf payları dışındaki meblağları projelerin kendi harcamalarına hasredilmesi gereken meblağlardır. Dolayısıyla, Vakfın ve bağlı iktisadi işletmemizin diğer tüm giderlerini karşılamak üzere kullanılan gelirlerimizi/nakdimizi bu hesaplar hariç nakit durumumuz üzerinden değerlendirmek daha gerçekçidir.

Aşağıdaki grafiklerden de görüleceği üzere son iki yıllık dönemde projeler dışı nakit kasamızda konjonktürel ve kısmi iniş ve çıkışlar olmakla birlikte 2023 sonuna doğru kısmi bir düşüşün ardından 2024 başı kayda değer bir yükselme söz konusudur. Nakit kasamızdaki bu artış esasen Şubat 2023 – Kasım 2024 döneminde gerçekleşmiştir. 2024 yılı başında kasamızda kullanılabilir 390.534,30 TL nakit ile yıla başlanmıştır. Özellikle son bir buçuk yıldır giderek derinleşmekte olan iktisadi krize rağmen 2023 yılı itibari ile proje bütçelerinden vakfımıza kalan kurum payları sayesinde temel giderlerimiz olan kira, fatura, personel maaşları gibi gider kalemleri karşılanabilmektedir. 2023 yılı Ağustos ayı itibariyle ay başı kullanılabilir nakit kasamız 160.781,58 TL’dir. 2025 Yılı Ocak ayı itibariyle ay başı kullanılabilir nakit kasamız 148.663,68 TL’dir. (bkz. Grafik 1 ve 2).

GRAFİK 1 VE 2: PROJE HESAPLARI HARIÇ AYBAŞI NAKİT TL

2021-2025 arası dönemde devreye sokulan ve belirleyici olan bazı faktörlere değinecek olursak:

Öncelikle mütevellilerimiz Vakıf'a destek olmaya davet ettik. Mütevellimiz her zamanki gibi katkılarını esirgemekentdi ve Ocak 2023 / Mayıs 2025 tarihlerinde toplam 729.542,68 TL **mütevelli bağışı** gerçekleşti (Tarih Dostu bağışları hariç tek seferlik bağışlar)

Piyasadan alacak tahsillerimizi sıkı bir şekilde takip ettik. Ancak son aylarda alacaklı olduğumuz firmalar ekonomik kriz yüzünden ödemelerini çoğunlukla erteliyor.

2021-2022 Aşağıda ayrıntılı bilgilerini verdiğimiz gibi **online ücretli seminerler** gerçekleştirdik. Bu sayede toplam 86.836 TL gelir elde ettik (Yemek Tarihi Seminerleri, Kültür Tarihi Seminerleri, History Seminars). Gençler Tarih Yazıyor ve Öğretmen Eğitimi atölyeleri ile de 141.600 TL gelir elde ettik.

Aşağıda ayrıntılı bilgilerini verdiğimiz gibi **online ücretli seminerler** gerçekleştirdik. Bu sayede toplam 575.800,00 TL gelir elde ettik.

(2023 Yılı Osmanlıca Seminerleri 42.500,00 TL, 2024 Yılı Osmanlıca Seminerleri 313.900,00 TL, 2025 Yılı Osmanlıca Seminerleri 120.000,00 TL, Merin Sever 2023 Yılı Etkinlik 30.400,00 TL, Merin Sever 2024 Yılı Etkinlik 69.000,00 TL)

2021-2022 Proje gelirleri ise meblağ olarak önemli katkılar sağlayan kalemlerimiz oldu: Adana Belediyesi projesi kurum payı (vergiler dahil 52.443 TL), Eskişehir Tepebaşı Belediyesi proje kurum payı (vergiler dahil 559.456 TL) ve Shell'in Türkiye'deki 100. Yılı proje kurum payı (vergiler dahil 342.000 TL).

2023-2024-2025 Proje gelirleri ise meblağ olarak önemli katkılar sağlayan kalemlerimiz oldu: Shell'in Türkiye'deki 100. Yılı Belgesel Film Projesi Kurum payı (462.600,00 TL vergiler dahil), Şişli Belediyesi Gençlik Çalışmaları Birimi Temel Seviye Sosyal Bilimler Okulu Kurum Payı (192.500,00 TL vergiler dahil), İstanbul Büyükşehir Belediyesi Cumhuriyet'in 100 Yılı Kitap Projesi Kurum Payı (vergiler dahil 1.600.000,00 TL), Kadıköy Anadolu Lisesi Kurum Tarihi Projesi Kurum Payı (2025 6 Aylık 1.062.000,00 TL vergiler dahil) Türkiye Müteahhitler Birliği- Cumhuriyet'in 100 Bayındırlık Eseri Projesi Kurum Payı (99.500,00 TL vergiler dahil), Üsküdar Belediyesi Gezi Rotaları ve Çocuk Atölyeleri Projeleri Kurum Payı (330.000 TL vergiler dahil).

Tüm hesaplarımızdaki **nakdimizi sürekli ve düzenli olarak dövizde ya da vadeli TL hesapta tutarak** sadece TL olarak mali varlıklarımızın erimesine engel olmadık aynı zamanda kurdaki hareketlilik sonucu önemli kambiyo kazancımız da oldu.

Bununla birlikte tüm çabalarımıza rağmen tüm faaliyet giderlerinin yüksek enflasyon yüzünden hızlı bir şekilde artması, bunun yanında aktif olarak yürüttüğümüz proje sayılarının azalması sebebiyle nakit kasamızdaki **düşme eğilimini** henüz durduramadık. Şubat 2023'de 218.119,11 TL olan nakit kasamız Ağustos 2023 itibarıyla 160.781,58 TL'ye geriledi.

Tüm bu koşullar altında Tarih Vakfı olarak **sabit giderlerimizi** (şu an itibarıyla 400.300 TL'si personel giderleri, 35.000 TL'si diğer sabit genel giderler olmak üzere toplam 435.300 TL) **karşılacak düzenli sabit bir gelirimiz** (aşağıda sunduğumuz gibi sabit gelirimiz olan Tarih Dostu bağışlarının aylık ortalaması 110.000 TL'dir) **bulunmamaktadır**.

Tarih Dostu gelirlerimiz (aylık ortalama 110.000 TL civarı) Vakfımızın sabit ve düzenli gelir kalemidir. Vakfın mali öz yeterliliğinin ve sürekliliğinin sağlanması açısından tarih dostlarının sayısını ve gelirini arttırmak merkezi önem arz ediyor.

Aşağıda Tablo 1 ve Grafik 3'te görüleceği üzere ayrılanlar ve yeni katılanlar sonrasında Haziran 2021'de 344 olan Tarih Dostu sayımız Temmuz 2023'de 392'ye çıkarken, Tarih Dostu bağışlarından elde edilen gelir aynı dönemde 17.946 TL'den 44.460 TL'ye çıkabilmiştir.

Mayıs 2023 itibariyle hem bağışçı listeleri güncellendi hem de yeni Tarih Dostları kazanmak için aramalar yapıldı. Hem Haziran 2023, hem de Ocak 2024 tarihinden itibaren düzenli ödeme yapmayanlar listelerden çıkarıldı ve listeler daha kullanışlı bir hale getirildi. Böylece hem aktif Tarih Dostları sayılarının net rakamları çıkarılmış oldu ve kağıt üzerindeki ve ödeme yapan sayıları büyük oranda aynı hale getirildi.

Tarih Dostu ödemelerinin otomatik ve düzenli yapılabilmesi için birçok STK'nın kullandığı ve uygun teknik altyapıya ve aynı zamanda yüksek güvenliğe sahip Fonzip üyeliği kullanımına devam edildi (<https://fonzip.com/tarihvakfi/tarih-dostu>) ; web sitemizden de Tarih Dostu Olun, Bağış Yapın ve Abone Olun butonları doğrudan Fonzip'e yönlendirmektedir.).

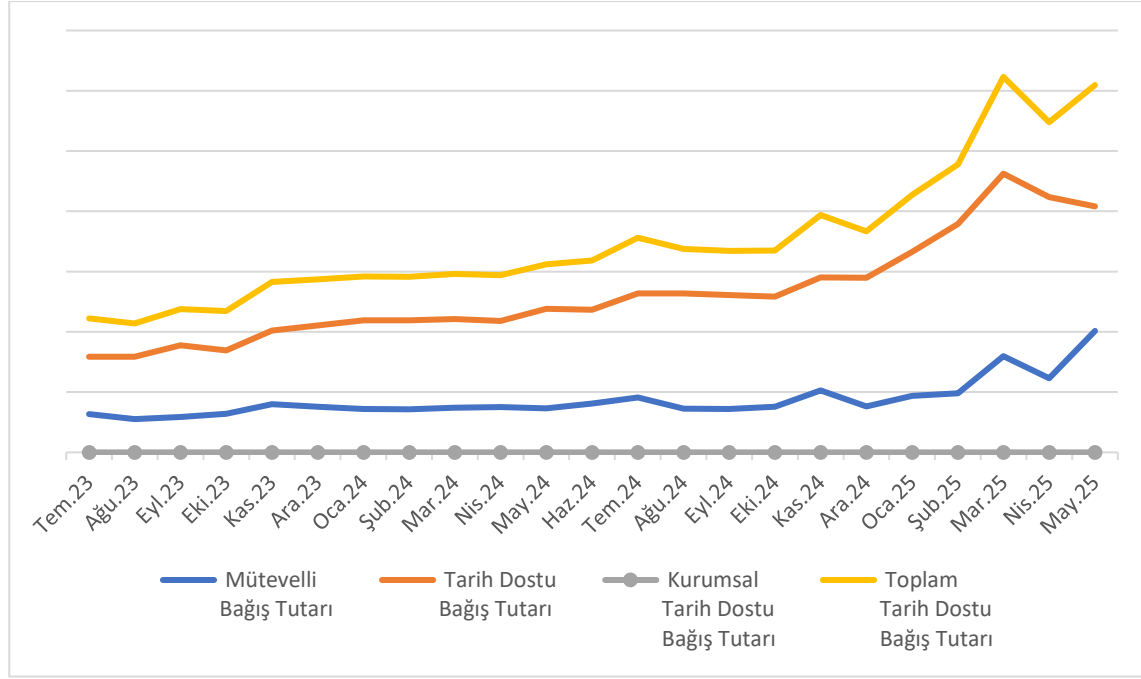
Tüm çabalarımıza rağmen mütevellilerimizi Tarih Dostu yaparak düzenli bağış vermelerini sağlama konusunda oldukça zayıf kaldık. **Temmuz 2023'de 691 mütevellimizin sadece 90'ı Tarih Dostu** bağış ödemesi gerçekleştirmektedir.

Yukarıda zikrettiğimiz **sabit giderlerimizi sabit ve düzenli gelirlerimizle karşılar hale gelmemiz, dolayısıyla da mali bağımsızlığımızı sağlayabilmemiz için aylık Tarih Dostu bağış gelirlerimizi en az 4 katına çıkarmamız, bunun içinde de mütevellilerimizin Tarih Dostu olmasını sağlamamız elzemdir.**

TABLO 1: TARİH DOSTLARI 2023 TEMMUZ-2025 HAZİRAN

Tarih	Ödeme Yapan Tarih Dostu Sayısı	Toplam Bağış Tutarı
Tem.23	364	44.460,00
Ağu.23	353	42.780,00
Eyl.23	351	47.500,00
Eki.23	349	46.905,00
Kas.23	372	56.615,00
Ara.23	374	57.395,00
Oca.24	363	58.420,00
Şub.24	366	58.235,00
Mar.24	360	59.250,00
Nis.24	351	58.850,00
May.24	365	62.400,00
Haz.24	360	63.700,00
Tem.24	379	71.250,00
Ağu.24	376	67.495,00
Eyl.24	367	66.850,00
Eki.24	363	67.000,00
Kas.24	370	78.800,00
Ara.24	372	73.370,00
Oca.25	375	85.495,00
Şub.25	366	95.595,00
Mar.25	347	124.595,00
Nis.25	331	109.525,00
May.25	332	121.900,00

GRAFİK 3: TARİH DOSTU ÖDEMELERİ

Vakfın ve etkinliklerinin görünürlüğünün artması adına sosyal medya hesaplarımızı aktif olarak kullanarak sık sık yeni etkinlikler ve yeni yayınlarımız hakkında paylaşımlar yaptık. Bunun yanı sıra tüm etkinliklerimizin kayıtlarını YouTube ve Spotify'da video ve ses kaydı olarak yayınlamaya devam ettik. Geriye yönelik etkinliklerimizin yüklenmesi çalışmaları da devam etmekte.

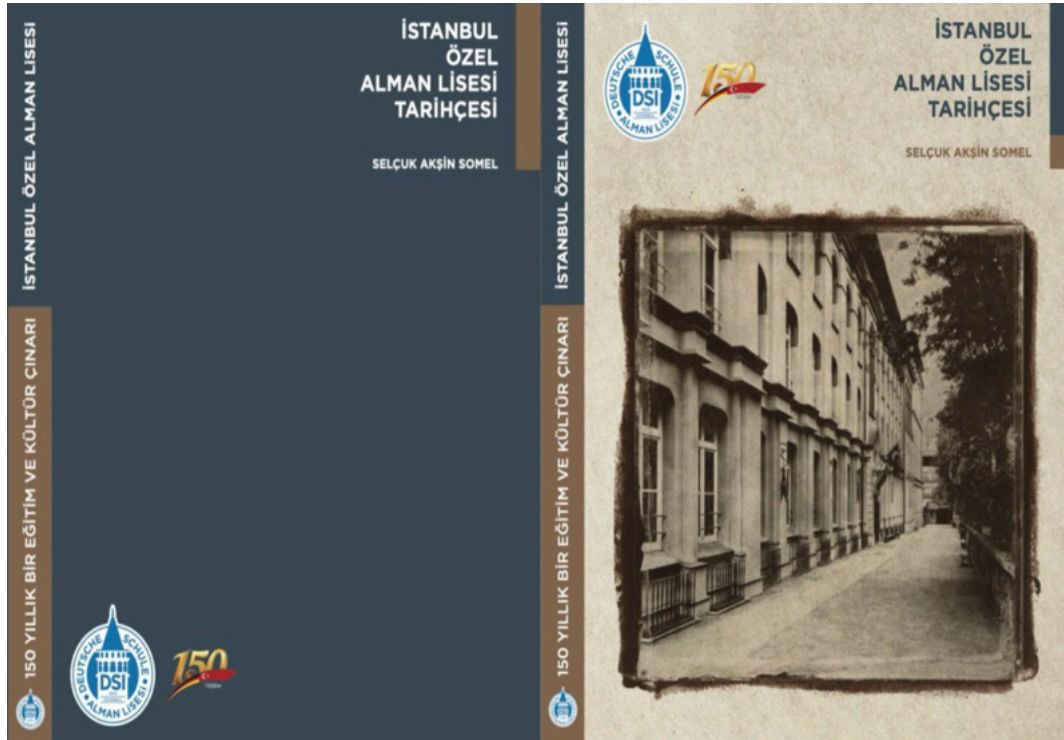
PROJELER

GİRİŞ

Tarih Vakfı kurulduğu günden bu yana Türkiye'de tarih ve tarihçilik alanında eleştirel, alternatif ve hareketli bir merkez ve ortam yarattı. Bilimsel, toplumsal ve siyasal alanda getirdiği birçok yenilikle ve ülke gündemine damgasını vuran etkinlikleriyle kamuoyunda saygın bir sivil toplum kurumu haline gelen Tarih Vakfı Yönetim Kurulu olarak 2023-2025 döneminde de pek çok etkinlik gerçekleştirdik. Zor günlerden geçtiğimiz bu dönemde elimizden gelenin en iyisini yapmaya, ayakta kalmaya, etkinliklerimizle varlığımızı sürdürmeye ve dayanışmayı devam ettirmeye çalışıyoruz. Sürdürülen bütün etkinlikler imece usulü, aydın dayanışmasının ve gönüllülüğün temel olduğu bir zeminde gerçekleştirilmektedir. Bu süreçteki faaliyetlerimizi sizlerle paylaşmak istedik.

1. 150. YILINDA ALMAN LİSESİ

İstanbul Alman Lisesi'nin kuruluşunun 150. yılı kapsamında yürütülen proje kapsam ve bütçe açısından Tarih Vakfı'nın sürmekte olan en büyük projesidir. 150. Yılında Alman Lisesi projesi, kurum tarihi kitabı (Türkçe, Almanca ve İngilizce), 150 Yıl- 150 Mezun başlığıyla 150 mezuna ait sözlü tarih çekimlerine dayanan 150 kısa biyografi kitabı (Türkçe, Almanca, İngilizce) ve Alman Lisesi belgeseli olmak üzere üç ana sacayağına sahiptir. Projenin yazarlığını Prof. Dr. Selçuk Akşin Somel'in yaptığı kurum tarihi kitabının Türkçesi tamamlanmış olup Mart 2021'de basılmıştır. Ayrıca İngilizce ve Almanca çevirisi tamamlanmış ve kuruma teslim edilmiştir. 50 mezunun sözlü tarih çekimleri ve biyografi yazımı ile Alman Lisesi belgeseli çalışmaları devam etmektedir.

2. TEB (TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.) KURUM TARİHİ PROJESİ

2017'de kuruluşunun 90. yılını kutlayan TEB'in Cumhuriyet'in ilk yıllarında Kocaeli'nde faaliyet yürüten yerel bir bankadan, önce ulusal, sonra da küresel bir bankaya nasıl dönüştüğünün öyküsü genel olarak Türkiye iktisadi ve siyasi tarihindeki değişim ve dönüşümler, özel olarak da bankacılık sektörü bağlamında ele alınmaktadır.

TEB Kurum Tarihi araştırmasıyla, bankanın kurucuları ve kuruluş süreci; günümüze kadar geçirdiği aşamalar, kamu ve özel sektördeki diğer kurumlarla ilişkileri; toplum üzerinde bıraktığı etkiler; ortaklıklar ve birleşmeler; misyonu, vizyonu ve hedeflerindeki değişiklikler ile sahip olduğu kurum kültürü, belgelerle ve olayların bire bir tanıklarının anlatılarıyla ortaya konmaya çalışılmaktadır. Araştırma sonunda kapsamlı ve belgelerle desteklenen bir metin haline dönüştürülen TEB tarihi; kurumun beklentileri çerçevesinde bir prestij kitaba, yükseköğretim düzeyinde kaynak olacak bir akademik kitaba ve belgesel ya da kurumsal tanıtım filmine dönüştürülecektir.

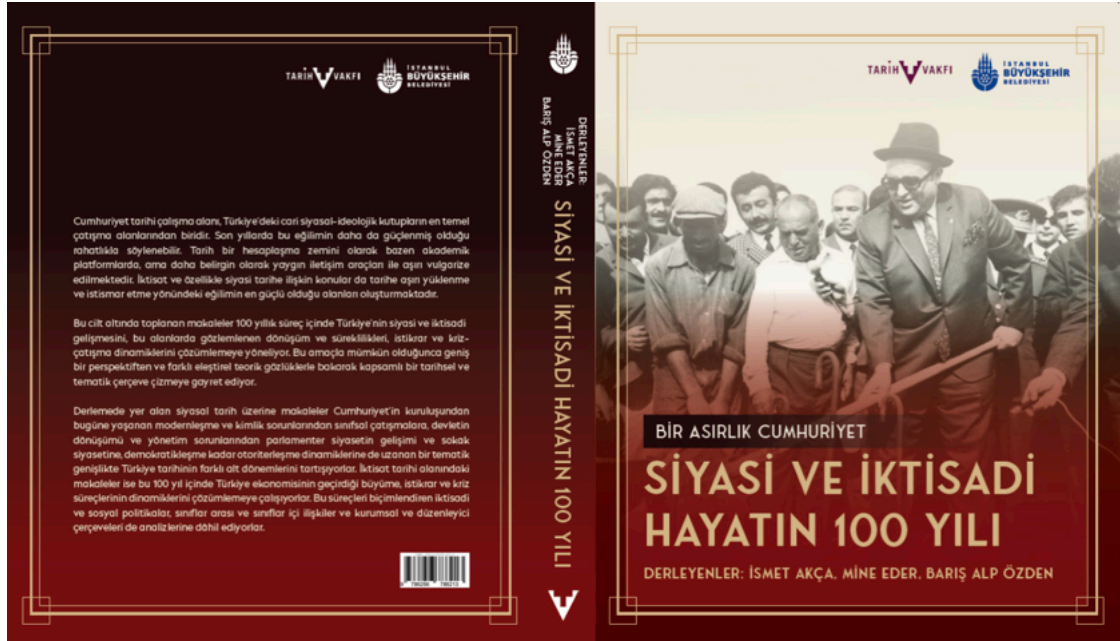
Proje çalışmaları TEB üst düzey yönetimiyle kurumun ayarlaması gereken sözlü tarih görüşmelerinin sarkması sebebiyle henüz tamamlanamamıştır.

3. CUMHURİYET'İN 100 YILI KİTAPLARI PROJESİ

Cumhuriyet tarihinin farklı cephelerini ve 100 yıllık birikimini ele alacak kitaplar dizisine dayalı projemize 2022 yılında başlanmıştır. 12 ciltten oluşan projemizin Cumhuriyetin Siyasal ve Düşünsel Serencamı (Derleyenler Ayşe Köse Badur ve Erol Ülker), Siyasi Düşüncelerin Bir Muhasebesi (Derleyen Tanıl Bora), Eğitim, Devlet, İnsan (Derleyen Fatma Gök), Kentleşme ve Çevre Tarihi (Derleyen Nurşen Gürboğa), Bir Toplumsal Cinsiyet Muhasebesi (Derleyen Nacide Berber), Toplumsal Hareketlerin Asrı (Derleyen Y. Doğan Çetinkaya), Çemberin Dışındakiler: Azınlıklar (Derleyen Elçin Macar) ciltleri 2024 yılında, Cumhuriyetin İlk Asrında İşçiler (Derleyen Mustafa Görkem Doğan) 2025 Ocak ayında basılmıştır. Basım hazırlıkları süren Türkiye Ekonomisi: Süreklilik ve Değişim (Derleyenler Barış Alp Özden ve Mine Eder), Türkiye Laikliğine Bakışlar (Derleyen Umut Azak), Türkiye Siyaseti: Dönemler, Aktörler, Meseleler (Derleyen İsmet Akça), Sanatsız Millet Olur Mu? (Derleyen Ahu Antmen) ciltleri 2025 yılı içerisinde basılacak ve bu seri tamamlanacaktır.

4. BİR ASIRLIK CUMHURİYET KİTAPLARI PROJESİ

Cumhuriyet tarihinin farklı cephelerini ve 100 yıllık birikimini ele alacak kitaplar dizisine dayalı bir projemizin diğer bir çıktısı da Bir Asırlık Cumhuriyet kitaplarıdır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne hazırladığımız bu proje 2024 yılında tamamlanmıştır. Bu proje sonucunda İstanbul Büyükşehir belediyesine "Cumhuriyet: Kuram, Süreç, Siyaset" (Derleyenler Ayşe Köse Badur, Tanıl Bora, Erol Ülker), "Emeğin ve Toplumsal Hareketlerin 100 Yılı" (Derleyenler Y. Doğan Çetinkaya), "Siyasi ve İktisadi Hayatın 100 Yılı" (Derleyenler İsmet Akça-Mine Eder-Barış Alp Özden), "Kent ve Çevre Tarihi" (Derleyen Nurşen Gürboğa) olmak üzere 4 ciltten oluşan bir seçki sunulmuştur.

5. CUMHURİYETİN 100. KURULUŞ YILDÖNÖMÜ PRESTİJ KİTAP PROJESİ - TÜRKİYE MÜTEAHHİTLER BİRLİĞİ

Tarih Vakfı ve Türkiye Mütcaahhitler Birliğı arasında Nisan 2022’de imzalanan sözleşme ile proje faaliyetlerine başlanmıştır. Bu projenin amacı, Türkiye içerisinde 1923-2023 yılları arasında tamamlanmış bayındırlık yapıları arasından 100 adet eserden oluşan bir seçki ve bu eserlerin fotoğraflarının, açıklamalarının bulunduğı bir prestij kitap hazırlanmasıdır. Bu seçki, bahsedilen 100 yıl içerisinde tamamlanan projeler arasında döneminin öne çıkan mimarlık ürünlerinin yanında mimarlık/inşaat ve malzeme teknolojilerinin ve/veya ekonomik hacmin, dönemlere göre öne çıktığı yapılardan oluştu. Seçki içerisinde bulunan projeler arasında mimari projeler (konut, ofis, fabrika, karma kullanım vb.) ve ulaşım-altyapı projeleri (tüncl, köprü vb.) yer aldı. Proje 2024 yılında tamamlanmıştır.

6. ÜSKÜDAR BELEDİYESİ

Tarih Vakfı ve Üsküdar Belediyesi arasında Eylül 2024’te imzalanan sözleşme ile iki farklı proje gerçekleştirilmiştir.

“Kadın Bânilerin İzinde Üsküdar”

(Klasik Dönem Osmanlı Mimarisi Gezi Rotası) Gezi Turu Projesi:

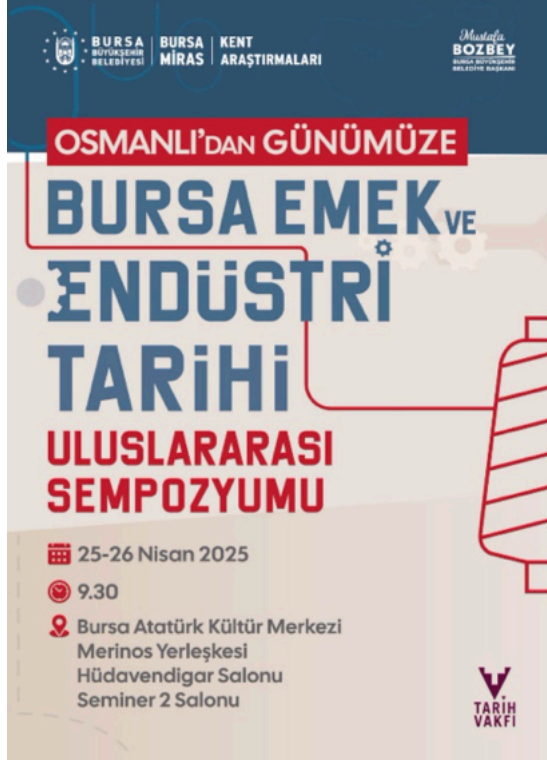
Bu projelerden biri “Kadın Bânilerin İzinde Üsküdar” (Klasik Dönem Osmanlı Mimarisi Gezi Rotası) adı altında 10 geziden oluşan gezi turu olmuştur. Projede katılımcılara sırasıyla Mihrimah Sultan, Gülfem Hatun, Nurbanu Sultan, Kösem Sultan ve Gülnuş Emetullah Sultan’ın yaptırdıkları anıtsal yapı topluluklarının konumları, külliye planları, mimari ve bezeme unsurları tanıtılmıştır. Külliye-ler hakkında bilgi verilirken külliyelerin ziyarete açık olan yapılarının hem iç hem dış mekanları görölmüş, ziyarete kapalı yapılar ise yalnızca dıştan incelenmiştir. Ayrıca, kadınların mimariyi himâyesinin bağlamı, rolü ve anlamı ile Üsküdar’ın adı geçen külliyelerin konumu olarak seçilmesinin ardındaki sebepler hakkında bilgi verilmiştir. Semtteki tarihi yapıları mimari üslup, işlev veya kronolojik bir sıraya göre inceleyen bir gezi rotası yerine, belirli bir kimlik ve sınıfa mensup bir grup kadın bâninin inşa ettirdiğı yapılara odaklanan bir rota düzenlemek, amaçlanan tanıtımın biçimsel analizler, betimlemeler ve kronolojik-işlevsel sınıflandırmalarla kısıtlanmasının önüne geçilip patronaj, toplumsal cinsiyet ve siyasi-dini temsiliyet konularının da işlenmesine olanak tanımıştır. Ayrıca, gezide tanıtılan yapıların inşa tarihlerinin yaklaşık iki yüzyıla yayılması, Osmanlı mimarisinin iki asırlık bir zaman diliminde geçirdiğı değişim ve dönüşümlerin bazılarını örnekler üzerinden izlemeyi mümkün kılmıştır. Külliyelerin planları ve yapıların mimari ve bezeme özellikleri tanıtılırken yapıldıkları dönemlerde hâkim/geçerli planlama unsurları ile mimari ve bezeme tarzlarına referans verilmiştir.

Çocuklar için Sanat Odaklı Bilim, Tarih, Felsefe, Çocuk Hakları Atölyeleri Projesi:

Bir diğcr projemiz de Çocuklar için Sanat Odaklı Bilim, Tarih, Felsefe, Çocuk Hakları Atölyeleri olmuştur. Qbicart yürütücülüğünde Üsküdar ilçesinde bulunan ve belediyeye ait kurumlar olan Genç Enderun ve Çocuk Üniversitesi’nde toplamda 19 çocuk atölyesi yürütölmüştür.

7. BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Mart 2025'te Bursa Büyükşehir Belediyesi ile imzalanan sözleşme ile iki projeye başlanmıştır.

Osmanlı'dan Günümüze Bursa Emek ve Endüstri Tarihi Sempozyumu:

Tarih Vakfı ve Bursa Büyükşehir Belediyesi iş birliğiyle 25-26 Nisan 2025 tarihlerinde Bursa'da Atatürk Kültür Merkezi Merinos Yerleşkesi'nde Osmanlı'dan Günümüze Bursa Emek ve Endüstri Tarihi Uluslararası Sempozyumu'nu gerçekleştirdik. Sempozyum, Türkiye'nin en önemli endüstri merkezlerinden ve işçi havzalarından biri olan Bursa'nın emek ve endüstri tarihine ilişkin bugüne kadar yapılmış ilk uluslararası bilimsel toplantı olarak benzeri çalışmalar için öncü oldu.

İki gün süren Sempozyum, Bursa'da öne çıkan sanayi üretim alanları olan ipekçilik, ipekli, yünlü ve pamuklu dokuma, hazır giyim, deri, otomotiv sanayi ve yan dalları, gıda ve tarım sanayilerinin gelişimini ve emek süreçlerini ele alan altı oturum ve Kent Konseyi, sendikalar ve meslek liselerinden katılımcılar ile gerçekleştirilen üç yuvarlak masa toplantısı ile sona erdi.

Oturum başkanları dahil 32 katılımcının yer aldığı sempozyumda 22 tebliğ sunuldu. Bursa Büyükşehir Belediyesi ile Tarih Vakfı ortak yayını olacak, sempozyumda sunulan tebliğlerden oluşan derleme kitabımızın hazırlıkları devam etmektedir.

Merinos Arşivinin Tasniflenmesi ve Dijitalleştirilmesi Projesi:

Türkiye'nin ve Bursa'nın sanayi ve emek tarihinde son derece önemli bir yeri olan Merinos işletmesinin ne yazık ki günümüze ulaşmış bir arşivi bulunmamaktadır. Geçirdiği yangın sonucu evrakın çoğu yanmış olup kalan evrak Merinos Müzesi'nde koruma altına alınmıştır.

Merinos Arşivi projesi Bursa Merinos Müzesi'nde yer alan ve Merinos işletmesinden kalan fotoğraf, kağıt malzeme, kroki ve planlardan oluşan evrakın Tarih Vakfı ve Bursa Büyükşehir Belediyesi Müzeler Şube Müdürlüğü iş birliği ile korumaya alınması ve kamunun kullanımına hazır hale getirilmesini içermektedir. Kaba tasnifi yapılan evrakın envanterinin çıkarılması, dijitalizasyonu, tasnifi, kataloglanması, zarflanması ve korunmaya alınması süreçleri Merinos binasında yerinde yapılmaktadır. Evrak, dijitalizasyon ve kataloglanma ile eş zamanlı olarak Bursa Belediyesi'nin kullandığı Gamos programı üzerinden kataloglanarak araştırmacılara açılacaktır. Her iki süreç de Tarih Vakfı tarafından Bursa Büyükşehir Belediyesi Müzeler Şube Müdürlüğü ile iş birliği içinde yönetilecektir. Projenin 2025 Temmuz ayı sonunda sona erdirilecektir.

8. KADIKÖY ANADOLU LİSESİ KURUM TARİHİ KİTABI PROJESİ

Tarih Vakfı ve Kadıköy Anadolu Lisesi Eğitim Vakfı arasında 25.12.2024'te imzalanan sözleşmeyle hayata geçen Kadıköy Anadolu Lisesi Kurum Tarihi Kitabı projemiz ile kuruluşunun 70. yılında, Kadıköy Anadolu Lisesi'nin tarihini, Türk eğitim sistemi içerisindeki önemini ve özgünlüğünü anlatan ve eş zamanlı olarak Cumhuriyetimizin eğitim tarihinin bir panoramasını çıkartarak, kurumun kuruluşundan bu yana geçirdiği dönüşümleri içerecek bir prestij kitabı çalışmalarına başladık. Proje kitabı 2025 sonbaharında basıma hazır olacaktır.

KONFERANS,
SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE, SEMİNER VE
SÖYLEŞİLER

VANGELIS KECHRIOTIS ANISINA PERŞEMBE KONUŞMALARI

Tarih Vakfı çatısı altında, Ağustos 2015'te kaybettiğimiz Yönetim Kurulu üyesi arkadaşımıza ithafen düzenlenen geleneksel Tarih Vakfı Vangelis Kechriotis Anısına Perşembe Konuşmaları'nı gerçekleştirdik.

vangelis
KECHRIOTIS
PERŞEMBE
KONUŞMALARI

26
EKİM
18:30

100. Yılında Taşrada Cumhuriyet
*Toprak, mülkiyet, cumhuriyet:
1960-80 arası toprak işgal hareketi*

**BEGÜM ÖZDEN
FIRAT**

TARİH VAKFI Sandemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad. Değirmen sok.
No: 10 Eminönü, Fatih, İstanbul

26 EKİM 2023
Begüm Özden Fırat
Toprak, Mülkiyet, Cumhuriyet:
1960-80 Arası Toprak İşgal Hareketi

vangelis
KECHRIOTIS
PERŞEMBE
KONUŞMALARI

14
ARALIK
18:30

100. Yılında Taşrada Cumhuriyet
**Muhalefet mi iktidar mı:
Cumhuriyet'in taşra eşrafı**

TARİH VAKFI Sandemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad. Değirmen sok.
No: 10 Eminönü, Fatih, İstanbul

14 ARALIK 2023
Merem Çakır Kantarcıoğlu, Emre Erkan
Muhalefet mi İktidar mı:
Cumhuriyet'in Taşra Eşrafı

vangelis
KECHRIOTIS
PERŞEMBE
KONUŞMALARI

18
OCAK
18:30

100. Yılında Taşrada Cumhuriyet
*Erken Cumhuriyet döneminde
Doğu'da devlet inşası
müzakere ve direniş*

TARİH VAKFI Sandemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad. Değirmen sok.
No: 10 Eminönü, Fatih, İstanbul

18 OCAK 2024
Zehra Ayman, Burak Başaranlar
Erken Cumhuriyet Döneminde Doğu'da
Devlet İnşası, Müzakere ve Direniş

vangelis
KECHRIOTIS
PERŞEMBE
KONUŞMALARI

8
ŞUBAT
18:00

100. Yılında Taşrada Cumhuriyet
Sinema'da Taşra

GÜLDENİZ KIBRIS
Yeşilçam'ın Taşrası

EMİN ALPER
Yabandan kurak günlere taşra: gerçek mi metafor mu?

Moderatörler:
Neslişah L. Başaran-Lotz / Cangül Örneş

TARİH VAKFI Sandemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad. Değirmen sok.
No: 10 Eminönü, Fatih, İstanbul

8 ŞUBAT 2024
Güldenaz Kıbrıs, Yeşilçam'ın Taşrası
Emin Alper, Yabandan Kurak Günlere
Taşra: Gerçek mi Metafor mu?

VANGELİS
KEŞHİROTİS
PERŞEMBE
KONUŞMALARI

28
MART
18:30

100. Yılında Taşrada Cumhuriyet

*Cumhuriyet Taşrasında İşçiler ve İşçi
Mücadeleleri: Zonguldak ve Eskişehir Örnekleri*

NURŞEN GÜRBOĞA
KEMAL YAKUT

Moderatörler:

Neslişah L. Başaran-Lotz / Cangül Örnek

TARİH VAKFI

Sandemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad. Değirmen sok.
No: 10 Eminönü, Fatih, İstanbul

28 MART 2024

Nurşen Gürboğa, Kemal Yakut
Cumhuriyet Taşrasında İşçiler ve İşçi
Mücadeleleri: Zonguldak ve Eskişehir
Örnekleri

VANGELİS
KEŞHİROTİS
PERŞEMBE
KONUŞMALARI

2
MAYIS
18:30

100. Yılında Taşrada Cumhuriyet

Taşrada Toprak Sahipliği ve Direniş

GÖZDE ORHAN

TARİH VAKFI

Sandemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad. Değirmen sok.
No: 10 Eminönü, Fatih, İstanbul

2 MAYIS 2024

Gözde Orhan
Taşrada Toprak Sahipliği
ve Direniş

VANGELİS
KEŞHİROTİS
PERŞEMBE
KONUŞMALARI

2
MAYIS
18:30

100. Yılında Taşrada Cumhuriyet

*Taşra Burjuvazisi: Kimlik Arayışı ve
Sınıf İçi Çatışma*

SEDA ÖZDEMİR ŞİMŞEK

TARİH VAKFI

Sandemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad. Değirmen sok.
No: 10 Eminönü, Fatih, İstanbul

2 MAYIS 2024

Seda Özdemir Şimşek
Taşra Burjuvazisi: Kimlik Arayışı ve Sınıf
İçi Çatışma

VANGELİS
KEŞHİROTİS
PERŞEMBE
KONUŞMALARI

30
MAYIS
18:30

*Savaşın ve İmparatorluğun Gölgesinde:
Türkiye'de Sanayileşme, Ulus İnşası
ve İşçi Sınıfı Siyaseti*

GÖRKEM AKGÖZ

TARİH VAKFI

Sandemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad. Değirmen sok.
No: 10 Eminönü, Fatih, İstanbul

Etkinlik yüz yüze gerçekleştirilecektir.

30 MAYIS 2024

Görkem Akgöz
Savaşın ve İmparatorluğun Gölgesinde:
Türkiye'de Sanayileşme, Ulus İnşası ve İşçi
Sınıfı Siyaseti

VANGELİS KECHRIOTIS
PERŞEMBE
KONUŞMALARI

27
HAZİRAN
18:30

*Şiddet ile İhtimam Arasında:
Uzun Yirminci Yüzyılda
Türkiye'de Sokak Hayvanları İdaresi*

MİNE YILDIRIM
FOTİ BENLİSOY

TARİH VAKFI

TARİH VAKFI www.tarihvakfi.org.tr
Saridemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad.
Değirmen sok. No: 10 Eminönü, Fatih, İstanbul

27 HAZİRAN 2024
Mine Yıldırım, Foti Benlisoy
Şiddet İle İhtimam Arasında:
Hayırsızada Vâkâsından Günümüzde
Türkiye'de Sokak Hayvanları İdaresi

VANGELİS KECHRIOTIS
PERŞEMBE KONUŞMALARI

TARİH VAKFI

12 EYLÜL'Ü
HATIRLAMAK

KONUŞMACILAR:
FARUK EREN
EYLEM DELİKANLI

12 EYLÜL 2024
PERŞEMBE
18:00

SARİDEMİR MAH.
RAGİP GÜMÜŞPALA CAD.
DEĞİRMEN SOK. NO: 10
EMİNÖNÜ, FATİH, İSTANBUL

12 EYLÜL 2024
Faruk Eren, Eylem Delikanlı
12 Eylül'ü Hatırlamak

VANGELİS KECHRIOTIS
PERŞEMBE KONUŞMALARI

TARİH VAKFI

KAPİTALİZM
VE DEMOKRASİ
BİR ZİTLİĞİN ANATOMİSİ

KONUŞMACILAR:
ÖMER TURAN
CAN CEMGİL

31 EKİM 2024
PERŞEMBE
18:00

SARİDEMİR MAH.
RAGİP GÜMÜŞPALA CAD.
DEĞİRMEN SOK. NO: 10
EMİNÖNÜ, FATİH, İSTANBUL

31 EKİM 2024
Ömer Turan, Can Cemgil
Kapitalizm ve Demokrasi: Bir Zıtlığın
Anatomisi

VANGELİS KECHRIOTIS
PERŞEMBE KONUŞMALARI

TARİH VAKFI

KİSKE KUŞUNUN PEŞİNDE
KATAMİZELER

TÜRKİYE'DE AİLE
TARİHİ YAZMAK
KONUŞMACI
OKTAY ÖZEL

28 KASIM 2024
PERŞEMBE
18:00

SARİDEMİR MAH.
RAGİP GÜMÜŞPALA CAD.
DEĞİRMEN SOK. NO: 10
EMİNÖNÜ, FATİH, İSTANBUL

28 KASIM 2024
Oktay Özel
Kiske Kuşunun Peşinde, Katamizeler:
Türkiye'de Aile Tarihi Yazmak

19 ARALIK 2024

Ayşe Zarakol

Batı'dan Önce: Doğu Dünya Düzenlerinin Yükselişi ve Düşüşü

6 MART 2025

Fırat Genç

Şehrin Mirası, 2000'ler Diyarbakırı'nda Kentsel Koruma ve Şiddet

15 MAYIS 2025

Aslı Kayhan, Gül Köksal, Hakan Koçak, Örgen Uğurlu
İzmit Seka'nın Dönüşümü

22 MAYIS 2025

Oya İklil Selçuk, Burcu Selcen Coşkun, Zeynep Delen Nircan
Mahalle Mantarı: Geçmişten Geleceğe Ömerli Havzası ve Kuzey Ormanlarını Keşfe Dair Bir Yolculuk

AKL-I KISSA SALI KONUŞMALARI

Nurşen Gürboğa ve Gülay Yılmaz'ın koordinatörlüğünde hazırlanan Akl-ı Kissa seminer serisini gerçekleştirdik. Ayda bir salı günleri kadın tarihçiler konuştu, biz dinledik. Seminer dizisinde kadın tarihçilerin çalışmaları, yayınları, araştırma gündemleri ve tarih disiplinine katkıları görünür kılınması ve muhafazakar, erkek egemen tarih disiplininde verdikleri varlık mücadelesine dikkat çekilmesi amaçlandı.

Akl-ı Kissa
Salı Konuşmaları
17 Ekim Salı
19:00

Women in the Ottoman Empire

Konuşmacı:
Suraiya Faroqhi

Tartışmacı:
Leyla Kayhan Elbirlik

TARİH VAKFI Sarıdemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad.
Değirmen sok. No: 10 Eminönü, Fatih, İstanbul

17 EKİM 2023
Suraiya Faroqhi
Women in The Ottoman Empire

Akl-ı Kissa
Salı Konuşmaları
14 Kasım Salı
19:00

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Yürütme Organının Tarihi

Konuşmacı:
Fatma Eda Çelik

Tartışmacı:
Nuray Ertürk Keskin

TARİH VAKFI Sarıdemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad.
Değirmen sok. No: 10 Eminönü, Fatih, İstanbul

14 KASIM 2023
Fatma Eda Çelik
Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Yürütme Organının Tarihi

Akl-ı Kissa
Salı Konuşmaları
26 Aralık Salı
19:00

Where Do We Begin? Palestine and the Elimination of History

Konuşmacı:
Mezna Qato

Tartışmacı:
Seda Altuğ

Çeviri:
Seda Altuğ

TARİH VAKFI Sarıdemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad.
Değirmen sok. No: 10 Eminönü, Fatih, İstanbul

26 ARALIK 2023
Mezna Qato
Where Do We Begin? Palestine and The Elimination Of History

Akl-ı Kissa
Salı Konuşmaları
20 Şubat Salı
19:00

Erken Cumhuriyet Yıllarında Sovyetler Birliği'nin Türkiye Politikaları

Konuşmacı:
Gözde Somel

Tartışmacı:
Cangül Örnek

TARİH VAKFI Sarıdemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad.
Değirmen sok. No: 10 Eminönü, Fatih, İstanbul

20 ŞUBAT
Gözde Somel
Erken Cumhuriyet Yıllarında Sovyetler Birliği'nin Türkiye Politikaları

26 MART 2024
Zeynep Türkyılmaz
19. Yüzyılda Alevi Kadınları ve Alevilik

23 NİSAN 2024
İlkey Yılmaz
Osmanlı Pasaportları: Güvenlik ve Coğrafi Hareketlilik, 1876-1908

7 MAYIS 2024
Aslıhan Gürbüz
Haşerta mı, Ahali mi?: Onyedinci Yüzyıl Osmanlı Siyasetinde Kamunun Yeri

15 EKİM 2024
Gökçen Beyinli Dinç
Evin İçinde, Caminin Çeperinde: Geç Osmanlı ve Cumhuriyet Tarihinde Kadınlar ve "Yaşanan Din" Olarak Mevlid

19 KASIM 2024
Özlem Dilber
1950'li Yıllarda Türkiye'de Kadın Hareketi,
Siyasi Hak Mücadelesi ve Atatürk Miti

17 ARALIK 2024
Elif Sezer-Aydınlı
18. yy'da İstanbul'daki Yeniçerilerin
Okuduğu Kitaplar

14 OCAK 2025
Gizem Sivri
Geleneksel Bir Kadınları Hapsetme
Mekânı Olarak İmam Evleri

29 NİSAN 2025
Gülhan Balsoy
Osmanlı'da Avare Kadınlar

Akl-ı Kissa
Sali Konuşmaları
03 Haziran Salı
18:30

Devletin Gözünden Kaçanlar:
Geç Dönem Osmanlı'da Kadın
Fuhuş Politikaları

Konuşmacı:
Burcu Belli

Tartışmacı:
Gülhan Balsoy

TARİH VAKFI Sarıdemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad.
Değirmen sok. No: 10 Eminönü, Fatih, İstanbul

3 HAZİRAN 2025
Burcu Belli
Devletin Gözünden Kaçanlar: Geç Dönem
Osmanlı'da Kadın Fuhuş Politikaları

ADALAR VE TARİH KONUŞMALARI

Seminer serisi Tarih Vakfı ve Adalar Müzesi iş birliğiyle 9 Temmuz – 1 Ekim tarihleri arasında her Pazar günü saat 18:00'de Adalar Müzesi'nde gerçekleşmiştir. 11 hafta süren seminer serisinde her hafta farklı konuşmacılar farklı konularla birlikte Adalar'ın tarihine odaklanmıştır.

ADALAR VE TARİH KONUŞMALARI

19. Yüzyılda Büyükada ile Heybeliada'nın Sosyal ve Ekonomik Portresi
Konuşmacı: Duygu Saygın
6 AĞUSTOS 2023 Pazar - 18:00
Adalar Müzesi
Aya Nikola Mevkii Yılmaztürk Cad. 177/1 Büyükada
(216) 382 6420 / info@adalarmuzesi.org

6 AĞUSTOS 2023
Duygu Saygın
9. Yüzyılda Büyükada ile Heybeliada'nın Sosyal ve Ekonomik Portresi

ADALAR VE TARİH KONUŞMALARI

Ticaret Okulları ve Elen Ticaret Mektebi
Konuşmacı: Sabri Burak Arzova
13 AĞUSTOS 2023 Pazar - 18:00
Adalar Müzesi
Aya Nikola Mevkii Yılmaztürk Cad. 177/1 Büyükada
(216) 382 6420 / info@adalarmuzesi.org

13 AĞUSTOS 2023
Sabri Burak Arzova
Ticaret Okulları ve Elen Ticaret Mektebi

ADALAR VE TARİH KONUŞMALARI

Adalar'da Denizcilik Festivalleri
Konuşmacı: Bengi Su Ertürkmen-Aksoy
20 AĞUSTOS 2023 Pazar - 18:00
Adalar Müzesi
Aya Nikola Mevkii Yılmaztürk Cad. 177/1 Büyükada
(216) 382 6420 / info@adalarmuzesi.org

20 AĞUSTOS 2023
Bengi Su Ertürkmen-Aksoy
Adalar'da Denizcilik Festivalleri

ADALAR VE TARİH KONUŞMALARI

Osmanlı Döneminde Turizmin Ayak Sesleri: Turistler Prens Adaları'nda
Konuşmacı: Saadet Özen
27 AĞUSTOS 2023 Pazar - 18:00
Adalar Müzesi
Aya Nikola Mevkii Yılmaztürk Cad. 177/1 Büyükada
(216) 382 6420 / info@adalarmuzesi.org

27 AĞUSTOS 2023
Saadet Özen
Osmanlı Döneminde Turizmin Ayak Sesleri: Turistler Prens Adaları'nda

ADALAR VE TARİH KONUŞMALARI

**Paylaşılan Bir Miras:
Beyoğlu ve Adalar'daki Mimaride İtalyan İzleri**

Konuşmacı: Paolo Girardelli

3 EYLÜL 2023 Pazar - 18:00

Adalar Müzesi

Aya Nikola Mevkii Yılmaztürk Cad. 177/1 Büyüka
(216) 382 6420 / info@adalarmuzesi.org

3 EYLÜL 2023

Paolo Girardelli

Paylaşılan Bir Miras: Beyoğlu ve
Adalar'daki Mimaride İtalyan İzleri

ADALAR VE TARİH KONUŞMALARI

**İttihat ve Terakki Ada'da:
Birinci Dünya Savaşı, Cephe Gerisi ve İstanbul**

Konuşmacı: Erol Köroğlu

10 Eylül 2023 Pazar - 18:00

Adalar Müzesi

Aya Nikola Mevkii Yılmaztürk Cad. 177/1
Büyüka
(216) 382 6430 / info@adalarmuzesi.org

10 EYLÜL 2023

Erol Köroğlu

İttihat ve Terakki Adada: Birinci Dünya
Savaşı, Cephe Gerisi ve İstanbul

ADALAR VE TARİH KONUŞMALARI

Büyüka'da Bir Bolşevik: Lev Troçki

Konuşmacı: Foti Benlisoy

17 Eylül 2023 Pazar - 18:00

Adalar Müzesi

Aya Nikola Mevkii Yılmaztürk Cad. 177/1 Büyüka
(216) 382 6430 / info@adalarmuzesi.org

17 EYLÜL 2023

Foti Benlisoy

Büyüka'da Bir Bolşevik:
Lev Troçki

ADALAR MÜZESİ'NDE 100. YIL SOHBETLERİ

**100 YIL
ÖNCE
ADALAR
SOKAKLARI**

SUNUM PROF. DR. MURAT GÜVENÇ

14 OCAK PAZAR 15:00

Adalar Müzesi

Aya Nikola Mevkii
Yılmaztürk Cad. 177/1
Büyüka
(0216) 382 6430
info@adalarmuzesi.org

14 OCAK 2024

Murat Güvenç

100 Yıl Önce Adalar Sokakları

ADALAR MÜZESİ'NDE 100. YIL SOHBETLERİ

KONUŞMACILAR: DUYGU SAYGIN, UMUT DERE

**KURULUŞUNDAN CUMHURİYET'İN İLK
YILLARINA KADAR ADALAR BELEDİYE
TARİHİNİN SERENCAMI**

18 ŞUBAT PAZAR / 15:00

ADALAR MÜZESİ

Aya Nikola Mevkii
Yılmaztürk Cad. 177/1 Büyüka
(0216) 382 6430
info@adalarmuzesi.org

18 ŞUBAT 2024

Duygu Saygın, Umut Dere

Kuruluşundan İlk Yıllarına Kadar Adalar
Belediye Tarihinin Serencamı

ADALAR MÜZESİ'NDE 100. YIL SOHBETLERİ

KONUŞMACI: SONGÜL GÜNEŞ

**BİRLEŞİK İDAREDEN 27 MAYIS'A
ADALAR'IN YÖNETİMİ (1930-1960)**

10 MART PAZAR / 15:00

ADALAR MÜZESİ

Aya Nikola Mevkii
Yılmaztürk Cad. 177/1 Büyüka
(0216) 382 6430
info@adalarmuzesi.org

10 MART 2024

Songül Güneş

Birleşik İdareden 27 Mayıs'a Adalar'ın
Yönetimi (1930-1960)

ADALAR MÜZESİ'NDE 100. YIL SOHBETLERİ

**19 MAYIS PAZAR / 15:00
KONUŞMACILAR**

DOÇ. DR. T. AHMET ERTEK: ANTROPOSENDE İSTANBUL

**GÜLTEN TİMUÇİN: 200 YILDA ADALAR KIYILARININ
ANTROPOJENİK KAYNAKLI DEĞİŞİMİ**

ADALAR MÜZESİ

Aya Nikola Mevkii
Yılmaztürk Cad. 177/1 Büyüka
(0216) 382 6430
info@adalarmuzesi.org

19 MAYIS 2024

Ahmet Ertek

Antroposende İstanbul ve 200 Yılda
Adalar Kıyıların Antropojenik
Kaynaklı Değişimi

ADALAR MÜZESİ'NDE TARİH SOHBETLERİ

**CUMHURİYET'İN 100. YILINDA
MAKAM MÜZİĞİ VE BESTECİLİĞİ**

KONUŞMACI: RÜHİ AYANGİL

**ADALAR
MÜZESİ**

Aya Nikola Mevkii
Yılmaztürk Cad. 177/1
Büyüka
(0216) 382 6430
info@adalarmuzesi.org

**04.08.2024
PAZAR**

18:00

4 AĞUSTOS 2024

Rûhî Ayangil

Cumhuriyet'in 100. Yılında Makam Müziği
ve Besteciliği

ADALAR MÜZESİ'NDE TARİH SOHBETLERİ

**Masalların
Demokrasisi,
Masal Anlatan
Çirkin Devler ve
Mesleğin Bazı
Numaraları**

anlatan
Əzop

**11 AĞUSTOS PAZAR
18:00
ADALAR MÜZESİ**

Etkinlik müze bahçesi ve cafe alanında
gerçekleşecektir; katılım ücretsizdir ve rezervasyon
gerekmemektedir.

11 AĞUSTOS 2024

Ezel Akay

Masalların Demokrasisi, Masal Anlatan
Çirkin Devler ve Mesleğin Bazı Numaraları

ADALAR MÜZESİ'NDE TARİH SOHBETLERİ

Akabi Hikâyesi ve 19. Yüzyıl İstanbul 'Ermeni Toplumu

Konuşmacı: Betül Bakırcı

16 AĞUSTOS CUMA / 18:00

ADALAR MÜZESİ

Aya Nikola Meskii Yılmaztürk Cad. 177/1
Büyüka
(0216) 382 6430 info@adalarmuzesi.org

16 AĞUSTOS 2024

Betül Bakırcı

Akabi Hikayesi ve 19. Yüzyıl İstanbul
Ermeni Toplumu

ADALAR MÜZESİ'NDE TARİH SOHBETLERİ

KONUŞMACILAR: ELİF KEVSER ÖZER - YORGOS KATSANOS

APELASİS ÜZERİNE BİR SOHBET:
1964 SÜRGÜNÜ VE İSTANBUL RUMLARI'NIN DENEYİMLERİ

8 EYLÜL PAZAR / 18:00

ADALAR MÜZESİ

Aya Nikola Meskii
Yılmaztürk Cad. 177/1 Büyüka
(0216) 382 6430
info@adalarmuzesi.org

8 EYLÜL 2024

Elif Kevser Özer, Yorgos Katsanos
Apelasis Üzerine Bir Sohbet: 1964
Sürgünü ve İstanbul Rumları'nın
Deneyimleri

ADALAR MÜZESİ'NDE TARİH SOHBETLERİ

**HÜSEYİN RAHİMİ GÜRPINAR'IN EŞİNSSEL VE ADALI
KİMLİKLERİ NEDEN BİRLİKTE DÜŞÜNÜLMELİ?**

KONUŞMACI: EROL KÖROĞLU

**15 EYLÜL PAZAR, 18:00
ADALAR MÜZESİ**

Aya Nikola Meskii Yılmaztürk Cad. 177/1 Büyüka
(0216) 382 6430 / info@adalarmuzesi.org

15 EYLÜL 2024

Erol Köroğlu

Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Eşcinsel
ve Adalı Kimlikleri Neden Birlikte
Düşünülmeli?

ADALAR VE TARİH KONUŞMALARI 2025

ADALAR'IN İSTANBUL SAĞLIK HAYATINDAKİ ÖNEMİ

KONUŞMACI: NÜKHET VARLIK

13 Temmuz 2025 Pazar - 18:00
Adalar Müzesi

13 TEMMUZ 2025

Nükheth Varlık

Adalar'ın İstanbul Sağlık Hayatındaki
Önemi

ADALAR VE TARİH KONUŞMALARI 2025

**Türkiye Tarihi Çalışmak için
Avrupa Tarihi Bilmek Neden Şart?
Garbiyatçılığa Karşı Sınıflar ve Devletin İzinde**

Konuşmacı: Y. Doğan Çetinkaya

20 Temmuz 2025 Pazar - 18:00

Adalar Müzesi

Aya Nikola Mevkii Yılmaztürk Cad. 177/1
Büyükkada
(216) 382 6430 / info@adalarmuzesi.org

20 TEMMUZ 2025

Y. Doğan Çetinkaya

Türkiye Tarihi Çalışmak İçin Avrupa
Tarihini Bilmek neden Şart?
Garbiyatçılığa Karşı Sınıflar ve Devletin
İzinde

ADALAR VE TARİH KONUŞMALARI 2025

TARİHİN SUİSTİMALİ

KONUŞMACI: FERDAN ERGUT

3 Ağustos 2025 Pazar - 18:00

Adalar Müzesi

Aya Nikola Mevkii Yılmaztürk Cad. 177/1 Büyükkada
(216) 382 6430 / info@adalarmuzesi.org

3 AĞUSTOS 2025

Ferdan Ergut

Tarihin Suistimali

MİNİNERVA KONUŞMALARI: TARİHTE İSTANBUL

Minerva Konuşmaları: Tarihte İstanbul serisinde, Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti tarihinde, farklı yüzyılları ve dönemleri kapsayacak biçimde İstanbul'un siyasi, ekonomik, toplumsal ve kentsel varlığı ele alınıyor.

MİNİNERVA KONUŞMALARI: TARİHTE İSTANBUL
ZAFER TOPRAK ANISINA: CUMHURİYET'İN İLK YÜZYILINDA İSTANBUL VE SİYASET

Konuşmacılar
Mehmet Ö. Alkan,
Fuat Keyman

Moderatörler
Ayşe Köse Badur,
Ayşe Özil

**05 Ekim 2023,
Perşembe 18:00**
Karaköy Minerva Han,
2. Kat Seminer Salonu

Etkinliğimize çevrimiçi ve fiziksel katılım ile haberi olarak gerçekleştirecektir.

İPM | IPC İSTANBUL POLİTİKALARI MERKEZİ
ISTANBUL POLICY CENTER **TARİH VAKFI**

5 EKİM 2023
Mehmet Ö. Alkan, Fuat Keyman
Zafer Toprak'ın Anısına: Cumhuriyet'in İlk Yüzyılında İstanbul ve Siyaset

MİNİNERVA KONUŞMALARI: TARİHTE İSTANBUL
ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİNDE İSTANBUL'DA TOPLUM, MEKAN VE EĞLENCE

Konuşmacılar
Nilay Özlü Karaca,
Seda Kula

Moderatörler
Ayşe Köse Badur,
Ayşe Özil

**30 Kasım 2023,
Perşembe 18:00**
Karaköy Minerva Han,
2. Kat Seminer Salonu

İPM | IPC İSTANBUL POLİTİKALARI MERKEZİ
ISTANBUL POLICY CENTER **TARİH VAKFI**

30 KASIM 2023
Nilay Özlü Karaca, Seda Kula
Erken Cumhuriyet Döneminde İstanbul'da Toplum, Mekan ve Eğlence

MİNİNERVA KONUŞMALARI: TARİHTE İSTANBUL
19. YÜZYIL BAŞINDA İSTANBUL'DA MARJİNALİTE VE MEKÂN

Konuşmacı
İşıl Çokuğraş

Moderatörler
Ayşe Köse Badur,
Ayşe Özil

**28 Aralık 2023,
Perşembe 18:00**
Karaköy Minerva Han,
2. Kat Seminer Salonu

İPM | IPC İSTANBUL POLİTİKALARI MERKEZİ
ISTANBUL POLICY CENTER **TARİH VAKFI**

28 ARALIK 2023
İşıl Çokuğraş
19. Yüzyıl Başında İstanbul'da Marjinalite ve Mekân

MİNİNERVA KONUŞMALARI: TARİHTE İSTANBUL
MÜLKİYET VE MÜŞTEREKLER: İSTANBUL'A BİR BAKIŞ

Konuşmacı
Begüm Özden Fırat,
Fırat Genç

Moderatörler
Ayşe Köse Badur,
Ayşe Özil

**29 Şubat 2024,
Perşembe 18:00**
Karaköy Minerva Han,
2. Kat Seminer Salonu

İPM | IPC İSTANBUL POLİTİKALARI MERKEZİ
ISTANBUL POLICY CENTER **TARİH VAKFI**

29 ŞUBAT 2024
Begüm Özden Fırat, Fırat Genç
Mülkiyet ve Müşterekler: İstanbul'a Bir Bakış

MİNİERVA KONUSMALARI: TARİHTE İSTANBUL
**İSTANBUL'U DOYURMAK:
GIDA İAŞESİNİN
POLİTİK EKONOMİSİ**

Konuşmacı
Candan Türkkan

Moderatörler
Ayşe Köse Badur,
Ayşe Özil

14 Mart 2024,
Perşembe 18:00
Karaköy Minerva Han,
2. Kat Seminer Salonu

Çevrimiçi
katılım için:

İPM | IPC

İSTANBUL POLİTİKALARI MERKEZİ
İSTANBUL POLICY CENTER

TARİH VAKFI

14 MART 2024
Candan Türkkan
İstanbul'u Doymak: Gıda İaşesinin
Politik Ekonomisi

MİNİERVA KONUSMALARI: TARİHTE İSTANBUL
**İŞÇİLERİN
AYAK İZLERİNDEN
GALATA ÇEŞME MEYDANI**

Konuşmacılar
Nurşen Gürboğa,
Murat Tülek

Moderatörler
Ayşe Köse Badur,
Ayşe Özil

18 Nisan 2024,
Perşembe 18:00
Karaköy Minerva Han,
2. Kat Seminer Salonu

Çevrimiçi
katılım için:

İPM | IPC

İSTANBUL POLİTİKALARI MERKEZİ
İSTANBUL POLICY CENTER

TARİH VAKFI

18 NİSAN 2024
Nurşen Gürboğa, Murat Tülek
İşçilerin Ayak İzlerinden
Galata Çeşme Meydanı

MİNİERVA KONUSMALARI: TARİHTE İSTANBUL
**OSMANLI
İSTANBUL'UNDA
EĞLENCE**

Konuşmacı
Özgü Çilli

Moderatörler
Ayşe Köse Badur,
Ayşe Özil

2 Mayıs 2024,
Perşembe 18:00
Karaköy Minerva Han,
2. Kat Seminer Salonu

Çevrimiçi
katılım için:

İPM | IPC

İSTANBUL POLİTİKALARI MERKEZİ
İSTANBUL POLICY CENTER

TARİH VAKFI

2 MAYIS 2024
Özgü Çilli
Osmanlı İstanbul'unda Eğlence

MİNİERVA KONUSMALARI: TARİHTE İSTANBUL
**GALATAFORD'DAN
GALATAPORT'A KÜRESEL
TOPHANE RIHTIMI**

Konuşmacı
Aslı Odman

Moderatörler
Ayşe Köse Badur,
Ayşe Özil

23 Mayıs 2024,
Perşembe 18:00
Karaköy Minerva Han,
2. Kat Seminer Salonu

Çevrimiçi
katılım için:

İPM | IPC

İSTANBUL POLİTİKALARI MERKEZİ
İSTANBUL POLICY CENTER

TARİH VAKFI

23 MAYIS 2024
Aslı Odman
Galataford'dan Galataport'a Küresel
Tophane Rihtımı

MİNERVA KONUŞMALARI: TARİHTE İSTANBUL

OSMANLI'DAN CUMHURİYET'E İSTANBUL'DA ELEKTRİKLİ YAŞAM

Konuşmacılar
Nurçin İleri
Gül Köksal
Sırrı Emrah Üçer

Moderatörler
Ayşe Köse Badur,
Ayşe Ozil

17 Ekim 2024,
Perşembe 18:00
Karaköy Minerva Han,
Giriş Katı

Çevrimiçi katılım için:

IPM | IPC İSTANBUL POLİTİKALAR MERKEZİ
ISTANBUL POLICY CENTER
TARİH VAKFI

17 EKİM 2024
Nurçin İleri, Gül Köksal, Sırrı Emrah Üçer
Osmanlı'dan Cumhuriyet'e İstanbul'da Elektrikli Yaşam

MİNERVA KONUŞMALARI: TARİHTE İSTANBUL

MEŞRUTİYET'TEN CUMHURİYET'E VEDAD TEK'İN İSTANBUL'U

Konuşmacı
Dila Gümüş

Moderatörler
Ayşe Köse Badur,
Ayşe Ozil

21 Kasım 2024,
Perşembe 18:00
Karaköy Minerva Han,
2. Kat Seminer Salonu

Çevrimiçi katılım için:

IPM | IPC İSTANBUL POLİTİKALAR MERKEZİ
ISTANBUL POLICY CENTER
TARİH VAKFI

21 KASIM 2024
Dila Gümüş
Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e
Vedad Tek'in İstanbul'u

Minerva Konuşmaları
Tarihte İstanbul

Osmanlı İstanbul'unda Filmler, Gösterimler, İzlenimler

16 OCAK 2025, Perşembe 18:00
IPM Karaköy, 2. KAT

Moderatörler
Ayşe Köse Badur
Ayşe Ozil

Konuşmacı
Özde Çeliktemel

IPM | IPC İSTANBUL POLİTİKALAR MERKEZİ
ISTANBUL POLICY CENTER
TARİH VAKFI

16 OCAK 2025
Özde Çeliktemel
Osmanlı İstanbul'unda Filmler,
Gösterimler, İzlenimler

Minerva Konuşmaları
Tarihte İstanbul

İstanbul'u Biriktirmek: Kartpostallar, Fotoğraflar

27 ŞUBAT 2025, Perşembe 18:00
IPM Karaköy, 2. Kat

Konuşmacılar
Seyhun Binzet
Cengiz Kahraman

Moderatörler
Ayşe Köse Badur
Ayşe Ozil

IPM | IPC İSTANBUL POLİTİKALAR MERKEZİ
ISTANBUL POLICY CENTER
TARİH VAKFI

27 ŞUBAT 2025
Seyhun Binzet, Cengiz Kahraman
İstanbul'u Biriktirmek: Kartpostallar,
Fotoğraflar

Minerva Konuşmaları
Tarihte İstanbul

İşgal İstanbul'undan İnsan Portreleri

13 MART 2025, Perşembe 18:00
İPM Karaköy, 2.Kat

Konuşmacı
Ayşe Köse Badur

Moderatör
Erol Ülker

zoom

İPM | IPC

İSTANBUL POLİTİKALAR MERKEZİ
İSTANBUL POLICY CENTER

TARİH VAKFI

13 MART 2025

Ayşe Köse Badur

İşgal İstanbul'undan İnsan Portreleri

Minerva Konuşmaları
Tarihte İstanbul

17. Yüzyılda Galata'da Göç ve Aidiyet

24 NİSAN 2025, Perşembe 18:00
İPM Karaköy, 2.Kat

Konuşmacı
Tommaso Stefini

Moderatörler
Ayşe Köse Badur
Ayşe Ozil

zoom

İPM | IPC

İSTANBUL POLİTİKALAR MERKEZİ
İSTANBUL POLICY CENTER

TARİH VAKFI

24 NİSAN 2025

Tommaso Stefini

17. Yüzyılda Galata'da Göç ve Aidiyet

Minerva Konuşmaları
Tarihte İstanbul

“İŞGAL İSTANBUL'UNDA KÜLTÜREL MİRAS VE SANAT, 1918-1923”

8 MAYIS 2025, PERŞEMBE, 18.00-19:30
YER: 2.KAT, İPM KARAKÖY

KONUŞMACILAR:
GİZEM TONGO
NİLAY ÖZLÜ
CEREN ABİ

MODERATÖRLER:
AYŞE KÖSE BADUR
AYŞE OZİL

İPM | IPC

İSTANBUL POLİTİKALAR MERKEZİ
İSTANBUL POLICY CENTER

TARİH VAKFI

8 MAYIS 2025

Gizem Tongo, Nilay Özlü, Ceren Abi

İşgal İstanbul'unda Kültürel Miras ve
Sanat, 1918-1923

BİLİM VE DÜŞÜNCE TARİHİ SOHBETLERİ

Kurulduğu 1991 yılından itibaren Türkiye’de tarihe olan ilginin gelişmesine hizmet eden Tarih Vakfı, bu amaca yönelik çalışmalarına bilim ve düşünce tarihine odaklanan yeni bir seminer serisi ile devam etmiştir.

“Bilim ve Düşünce Tarihi Sohbetleri” Bilim ve Düşünce Tarihçisi Doç. Dr. Derya Gürses ve alanının önde gelen akademisyenlerinden oluşan konukları arasında söyleşi formatında gerçekleştirilecektir.

Bilim ve Düşünce Tarihi Sohbetleri
19 Ekim
16:30-18:00
Patricia Fara
Newton ve İngiliz bilim tarihi,
küresel tarihin saldırısı
karşısında itibarını
koruyabilecek mi?
*Seminerlerin dili İngilizce olacaktır.
Simultane çeviri olmayacaktır.
TARİH VAKFI

19 EKİM 2023
Patricia Fara
Newton ve İngiliz Bilim Tarihi, Küresel
Tarihin Saldırısı Karşısında İtibarını
Koruyabilecek mi?

Bilim ve Düşünce Tarihi Sohbetleri
24 Kasım
15:00-16:00
Lorraine Daston
Tarihsel epistemolojiler
aracılığıyla bilim tarihi
yazmanın yeni yolları
*Seminerlerin dili İngilizce olacaktır.
Simultane çeviri olmayacaktır.
TARİH VAKFI

24 KASIM 2023
Lorraine Daston
Tarihsel Epistemolojiler Aracılığıyla
Bilim Tarihi Yazmanın Yeni Yolları

Bilim ve Düşünce Tarihi Sohbetleri

20 Aralık
15:00-16:30

Burçe Çelik

Osmanlı İmparatorluğu'nda ve
Türkiye'de İletişim Teknolojileri:
Eleştirel Bir Tarih

TARİH VAKFI

20 ARALIK 2023
Burçe Çelik
Osmanlı İmparatorluğu'nda ve Türkiye'de
İletişim Teknolojileri: Eleştirel Bir Tarih

Bilim ve Düşünce Tarihi Sohbetleri

10 Ocak
15:00-16:30

**Richard
Whatmore**

Aydınlanmanın Sonu

Sarıdemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad.
Değirmen sok. No: 10 Eminönü, Fatih, İstanbul

TARİH VAKFI

10 OCAK 2024
Richard Whatmore
Aydınlanmanın Sonu

Bilim ve Düşünce Tarihi Sohbetleri

1 Mart
15:00-16:30

Colin Kidd

Sekülerlik Miti:
Aydınlanmanın
Dini Arka Planını
Açığa Çıkarmak

Sarıdemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad.
Değirmen sok. No: 10 Eminönü, Fatih, İstanbul

TARİH VAKFI

01 MART 2024
Colin Kidd
Sekülerlik Miti: Aydınlanmanın Dini
Arka Planını Açığa Çıkarmak

Bilim ve Düşünce Tarihi Sohbetleri

10 Nisan
15:30-17:00

Jonathan Israel

Aydınlanma çalışmaları
bugün hala geçerliliğini
koruyor mu?

TARİH VAKFI

10 NİSAN 2024
Jonathan Israel
Aydınlanma Çalışmaları Bugün Hala
Geçerliliğini Koruyor mu?

TÜRKİYE'DE SOSYAL VE BEŞERİ BİLİM DİSİPLİNLERİNİN 100 YILINA BAKIŞ

**Cumhuriyet Türkiye'si'nde
Tarih ve Tarihçilik**
Erdem Sönmez
23 Ocak | Salı 16:00

ANAMED
KOC İNİVERSİTESİ
ANADOLU MEDENİYETLERİ
ARASTIRMA MERKEZİ

TARİH VAKFI

Koc Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi (ANAMED)
İstiklal Caddesi No: 101 Merkez Han 34433 Beşiközü İstanbul, Türkiye

23 OCAK 2024
Erdem Sönmez
Cumhuriyet Türkiye'si'nde Tarih ve
Tarihçilik

**Türkiye'de Antropolojinin
Yüz Yılı: Bir Disiplinin Parlayış ve
Marjinalleşme Tarihi**
Suavi Aydın
27 Şubat | Salı 16:00

ANAMED
KOC İNİVERSİTESİ
ANADOLU MEDENİYETLERİ
ARASTIRMA MERKEZİ

TARİH VAKFI

Koc Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi (ANAMED)
İstiklal Caddesi No: 101 Merkez Han 34433 Beşiközü İstanbul, Türkiye

27 ŞUBAT 2024
Suavi Aydın
Türkiye'de Antropolojinin Yüz Yılı: Bir
Disiplinin Parlayış ve Marjinalleşme Tarihi

**Türkiye'de Mimarlık
Tarihçiliğinin
Kurumsallaşması**
Uğur Tanyeli
7 Mart | Perşembe 16:00

ANAMED
KOC İNİVERSİTESİ
ANADOLU MEDENİYETLERİ
ARASTIRMA MERKEZİ

TARİH VAKFI

Koc Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi (ANAMED)
İstiklal Caddesi No: 101 Merkez Han 34433 Beşiközü İstanbul, Türkiye

7 MART 2024
Uğur Tanyeli
Türkiye'de Mimarlık Tarihçiliğinin
Kurumsallaşması

**Türkiye'de Sanat Tarihi
Disiplininin Ortaya Çıkışı ve
Üniversitelerdeki Eğilimler**
**Tarkan Okçuoğlu
Verda Bingöl**
19 Mart | Salı 16:00

ANAMED
KOC İNİVERSİTESİ
ANADOLU MEDENİYETLERİ
ARASTIRMA MERKEZİ

TARİH VAKFI

Koc Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi (ANAMED)
İstiklal Caddesi No: 101 Merkez Han 34433 Beşiközü İstanbul, Türkiye

19 MART 2024
Tarkan Okçuoğlu, Verda Bingöl
Türkiye'de Sanat Tarihi Disiplininin Ortaya
Çıkışı ve Üniversitelerdeki Eğilimler

Sosyolojinin Farklılaşma ve Kurumsallaşma Sarkacında Geçen Yüz Yılı

Nilgün Çelebi ve Alim Arlı

2 Nisan | Salı 16:00

Koc Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi (ANAMED)
İktisat Caddesi No: 101 Merkez Han 34453 Beşiktaş İstanbul, Türkiye

2 NİSAN 2024

Nilgün Çelebi, Alim Arlı
Sosyolojinin Farklılaşma ve Kurumsallaşma Sarkacında Geçen 100 Yılı

Arkeolojinin Arkeolojisi: Disiplinin Yüz Yılına Eleştirel Bir Bakış

Çiler Çilingiroğlu ve Duygu Tarkan

9 Mayıs | Perşembe 16:00

Koc Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi (ANAMED)
İktisat Caddesi No: 101 Merkez Han 34453 Beşiktaş İstanbul, Türkiye

9 MAYIS 2024

Çiler Çilingiroğlu, Duygu Tarkan
Arkeolojinin Arkeolojisi: Disiplinin Yüz Yılına Eleştirel Bir Bakış

SİNEMATEK'TE SİNEMA VE TARİH SEMİNERLERİ

Tarih Vakfı ve Sinematek/Sinema Evi iş birliğiyle düzenlenen "Sinematek'te Sinema ve Tarih Seminerleri" etkinliği, sinema ve tarihin kesişiminde izleyicilere kapsamlı bir kültürel ve bilimsel deneyim sunmayı amaçlamaktadır.

**SİNEMATEK'TE
SİNEMA VE TARİH
SEMİNERLERİ**

23 MART CUMARTESİ 13.00

**Sinemanın Siyasal Kullanımı:
Haber Filmleriyle Tarih Yazmak**

Konuşmacı: Özgür Adadağ
Moderatör: Özde Çeliktemel

Katılım için sinemavtarih@gmail.com
adresine başvuru gerekmektedir.

**TARİH
VAKFI** **SİNEMATEK**

23 MART 2024
Özgür Adadağ
Sinemanın Siyasal Kullanımı: Haber
Filmlerle Tarihi Yazmak

**SİNEMATEK'TE
SİNEMA VE TARİH
SEMİNERLERİ**

06 NİSAN CUMARTESİ 13.00

**Yapımcı Hafızasıyla
Türkiye Sinema Tarihi**

Konuşmacı: Yamaç Okur
Moderatör: Özde Çeliktemel

*Katılım için sinemavtarih@gmail.com
adresinden kayıt gerekmektedir.

**TARİH
VAKFI** **SİNEMATEK**

6 NİSAN 2024
Yamaç Okur
Yapımcı Hafızasıyla
Türkiye Sinema Tarihi

**SİNEMATEK'TE
SİNEMA VE TARİH
SEMİNERLERİ**

20 NİSAN CUMARTESİ 13.00

**Türkiye'de Sinema
Tarihi Yazmak:
Sınırlılıklar ve Fırsatlar**

Konuşmacı: İ. Arda Odabaşı
Moderatör: Özde Çeliktemel

*Katılım için sinemavtarih@gmail.com
adresinden kayıt gerekmektedir.

**TARİH
VAKFI** **SİNEMATEK**

20 NİSAN 2024
İ. Arda Odabaşı
Türkiye'de Sinema Tarihi Yazmak:
Sınırlılıklar ve Fırsatlar

**SİNEMATEK'TE
SİNEMA VE TARİH
SEMİNERLERİ**

04 MAYIS CUMARTESİ 13.00

**Pera'daki Divalar:
Geç Osmanlı'da
Kadınlar ve Sinema**

Konuşmacı: Oya Kasap Ortaklan
Moderatör: Özde Çeliktemel

*Katılım için sinemavtarih@gmail.com
adresinden kayıt gerekmektedir.

**TARİH
VAKFI** **SİNEMATEK**

4 MAYIS 2024
Oya Kasap Ortaklan
Pera'daki Divalar: Geç Osmanlı'da
Kadınlar ve Sinema

**SİNEMATEK'TE
SİNEMA VE TARİH
SEMİNERLERİ**

18 MAYIS CUMARTESİ 13.00

**Sinema'nın İstanbul'a Gelişi:
Hayret, Hâyl ve Seyir**

Konuşmacı: **Nezih Erdoğan**
Moderatör: **Özde Çeliktemel**

*Katılım için sinematarih@gmail.com
adresinden kayıt gerekmektedir.

TARİH VAKFI **SİNEMATEK**

18 MAYIS 2024
Nezih Erdoğan
Sinema'nın İstanbul'a Gelişi:
Hayret, Hâyl ve Seyir

**SİNEMATEK'TE
SİNEMA VE TARİH
SEMİNERLERİ**

25 MAYIS CUMARTESİ 13.00

**Sözlü Tarih Yöntemiyle
Sinemaya Bakmak
İmroz'da Sinemacılık ve
Seyir Deneyimleri**

Konuşmacı: **Ayşe Toy Par**
Moderatör: **Özde Çeliktemel**

*Katılım için sinematarih@gmail.com
adresinden kayıt gerekmektedir.

TARİH VAKFI **SİNEMATEK**

25 MAYIS 2024
Ayşe Toy Par
Sözlü Tarih Yöntemiyle Sinemaya
Bakmak: İmroz/Gökçeada'da Sinemacılık
ve Seyir Deneyimleri

**SİNEMATEK'TE
SİNEMA VE TARİH
SEMİNERLERİ**

08/06 CUMARTESİ 13.00

**İstanbul'da Erken Dönem
Sinemanın Ses Manzaraları**

Konuşmacı: **Özge Özyılmaz**
Moderatör: **Özde Çeliktemel**

*Katılım için sinematarih@gmail.com
adresinden kayıt gerekmektedir.

TARİH VAKFI **SİNEMATEK**

8 HAZİRAN 2024
Özge Özyılmaz
İstanbul'da Erken Dönem Sinemanın
Ses Manzaraları

TARİH VAKFI

**Sinema ve Tarih
Seminerleri**

Etkinlik herkese açık ve ücretsizdir. Katılım için: sinematarih@gmail.com

**1 İkinci Dünya Harbi ve Safahatı:
Adana Sinemaları**

Konuşmacı: **Aydın Çam**
Moderatör: **Özde Çeliktemel**

12 Nisan 2025
14.30-16.30
(Kontenjan: 25 kişi)

12 NİSAN 2025
Aydın Çam
İkinci Dünya Harbi ve Safahatı:
Adana Sinemaları

Sinema ve Tarih Seminerleri

Etkinlik herkese açık ve ücretsizdir. Katılım için: sinemavarih@gmail.com

2 Geçmişin Ötesinde ve Hafızanın İzinde Tarihi Filmi Yeniden Düşünmek

Konuşmacı: Esin Paşa Cengiz
Moderatör: Özde Çeliktemel

19 Nisan 2025
14.30-16.30
(Kontenjan: 25 kişi)

19 NİSAN 2025
Esin Paşa Cengiz
Geçmişin Ötesinde ve Hafızanın İzinde
Tarihi Filmi Yeniden Düşünmek

Sinema ve Tarih Seminerleri

Etkinlik herkese açık ve ücretsizdir. Katılım için: sinemavarih@gmail.com

3 Türkiye'nin Belgesel Tarihini Araştırmak: Keşifler ve Zorluklar

Konuşmacı: Can Candan
Moderatör: Özde Çeliktemel

3 Mayıs 2025
14.30-16.30
(Kontenjan: 25 kişi)

03 MAYIS 2025
Can Candan
Türkiye'nin Belgesel Tarihini Araştırmak:
Keşifler ve Zorluklar

Sinema ve Tarih Seminerleri

Etkinlik herkese açık ve ücretsizdir. Katılım için: sinemavarih@gmail.com

4 Türkiye'de Sinema Tarihyazımının Gelişim Süreci

Konuşmacı: Barış Saydam
Moderatör: Özde Çeliktemel

17 Mayıs 2025
13.00-15.00
(Kontenjan: 25 kişi)

17 MAYIS 2025
Barış Saydam
Türkiye'de Sinema Tarihyazımının
Gelişim Süreci

Sinema ve Tarih Seminerleri

Etkinlik herkese açık ve ücretsizdir. Katılım için: sinemavarih@gmail.com

5 Yakın Dönem Türkiye Sinemasında Sansür Tarihyazımına Bakmak

Konuşmacı: Sonay Ban
Moderatör: Özde Çeliktemel

24 Mayıs 2025
14.30-16.30
(Kontenjan: 25 kişi)

24 MAYIS 2025
Sonay Ban
Yakın Dönem Türkiye Sinemasında
Sansür Tarihyazımına Bakmak

YUVARLAK MASA TARTIŞMALARI

YUVARLAK MASA TARTIŞMALARI
ÖLÇEK-AKTÖR-SINIR ÜÇGENİNDE
EMEK TARİHİNİ YENİDEN DÜŞÜNMEK

KONUŞMACILAR:
ASLI ODMAN
GÖRKEM AKGÖZ
NURÇİN İLERİ
NURŞEN GÜRBOĞA

6 MAYIS
18:30

SARIDEMİR MAH.
RAGİP GÜMÜŞPALA CAD.
DEĞİRMEN SOK. NO: 10
EMİNÖNÜ, FATİH, İSTANBUL

TARİH VAKFI

6 MAYIS 2025

Aslı Odman, Görkem Akgöz,
Nurçin İleri, Nurşen Gürboğa
Ölçek-Aktör-Sınır Üçgeninde
Emek Tarihini Yeniden
Düşünmek

TEMEL SEVİYE SOSYAL BİLİMLER OKULU

TARİH VAKFI

Temel Sosyal Bilimler Okulu

18-25 yaş

Son Kayıt Tarihi
13 Ekim Cuma
Açık Ev

Program 32 hafta sürecektir.

ŞİŞLİ BELEDİYESİ
MUAMMER KESKİN
Şişli Belediye Başkanı

444 31 12

Tarih Vakfı ve Şişli Belediyesi iş birliğinde; Temel Seviye Sosyal Bilimler Okulu İkinci Dönemi başladı. Uluslararası İlişkiler, Türkiye Siyasi Tarihi, Ekonomi, Medya ve Siyaset ders başlıklarının toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde, ihtiyaç duyulan bilgiye doğru kaynaklardan erişimin sağlanması için gençlerin talepleriyle hayata geçirilmiştir.

18-25 yaş aralığındaki gençlere hitap eden olan program, Duatepe Mahallesi, Baruthane Caddesi, No:96, Kat: 3, Feriköy adresinde, Şişli Belediyesi'ne bağlı Açık Ev'de gerçekleştirilmiştir.

TARİH VAKFI VE DEMOKRATİK TOPLUM İNŞASINDA TARİH BİLİNCİNİN ROLÜ

TARİHİN GÜNCEL KULLANIMLARI
SEMINERİ - 4. SEANS

Tarih Vakfı ve Demokratik Toplum İnşasında Tarih Bilincinin Rolü

Çarşamba
20 Aralık 2023
18:00-20:00

Fransız Anadolu
Araştırmaları
Enstitüsü
Nur-i Ziya sokak
10, Beyoğlu

KAYIT İÇİN : IFEA-İSTANBUL.NET

Doç. Dr. Nurşen Gürboğa
Tarih Vakfı Eş Başkanı &
Marmara Üniversitesi

Oktay Özel
Tarih Vakfı eski başkanı,
Emekli Profesör, Bilkent
Üniversitesi

Etkinlik 20 Aralık 2023, saat 18:00-20:00 saatleri arasında İstanbul Fransız Anadolu Araştırmaları Enstitüsü'nde (İFEA) gerçekleşmiştir. Tarih Vakfı eş başkanı Nurşen Gürboğa "Tarih Vakfı ve Demokratik Toplum İnşasında Tarih Bilincinin Rolü" ve Tarih Vakfı eski başkanı Oktay Özel "Türkiye'de tarih-siyaset ilişkisi, kamusal alanda tarihin kullanımı ve tarih tartışmaları bağlamında Tarih Vakfı'nın yeri ve rolü üzerine bir değerlendirme" başlıklı konuşmalarını yapmıştır.

TARİH VAKFI

Osmanlı'da Faillik, Failler ve Şiddet

Konuşmacı: **Ümit Kurt**

Tarih Vakfı
Eminönü Ragıp Gümüşpala Cad.
Değirmen Sk. No: 10 Eminönü

25 Şubat 2025 Salı
18.00

25 ŞUBAT 2025
Ümit Kurt
Osmanlı'da Faillik,
Failler ve Şiddet

OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE BURSA EMEK VE ENDÜSTRİ TARİHİ ULUSLARARASI SEMPOZYUMU

Tarih Vakfı ve Bursa Büyükşehir Belediyesi iş-birliğiyle 25-26 Nisan 2025 tarihlerinde Bursa'da Atatürk Kültür Merkezi Merinos Yerleşkesi'nde, Osmanlı'dan Günümüze Bursa Emek ve Endüstri Tarihi Uluslararası Sempozyumunu gerçekleştirdik.

İki gün süren Sempozyum, Bursa'da öne çıkan sanayi üretim alanları olan ipekçilik, ipekli, yünlü ve pamuklu dokuma, hazır giyim, deri, otomotiv sanayi ve yan dalları, gıda ve tarım sanayilerinin gelişimini ve emek süreçlerini ele alan altı oturum ve Kent Konseyi, sendikalar ve meslek liselerinden katılımcılar ile gerçekleştirilen üç yuvarlak masa toplantısını kapsamaktadır.

100. YILINDA LOZAN'A FARKLI PERSPEKTİFLERDEN BAKMAK

"100. Yılında Lozan'a Farklı Perspektiflerden Bakmak" etkinliği 27 Ekim Cuma günü saat 19:00'da Metrohan/ Beyoğlu'nda gerçekleştirildi.

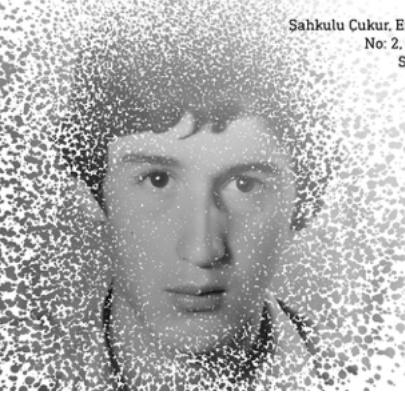
GEÇMİŞ BUGÜNDÜR PANEL SERİSİ

Metro Han'da gerçekleşecek panel ve performans seçkisinde 12 Eylül 1980 Darbesi'ne dair farklı konu başlıkları tartışmaya açılmıştır.

14 Eylül 2023, Perşembe

Doç. Dr. İsmet Akça
12 Eylül Darbesinin
Tarihsel ve Toplumsal Anlamı

Yer: Metro Han
Sahkulu Çukur, Erkanı Harp Sokak
No: 2, Beyoğlu, İstanbul
Saat: 19.00 - 20:30

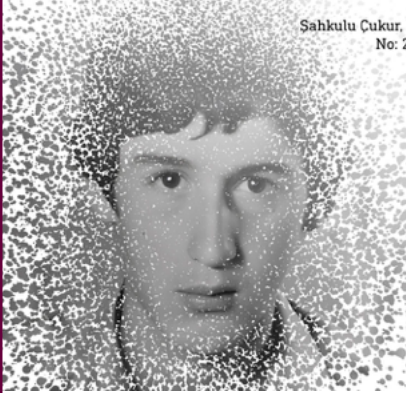
14 EYLÜL 2023
İsmet Akça
12 Eylül Darbesinin Tarihsel ve
Toplumsal Anlamı

 BELLEK
MÜZESİ

19 Eylül 2023, Salı

Roza Erdem
Evvel Zamanla Tanışmak
Otobiyografik Anlatı

Yer: Metro Han
Sahkulu Çukur, Erkanı Harp Sokak
No: 2, Beyoğlu, İstanbul
Saat: 19.00 - 21:30

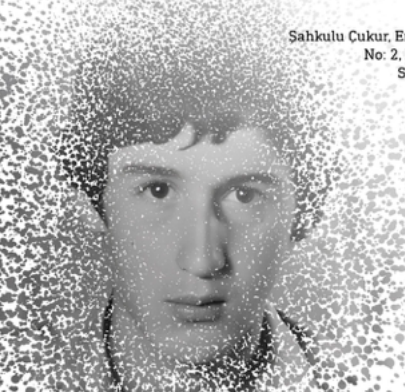
19 EYLÜL 2023
Roza Erdem
Evvel Zamanla Tanışmak
Otobiyografik Anlatı

 BELLEK
MÜZESİ

23 Eylül 2023, Cumartesi

Dr. Yeşim Yaprak Yıldız
Türkiye'de Epistemik Yozlaşma ve
Devlet Şiddetinde Toplumsal Suç Ortaklığı

Yer: Metro Han
Sahkulu Çukur, Erkanı Harp Sokak
No: 2, Beyoğlu, İstanbul
Saat: 16.00 - 18:00

23 EYLÜL 2023
Yeşim Yaprak Yıldız
Türkiye'de Epistemik Yozlaşma ve Devlet
Şiddetinde Toplumsal Suç Ortaklığı

 BELLEK
MÜZESİ

FİLİSTİN: TOPRAK, EMEK, SİYASET (12 HAZİRAN 2024)

TARİH VE EDEBİYAT KESİŞİMİNDE GEÇ OSMANLI'DAN ERKEN CUMHURİYET'E KADINLAR VE FEMİNİZM (7 MART 2024)

7 Mart 2024, saat 18:30'da Tarih Vakfı'nın Eminönü'ndeki merkezinde Başak Tuğ'un koordinatörlüğünde, Senem Timuroğlu, Seval Şahin, Gülhan Balsoy, Başak Tuğ'un konuşmacı olarak katıldığı 'Tarih ve Edebiyat Kesişiminde Geç Osmanlı'dan Erken Cumhuriyet'e Kadınlar ve Feminizm' başlığı altında kısa sunumlardan oluşan bir oturum ve tartışma etkinliği gerçekleştirildi.

**Doğaötesinin Bilimle Fethi:
1850'lerden 1910'lara
Osmanlılarda Manyetizmacılık
ve İspiritizmacılık**

**18 Eylül 2024
18:30 - 20:00**
Etkinlik herkese açık olacaktır

Tarih Vakfı
Sarıdemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad.
Değirmen sok. No: 10 Eminönü, Fatih

Özgür Türesay
Öğretim görevlisi
(EPHE)

TARİH VAKFI

DOĞAÖTESİNİN BİLİMLE FETHİ: 1850'LERDEN 1910'LARA OSMANLILARDA MANYETİZMACILIK VE İSPİRİTİZMACILIK (18 EYLÜL 2024)

TARİH VAKFI

75. yılından 101. yılına
Türkiye Cumhuriyeti ve
Modernlik Nostaljisi

Konuşmacı:
Esra Özyürek, Prof. Dr.
Cambridge University

Moderatör:
Şeyma Afacan,
Dr. Öğretim Görevlisi,
Kırklareli Üniversitesi

18 Aralık 2024
Çarşamba 18:00

Tarih Vakfı
Eminönü Ragıp Gümüşpala Cad.
Değirmen Sk. No: 10 Eminönü

75. YILINDAN 101. YILINA TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE MODERNLİK NOSTALJİSİ (18 ARALIK 2024)

Esra Özyürek, Şeyma Afacan'ın moderatörlüğünde gerçekleştirilen bu söyleşide, Cumhuriyet'in 75. ve 101. yıldönümleri arasında nelerin değiştiğini göz önünde bulundurarak Modernlik Nostaljisi'ni yeniden ele aldı.

YÜZÜNCÜ YILIN ARDINDAN CUMHURİYET'İ SINIF PERSPEKTİFİNDEN YORUMLAMAK (25 ARALIK 2024)

Neslişah Başaran Lotz, Fatma Eda Çelik ve Cangül Örnek'in derlediği, "100 Yılın Ardından Sınıflar Devrim ve Devlet Sınıf Penceresinden Bir Cumhuriyet İncelemesi" başlıklı kitaptan yola çıkarak yapılan olan bu panelde konuşmacılar Cumhuriyet'in 100 yılı aşan tarihinin daha az incelenmiş konuları olan köylüler, eşraf, burjuvazi gibi toplumsal sınıfların Türkiye özelinde gelişimi ile birlikte modern devletin oluşumu ve temsili yapısının Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki dönüşümünü sınıfsal bir bakış açısıyla ele almışlardır. Panelde, Cumhuriyet'in tarihinin farklı bakış açılarından nasıl yazıldığı, sınıfsal bir tarih yazımının olanakları ve gündeme getireceği yeni konular tartışılmıştır.

ÜCRETLİ SEMİNERLER

Tarih Vakfı ve Nadir Gastronomi Platformu ortaklığıyla yeni bir etkinlik serisi başlatıldı.

Serinin ilk etkinliğinde Mutfaktaki Akademisyen olarak da bilinen Anna-Maria Beylunioğlu'nu ağırladık. Etkinlik Burak Onaran'ın moderatörlüğünde gerçekleştirilmiştir.

BİLETLER burada!
www.ngp.com.tr

ANNA-MARIA BEYLUNIOĞLU İLE ANTAKYA NOEL SOFRALARI VE GELENEKLERİ

Nadir Gastronomi Platformu'nda bu ay Mutfaktaki Akademisyen olarak da bilinen Anna-Maria Beylunioğlu'nu ağırlıyoruz. Hem bir siyaset bilimci hem de bir aşçı olan Beylunioğlu'ndan Antakya'nın Noel sofralarını dinleyecek, bir yandan da bu sofralara özgü lezzetleri onun elinden tadacağız.

23 ARALIK 2023
Anna-Maria Beylunioğlu
Antakya Noel Sofraları ve Gelenekleri

23 12 CUMARTESİ
15:00

TARİH VAKFI
NADİR
GASTRONOMİ PLATFORMU

19. YÜZYIL İSTANBUL MUTFAĞI: DEVAMLILIKLAR VE DEĞİŞİMLER

Nadir Gastronomi Platformu ve Tarih Vakfı'nın ortaklaşa gerçekleştirdiği tadım etkinliklerine yemek tarihçisi Özge Samancı'nın anlatıcı olacağı 19.yüzyıl İstanbul mutfağına odaklanan keyifli bir konu ile devam ediyoruz.

27 01 CUMARTESİ
15:00

BİLETLER burada!
www.ngp.com.tr

27 OCAK 2024
Özge Samancı
19. Yüzyıl İstanbul Mutfacı: Devamlılıklar ve Değişimler

NADİR
GASTRONOMİ PLATFORMU
TARİH VAKFI

NAZLI PIŞKIN İLE ZÜMRÜDÜANKANIN PEŞİNDE: Baharatın Tarihteki Yeri

Nadir Gastronomi Platformu ve Tarih Vakfı'nın ortaklaşa gerçekleştirdiği tadım etkinliklerine, yemek kültürü yazarı ve Akdeniz tarihçisi Nazlı Pişkin'in anlatıcı olacağı baharatın kültür ve lezzet tarihindeki yerine odaklanan keyifli bir konu ile devam ediyoruz.

24 02 CUMARTESİ
15:00

BİLETLER burada!
www.ngp.com.tr

24 ŞUBAT 2024
Nazlı Pişkin
Zümrüdüankanın Peşinde: Baharatın Tarihteki Yeri

NADİR
GASTRONOMİ PLATFORMU
TARİH VAKFI

BİLETLER burada!
www.ngp.com.tr

ÇAY'DAN ÖTE: TÜRKİYE'DE ÇAYIN KISA TARİHİNE UZUN BAKIŞ

Türkiye'de çay bitkisinin geçtiği güzergahların izinde, çayın kısa tarihine, "Çayın Halleri" podcasti ile tanınan Fatma Genç ve Yasemin Taşkın'ın anlatımı ile uzunca göz atacağımız bu keyifli etkinlikte Nadir Gastronomi Platformu'nda buluşalım.

20 04 CUMARTESİ
15:00

20 NİSAN 2024
Fatma Genç, Yasemin Taşkın
Çay'dan Öte: Türkiye'de Çayın Kısa Tarihine Uzun Bakış

TARİH VAKFI
NADİR
GASTRONOMİ PLATFORMU
lazika

TARİH VAKFI ANKARA OSMANLICA SEMİNERLERİ

“Temel Seviye Osmanlıca” ve “Osmanlı Arşiv Belgeleri Okuma” seminerleri gerçekleştirilmiştir.

Yüz Yüze (Ankara'da) ve Çevrimiçi Osmanlıca Seminerleri (23 Mart 2024 – 08 Haziran 2024)

2024'ün Mart ve Haziran ayları arasında süren, Tarih Vakfı Ankara ofisinde Yüz Yüze Temel Seviye, Yüz Yüze Orta Seviye Osmanlıca seminerlerinin yanında bir de Çevrim İçi olarak gerçekleştirilen (Zoom üzerinden) 3 farklı Osmanlıca semineri verdik.

Yüz Yüze (Ankara'da) ve Çevrimiçi Osmanlıca Seminerleri (19 Ekim 2024 – 04 Ocak 2025)

Ekim 2024 ve Ocak 2025 tarihleri arasında, Tarih Vakfı Ankara ofisinde gerçekleşecek Yüz Yüze Temel Seviye Osmanlıca seminerlerinin yanında bir de çevrim içi olarak gerçekleştirilecek (Zoom üzerinden) 3 farklı Osmanlıca semineri verdik.

Yüz Yüze (Ankara'da) ve Çevrimiçi Osmanlıca Seminerleri (15 Mart 2025 – 14 Haziran 2025)

Mart 2025 ve Haziran 2025 tarihleri arasında, Tarih Vakfı Ankara ofisinde gerçekleşecek Yüz Yüze ve Çevrimiçi olarak (Zoom üzerinden) Temel ve Orta Seviye Osmanlıca seminerleri başlatıldı.

MERİN SEVER'LE CUMHURİYET MUTFAĞI SERİSİ

Yemek tarihi alanında yaptığı çalışmalarla her tabağın lezzetiyle olduğu kadar tarihî, politik ve sosyolojik yönüyle de insanı beslediğini ortaya koyan, dünyanın en önemli yeme-içme kitapları ödülü olarak kabul edilen Gourmand Awards'a layık görülen Merin Sever bu etkinliklerde Cumhuriyet mutfağını ele aldı.

MİMAR, MÜHENDİS VE TEKNİKERLERE YÖNELİK OSMANLICA EĞİTİMİ (14 KASIM 2023)

Tarih Vakfı ve Koruma Akademisi iş birliği ile mimar, mühendis ve teknikerlere yönelik Osmanlıca eğitimi 14 Kasım'da başladı. Eğitimin ilk 4 ayında Dr. Bahadır Sürelli temel Osmanlıca dersleri verildi. Temel Osmanlıca eğitiminin ardından Doç. Dr. Ahmet Ersoy 1 ay süren ve mimarlık, mühendislik gibi alanlardaki terminolojiye ağırlık vererek işleyeceği özelleştirilmiş Osmanlıca dersleri düzenledi.

Eğitimler Koruma Akademisi'nin Karaköy'deki eğitim alanında gerçekleştirildi.

SEMT GEZİLERİ: KADIKÖY (GEZİ ETKİNLİĞİ) (19 MAYIS 2024)

Tarih Vakfı ve Guideist iş birliğiyle semt gezisi yapılmıştır. Geziyi Seçkin Demirok eşliğinde ve Yaşar Tolga Cora'nın katılımıyla İstanbul kadar eski, hatta İstanbul'un tarihi rakibi Kadıköy'e gerçekleştirdik.

KONFERANSLAR

TARİH VAKFI

KONFERANS

100. YILINDA CUMHURİYET'E BAKIŞ

Moderatör | 25 Ekim Çarşamba | 19:00
Dr. Yaşar Tolga CORA | **Yer: Özdilek Sanat Merkezi**
Hoşnudiye Mahallesi Tunç Sokak No:9

TEPEBAŞI BELEDİYESİ

ücretsiz

100. Yılında Cumhuriyet'e Bakış (25 Ekim 2023)

Tarih Vakfı ile Eskişehir Tepebaşı Belediyesi ortaklığında "100. Yılında Cumhuriyet'e Bakış" adlı konferans 25 Ekim Çarşamba günü saat 19:00'da Eskişehir Özdilek Sanat Merkezi'nde gerçekleşmiştir.

Moderatörlüğünü Tarih Vakfı Genel Sekreteri Doç. Dr. Yaşar Tolga Cora'nın yaptığı konferansın konuşmacıları Prof. Dr. Ahmet Makal ve Tarih Vakfı Yönetim Kurulu üyesi Dr. Ayşe Köse Badur'dur.

Revolutions Beyond The “West”: Historical Connections and Comparative Perspectives (6-7 Ekim 2023)

Tarih Vakfı ve IFEA iş birliğiyle Y. Doğan Çetinkaya, Şeyma Afacan, Philippe Bourmaud, İsmet Akça koordinatörlüğünde düzenlediğimiz ‘Revolutions Beyond the “West”: Historical Connections and Comparative Perspectives’ isimli konferansımız Cumhuriyetin 100. yılı kutlamaları dahilinde 6-7 Ekim tarihlerinde Taksim, Metro Han, Tünel binasında gerçekleşmiştir.

19. Yüzyıl Osmanlı Dünyasında Matbu Kitap Neşir, Piyasa ve Denetim (14-15 Aralık 2023)

Osmanlı matbuat dünyasının kapılarını ilk defa matbu kitabın izini sürmek için araladık. Tarih Vakfı, Toplumsal Tarih Akademi Dergisi ve ANAMED’in ortaklaşa düzenlediği bu konferansta 19 yy. Osmanlısında kitabı birçok açıdan değerlendirilmiştir.

Tarih Lisansüstü Öğrenci Konferansı (17-18 Mayıs 2024)

Tarih Lisansüstü Konferansı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Tarih Bölümü ve Bonn Üniversitesi Bağımlılık ve Kölelik Çalışmaları Merkezi lisansüstü öğrencileri tarafından düzenlenmekte ve Tarih Vakfı tarafından desteklenmektedir.

Konferans, Tarih alanında eğitim gören lisansüstü öğrencileri ve farklı disiplinlerde çalışan akademisyenleri bir araya getirmeyi amaçlamaktadır. Konferans, öğrencilerin lisansüstü eğitimleri sırasında üzerinde çalıştıkları araştırma alanlarını sunabilecekleri bir disiplinler arası platform oluşturmayı hedeflemektedir.

Tarih Lisansüstü Öğrenci Konferansı (9-10 Mayıs 2025)

Tarih Lisansüstü Konferansı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Tarih Bölümü ve Bonn Üniversitesi Bağımlılık ve Kölelik Çalışmaları Merkezi lisansüstü öğrencileri tarafından düzenlenmekte ve Tarih Vakfı tarafından desteklenmektedir.

Konferans, Tarih alanında eğitim gören lisansüstü öğrencileri ve farklı disiplinlerde çalışan akademisyenleri bir araya getirmeyi amaçlamaktadır. Konferans, öğrencilerin lisansüstü eğitimleri sırasında üzerinde çalıştıkları araştırma alanlarını sunabilecekleri bir disiplinler arası platform oluşturmayı hedeflemektedir.

MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
Kadın Araştırmaları | Uygulama ve Araştırma Merkezi

KADIN KADINA TARİH KONFERANSI III

29 Kasım 2024

10.00-10.30 Açılış

10.30-12.00
Osmanlıdan Cumhuriyete Temsil, Şiddet, İletişim
Elvire Akyıldız
Moderatör:
Gözlem Siveli "18 Karlık Kadınlar: Osmanlıdan Cumhuriyete Kadın Suçlularının Yazın Dünyasındaki Temsili"
Neslihan Erkan "Hürun Alamayan Erkekler: 1950'ler İstanbul'unda Kadına Yönelik Aile içi Şiddet"
U. Ceren Ünlü "Kadınların Sesli, 1960'larda ve 1970'lerde Toplumsal Hareketler, İletişim ve Kadınlar"

12.00-13.00 Öğle Arası

13.00-14.30
Geç Osmanlı İmparatorluğu'nda Din, Tabiiyet, Sağlık
Şeyma Atacan
Moderatör:
Canan Balkan "Rüşdî Dönemi ve Temraz Cumhuriyeti (1878-1908)"
Berna Kamay Ulusay "Yabancıların Mükiyet Hukuku Üzerine Bir Değerlendirme: 1867 Safer Kanunu ve Tabiiyet"
Can Gömüç İspir "İftiz + Sebati Çözümlemek: Geç Osmanlı'da Kentsel Hiyene Dair Kamusal Söylemlerde Toplumsal Cinsiyet, Sessiz ve Ahlakın İlevi"

14.30-15.00 Ara

15.00-16.30
Kültür Tarih: Eğlence, Edebiyat ve Sinema
Özde Çeliktemel
Moderatör:
Sireen Erdoğan İshakzade "1723 Sarı - Hindiyun: Bir Osmanlı Sembolünün Bölünmüş Anlatısı"
Bayrak Deniz Erdoğan "Kurucu Çelişkisi: Fatma Aliye Hanım, Yazarların İmparatorluğu ve Ötesi"
Gülşeniz Köknar "Ulusal Mekanın Temsili: Sinema ve Politika"

10.00-16.30
MSGSÜ Bomonti Konferans Salonu

TARİH VAKFI

Kadın Kadına Tarih Konferansı (29 Kasım 2024)

Kadın Kadına Tarih Konferansı'nın üçüncüsü 29 Kasım Cuma günü Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Kadın Araştırmaları, Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Tarih Vakfı iş birliğiyle MS-GSÜ Bomonti Konferans Salonu'nda gerçekleşti.

Kadın tarihçilerin çalışmalarını görünür kılmak, paylaşmak ve dayanışmak amacıyla 2019'da bağımsız olarak kurulmuş olan platform, konferanslarını farklı kurum paydaşılarıyla organize etmeye devam etmektedir.

İSTANBUL DIŞINDA TARİH VAKFI

Ankara - Tarih Vakfı Ankara Tartışmaları

TARİH VAKFI
ANKARA TARTIŞMALARI

“DEVLET FİKRİNİN ADAMI”
DEMİREL
Tanıl Bora

6 EKİM 2023
CUMA 19:00

GÜNEŞ SOK. SÖNMEZ APT. 17/4
AŞAĞI AYRANCI, ÇANKAYA

06 EKİM 2023
Tanıl Bora
Devlet Fikrinin Adamı: Demirel

TARİH VAKFI
ANKARA TARTIŞMALARI

“YAŞAMDA ISRARIN
KISA HİKÂYESİ”
TÜRKİYE’DE LGBTİ+ MÜCADELESİNİN
DÜNÜ, BUGÜNÜ
Anjelik Kelavgil

20 EKİM 2023
CUMA 19:00

GÜNEŞ SOK. SÖNMEZ APT. 17/4
AŞAĞI AYRANCI, ÇANKAYA

20 EKİM 2023
Anjelik Kelavgil
Yaşamda Israrın Kısa Hikayesi

TARİH VAKFI
ANKARA TARTIŞMALARI

**SERMÂYE-İ
ŞEFKAT-İ OSMÂNİYE**
93 HARBİ MUHACİRLERİNE
İNGİLİZ YARDIMI
Sena Hatip Dinçyürek

3 KASIM 2023
CUMA 19:00

GÜNEŞ SOK. SÖNMEZ APT. 17/4
AŞAĞI AYRANCI, ÇANKAYA

3 KASIM 2023
Sena Hatip Dinçyürek
Sermâye-İ Şefkat-İ Osmâniye: '93 Harbi
Muhacirlerine İngiliz Yardımı

TARİH VAKFI
ANKARA TARTIŞMALARI

SEMBOLİK GİRİTLİLİK
GÜNÜMÜZ TÜRKİYE’SİNDE İKİNCİ VE
ÜÇÜNCÜ KUŞAK GİRİTLİLER
Efpraxia Nerantzaki

Herkes Diyor ki “Sen” Farklısın
GİRİTLİYİM
Doğum Sende Haklısın...

17 KASIM 2023
CUMA 19:00

GÜNEŞ SOK. SÖNMEZ APT. 17/4
AŞAĞI AYRANCI, ÇANKAYA

17 KASIM 2023
Efpraxia Nerantzaki
Sembolik Giritlilik: Günümüz Türkiye’sinde
İkinci ve Üçüncü Kuşak Giritliler

DÜZENİNİ ARAYAN OSMANLI

ESKİ REJİM'DEN II. MEŞRUTİYET'E
OSMANLI'DA SİYASAL ÇATIŞMA VE REJİMLER

Çağdaş Sümer

1 ARALIK 2023
CUMA 19:00

GÜNEŞ SOK. SÖNMEZ APT. 17/4
AŞAĞI AYRANCI, ÇANKAYA

01 ARALIK 2023

Çağdaş Sümer

Düzenini Arayan Osmanlı

ÖZGÜÇLENMEDEN TOPLUMSAL DÖNÜŞÜME MİNÖR SİYASET

Onur Eylül Kara

22 ARALIK 2023
CUMA 19:00

GÜNEŞ SOK. SÖNMEZ APT. 17/4
AŞAĞI AYRANCI, ÇANKAYA

22 ARALIK 2023

Onur Eylül Kara

Minör Siyaset: Özgüçlenmeden
Toplumsal Dönüşüme

CUMHURDAN CUMHURİYETE

BİR KAVRAM TARİHİ

Alp Eren Topal

26 OCAK 2024
CUMA 19:00

REMZİ OĞUZ ARIK MAH.
PARİS CAD. 49A/1, ÇANKAYA

26 OCAK 2024

Alp Eren Topal

Cumhurdan Cumhuriyete:
Bir Kavram Tarihi

EFSENE İLE GERÇEK ARASINDA: II. ABDÜLHAMİD DEVRİ'NDE İSTİHBARAT FAALİYETLERİ VE HAFİYELİK

Arda Akıncı

9 ŞUBAT 2024
CUMA 19:00

REMZİ OĞUZ ARIK MAH.
PARİS CAD. 49A/1, ÇANKAYA

9 ŞUBAT 2024

Arda Akıncı

Efsane Ve Gerçek Arasında:
II. Abdülhamid Devri'nde İstihbarat
Faaliyetleri ve Hafiyelik

TÜRKİYE'NİN
DEMOKRATİKLEŞME DENEYİMİNDE
KÜLTÜREL DEĞİŞİMİN İZLERİ
**TAHAMMÜLSÜZLÜK ÜZERİNE
BEKLENMEDİK KONUŞMALAR**

Metin Koca

23 ŞUBAT 2024
CUMA 19:00

REMZİ OĞUZ ARIK MAH.
PARİS CAD. 49A/1, ÇANKAYA

23 ŞUBAT 2024

Metin Koca

Türkiye'nin Demokratikleşme
Deneyiminde Kültürel Değişimin İzleri:
Tahammülsüzlük Üzerine Beklenmedik
Konuşmalar

**CUMHURİYETİN
KURULUŞ DÖNEMİNDE
BİR SAĞALTMA MESELESİ:**
KÖY KANUNU'NDA KÖYLÜNÜN HÜKÜMETE
HABER VERME ZORUNLULUĞU

Meryem Çakır Kantarcıoğlu

8 MART 2024
CUMA 19:00

REMZİ OĞUZ ARIK MAH.
PARİS CAD. 49A/1, ÇANKAYA

8 MART 2024

Meryem Çakır Kantarcıoğlu

Cumhuriyetin Kuruluş Döneminde Bir
Sağaltma Meselesi: Köy Kanunu'nda
Köylünün Hükümete Haber Verme
Zorunluluğu

BELGESEL GÖSTERİMİ
**YAŞAYAN, ÜREten,
DÖNÜŞEN HALİÇ**

T. Gül Köksal

Yaşayan
Üreten
Dönüşen
Haliç

15 MART 2024
CUMA 19:00

REMZİ OĞUZ ARIK MAH.
PARİS CAD. 49A/1, ÇANKAYA

15 MART 2024

Gül Köksal

Yaşayan, Üreten, Dönüşen Haliç

**OSMANLI ŞEHİRLERİNDE
MEKÂNSAL AYRIŞMA**

(SEGREGATION), 1640-1870

Gürer Karagedikli

22 MART 2024
CUMA 19:30

REMZİ OĞUZ ARIK MAH.
PARİS CAD. 49A/1, ÇANKAYA

22 MART 2024

Gürer Karagedikli

Osmanlı Şehirlerinde Mekânsal Ayrışma
(Segregation), 1640-1870

TARİH VAKFI
İletişim
UNITE

söyleşi:
oktay özel'le
kiske kuşunun peşinde
moderatör: ersan ocak

3 NİSAN 2024
ÇARŞAMBA 19:30

UNITE
ORTAK MEKAN

CINNAH7A
ÇANKAYA
ANKARA

3 NİSAN 2024
Oktay Özel, Ersan Ocak
Oktay Özel'le Kiske Kuşunun Peşinde

TARİH VAKFI
ANKARA TARTIŞMALARI

**OSMANLI'DA
SARRAFLAR VE
İLİŞKİ AĞLARI**
Ertan Ünlü

19 NİSAN 2024
CUMA 19:00

REMZİ OĞUZ ARIK MAH.
PARİS CAD. 49A/1, ÇANKAYA

19 NİSAN 2024
Ertan Ünlü
Osmanlı'da Sarraflar ve İlişki Ağları

TARİH VAKFI
ANKARA TARTIŞMALARI

HAK TALEPLERİNDE
GARBİYATÇILIK:
**AVRUPA
TAHAYYÜLÜ**
Demet Gülçiçek

3 MAYIS 2024
CUMA 19:30

REMZİ OĞUZ ARIK MAH.
PARİS CAD. 49A/1, ÇANKAYA

3 MAYIS 2024
Demet Gülçiçek
Hak Taleplerinde Garbiyatçılık:
Avrupa Tahayyülü

TARİH VAKFI
ANKARA TARTIŞMALARI

**DAR ZAMANLARDA
YAŞAM VE TİCARET**
HARALAMBOS PANDAZOĞLU'NUN
KARAMANLICA MEKTUPLARI VE
SETRAK TİMURİYAN'IN ERMENİ HARFLİ
TÜRKÇE ÖZ YAŞAM ÖYKÜSÜ
Stefo Benlisoy, Yaşar Tolga Cora
ve Murat Cankara

17 MAYIS 2024
CUMA 19:00

REMZİ OĞUZ ARIK MAH.
PARİS CAD. 49A/1, ÇANKAYA

17 MAYIS 2024
Stefo Benlisoy, Yaşar Tolga Cora,
Murat Cankara
Dar Zamanlarda Yaşam ve Ticaret

ANTRANİK'TEN FOTO RIDVAN'A,
MUGAMYANLAR'DAN GÖKÇEATAM'A
**ANKARA'DA FOTOĞRAFÇILIK
VE POSTA KARTLARI**

Erman Tamur

31 MAYIS 2024
CUMA 19:00

REMZİ OĞUZ ARIK MAH.
PARİS CAD. 49A/1, ÇANKAYA

31 MAYIS 2024
Erman Tamur
Ankara'da Fotoğrafçılık Ve Posta Kartları

**CUMHURİYET'İN
DIŞ POLİTİKASI:**

OLAYLAR, AKTÖRLER, KURUMLAR
(1923-2023)

Hazal Pabuççular

4 EKİM 2024
CUMA 19:00

REMZİ OĞUZ ARIK MAH.
PARİS CAD. 49A/1, ÇANKAYA

4 EKİM 2024
Hazal Pabuççular
Cumhuriyet'in Dış Politikası: Olaylar,
Aktörler, Kurumlar (1923-2023)

TRANSLEYT
OSMANLICA METİNLERİN ÇEVİRİSİ,
SADELEŞTİRİLMESİ VE TRANSKRİPSİYONU

Sadi Özgür

18 EKİM 2024
CUMA 19:00

REMZİ OĞUZ ARIK MAH.
PARİS CAD. 49A/1, ÇANKAYA

18 EKİM 2024
Sadi Özgür
Transleyt, Osmanlıca Metinlerin Çevirisi,
Sadeleştirilmesi ve Transkripsiyonu

19. YÜZYIL OSMANLI DÜNYASINDA
**BİLİM VE BİLİM İNSANI
TAHAYYÜLLERİ**

M. Alper Yalçinkaya

8 KASIM 2024
CUMA 19:00

REMZİ OĞUZ ARIK MAH.
PARİS CAD. 49A/1, ÇANKAYA

8 KASIM 2024
M. Alper Yalçinkaya
19. Yüzyıl Osmanlı Dünyasında Bilim ve
Bilim İnsanı Tahayyülleri

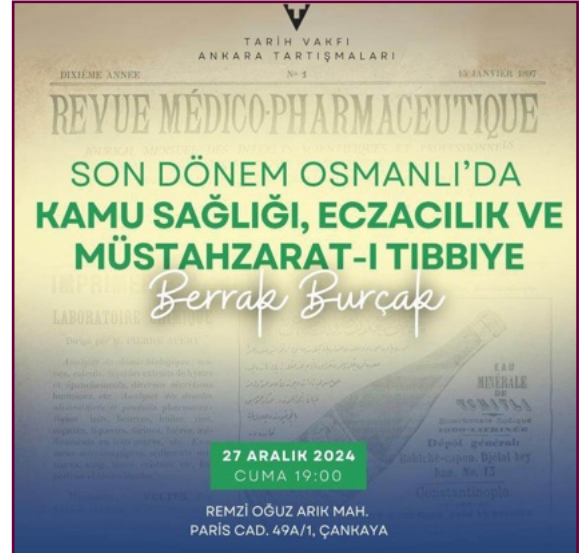
22 KASIM 2024
Esra Ansel Derinbay
İmparatorluk'tan Cumhuriyet'e Çay
Tüccarları

29 KASIM 2024
Berke Torunoğlu
Tāb'iyet ve Tēb'id Arasında Rumlar

13 ARALIK 2024
Uğur Zekeriya Peçe
Bir Ada Hikayesi: Osmanlı'nın
Günbatımında Şiddet, Hicret ve Hiddet

27 ARALIK 2024
Berrak Burçak
Son Dönem Osmanlı'da Kamu Sağlığı,
Eczacılık ve Müstahzarat-I Tibbiye

21 ŞUBAT 2025
Aytekin Soner Alpan
Cinsel Açıdan Hayal Edilmiş Bir
Azınlık Olarak İstanbul Rımları
Tatavla Dilberi Sokrati

7 MART 2025
Pınar Eke, Ceylan Akgün
Çocuk mu Yapmalı Köpek mi Almalı?
Tarihsel Süreçte Annelik, Postmodern
Aile ve Tercihen Çocuksuzluk

14 MART 2025
Cangül Örnek, Neslişah Başaran Lotz
Sınıf Penceresinden Bir Cumhuriyet
İncelemesi

16 NİSAN 2025
Yasin Arslantaş
Müşadere ya da "Mirice Zabt"
18. Yüzyıl Osmanlı Taşrasında
Servet ve İktidar

25 NİSAN 2025
Barış Çatal
Sertellerin Ankarası:
"New York - Ankara İki Kutup"

2 MAYIS 2025
Samuel Dolbee
Sınır Tanımayan Çekirgeler

16 MAYIS 2025
Ozan Çömelekoğlu
Tanzimat'ın Medyapolisi:
Anatoli ve Manzume-i Efkâr
Gazetelerinde Okur Mektupları

İzmir – İzmir Tarih Buluşmaları

Ahmet Piriştina Kent Arşivi ve Müzesi olarak Tarih Vakfı iş birliğiyle yeni bir söyleşi dizisine başladık.

21 KASIM 2024

Oktay Özel

Muhacir, Mübadil, Mülteci:

Bir Göçmen Ülkesi Olarak Türkiye

19 ARALIK 2024

Savaş Arslan

Türkiye'de Sinema Tarihi

Eleştirel Bir Bakış

20 ŞUBAT 2025

Ceren Pilevneli Çubuk

Hristiyanlık Tarihinde Problemler ve
Tartışmalar: Efes Konsilleri

13 MART 2025

Şerife Çağın, Didem Yavuz Velipaşaoğlu
8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü

Bursa – Bursa Tarih Buluşmaları

Tarih Vakfı ve Bursa Nilüfer Belediyesi ortaklığında düzenlenen Tarih Buluşmaları devam etti.

ÖYLEŞİ

TARİH BULUŞMALARI
SULARIN AYIRDIĞI ŞEHİR BURSA'DA
SANAYİLEŞME VE ÇEVRE KİRLİLİĞİ
İSMAİL YAŞAYANLAR
11 KASIM 2024 | 19.00
NÂZİM HİKMET KÜLTÜREVİ - BALABAN SALONU

 TARİH VAKFI

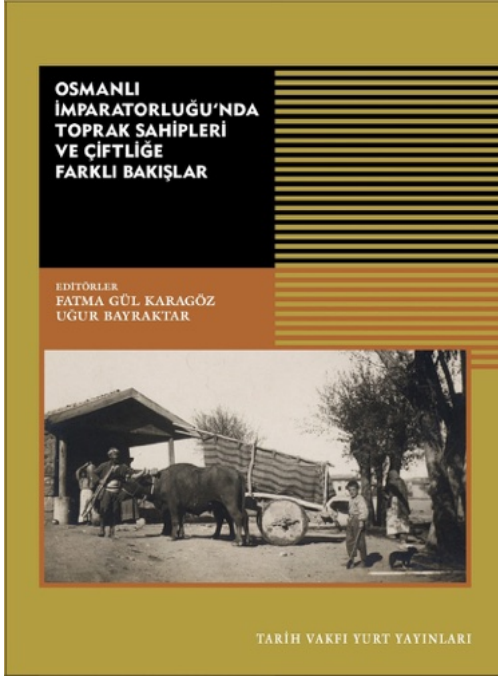
11 KASIM 2024
İsmail Yaşayanlar
Suların Ayırdığı Şehir Bursa'da
Sanayileşme ve Çevre Kirliliği

YAYINLAR

TARİH VAKFI YURT YAYINLARI

(TARİH VAKFI İKTİSADİ İŞLETMESİ'NE – TARİH VAKFI DÖNER SERMAYE TİCARET VE SANAYİ İŞLETMESİ – BAĞLI) Tarih Vakfı Yurt Yayınları olarak, 2023-2025 döneminde de düşünce dünyamıza kalıcı katkılar bırakacak eserler kazandırma gayreti içinde olduk. Bu kapsamda 1 tanesi 2. baskı olmak üzere toplam 15 kitap yayınlandı.

FATMA GÜL KARAGÖZ, UĞUR BAYRAKTAR, OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA TOPRAK SAHİPLERİ VE ÇİFTLİĞE FARKLI BAKIŞLAR

Bu kitap yolu bir şekilde “çiftlik” ve genellikle bu toprakları tasarrufunda bulundurmış “âyan” ile kesişen tarihçilerin bir araya gelmesiyle ortaya çıktı. Toplantılarda konuştuğça, çalışmalarımızı paylaştıkça çiftlik ve âyan literatürünün bizi katı hatları ile sınırlandırdığını, sadece örnek araştırmaya değil yeni sorular da sormaya ihtiyacımız olduğunu fark ettik. “Çiftlik tartışması” ve “âyanlar çağı”nın dışında, toprak ve toprak sahiplerine yönelik yeni bir söylem geliştirmek mümkün müdür? Başka bir deyişle, Osmanlı İmparatorluğu'nda belirli bir coğrafyayla kısıtlanmış “çiftlik” ve belirli bir döneme hapsedilmiş “âyan” kavramları nasıl esnetilebilir? Bu esneklik Osmanlı taşra toplumunun sınıflı yapısına dair neler söyleyebilir? Bu yapıda hukukun imkânları ve bazen de boşluklarından kim faydalandı? 18. yüzyıldan 19. yüzyıla geçerken Tanzimat Dönemi'nin habercisi olduğu merkezileşme anlatısının silikleştirdiği âyan nasıl eşraflaştı? Bu kesimin toprakları üzerindeki iddiaları başkalaşım geçirirken bu toprakları işleyen köylüler ve geçimleri için verdikleri mücadele nasıl değişti? Nitekim, Osmanlı Devleti, anlatılageldiği üzere, sipahisini sürekli denetleyen, çift-hane sistemine direnç sağlayıp çiftlikleşmeye karşı koyan, kısaca küçük köylüsünü koruyan bir devlet miydi? İmparatorluğun farklı coğrafyalarından örnekleri bir araya getiren akademisyenler “çiftlik” ve “âyan”a ilişkin geniş literatürün sorduğu dar soruların ötesine geçen bir perspektifle, imparatorluk sathında toprak ve toprak sahipliği arasında daha doğrudan bir ilişki kurma peşinde. Bu hâliyle “çiftlik” ve “âyan” kavramını klasik Osmanlı tarihçiliğinin sınırladığı coğrafyadan kurtaran bu kitap, iktisadi ve toplumsal tarih meraklılarına, yeni cümleler, farklı kaynaklar ve ezber bozacak bir bakış açısı vaat ediyor.

AYŞE KÖSE BADUR, EROL ÜLKER, CUMHURİYET'İN SİYASAL VE DÜŞÜNSEL SERENCAMI

Cumhuriyet'in 100 Yılı Kitapları serisinde yer alan Cumhuriyetin Siyasal ve Düşünsel Serencamı başlıklı bu derleme kitap, cumhuriyet kavramına, Osmanlı-Türkiye modernleşme sürecinde cumhuriyet fikrinin serencamına odaklanıyor. Bu çalışmada yer alan makaleler bir yandan dünya ölçeğinde cumhuriyeti bir kavram olarak inceliyor ve bu kavramın Osmanlı reform sürecinde nasıl bir düşünsel evrime konu olduğunu değerlendirmeye çalışıyor, diğer yandan da bir siyasal rejim olarak cumhuriyetin 1923 yılındaki kuruluşunda ve tarihsel gelişiminde rol oynayan toplumsal, siyasal ve ideolojik dinamikleri tartışmaya açıyor. Dolayısıyla bu kitap, cumhuriyeti hem fikirselsel hem de siyasal ve ideolojik bir süreç olarak ele almayı amaçlıyor. Cumhuriyetin Siyasal ve Düşünsel Serencamı üç ana eksen üzerinden oluşuyor. İlk olarak, Osmanlı modernleşme sürecinde cumhur, cumhuriyet, halk egemenliği gibi kavramların tarihsel olarak nasıl ortaya çıktığını ve geliştiğini, bu kavramsal çerçevenin oluşumunda etkili olan yerel ve uluslararası fikir akımlarını, bunların birbirleriyle olan etkileşimlerini tartışıyor. Çalışmada yer alan makalelerin bir diğer bölümü İkinci Meşrutiyet döneminden Milli Mücadele yıllarına kadar uzanan kritik dönemde Cumhuriyet rejiminin kuruluşu ile neticelenen siyasal, sosyal ve ideolojik mücadelelere odaklanıyor, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan sonra rejimin yaşadığı sürecin özelliklerini inceliyor. Üçüncü eksen ise Cumhuriyet'in konsolidasyon sürecine ve ardından yeni rejimin nasıl bir siyasi iklim yarattığına, milliyetçilik ve tarih gibi temel kavram ve söylemleri nasıl değiştirdiğine, dönüştürdüğüne ya da inşa ettiğine odaklanıyor. Cumhuriyet'in yüz yılı geride bırakması bizlere bu önemli kavramı farklı yönleriyle değerlendirmek için iyi bir fırsat sunuyor. Bu bağlamda elinizdeki kitabın ve ona katkı sağlayan değerli yazarların kıymetli makalelerinin cumhuriyetin sağduyu ile tartışılmasına bilimsel ve kalıcı bir katkıda bulunacağına inanıyoruz.

TANIL BORA, SİYASİ DÜŞÜNCELERİN BİR MUHASEBESİ

Cumhuriyet'in 100 yılı, siyasi düşünceler bakımından bir zenginlik mi serer önümüze yoksa bir yavanlık mı? Elinizdeki derleme, hem yüceltici hem "iç karartıcı" önyargılardan uzak durmaya çalışarak, Cumhuriyet Türkiye'sinin 100 yılında deveren eden siyasal tartışmaların .eleştirel bir envanterini ortaya koymayı amaçlıyor Söz konusu düşünce akımları, kendi özgül meseleleri yanında, bir yandan da hepsini yatay kesen bazı gerilim eksenleri üzerinde konumlandılar: özgünlük-taklitçilik, evrensellik-yerlilik/ millilik, sağ-sol, devamlılık-kopuş... Yine hepsine damgasını vuran bir ortak vasıf, acılcılıktı. Okur, tek tek akımların kendi gündemlerini analiz eden yazılarda, bu ortak karakteristiklerin de izini sürebilecektir. Aynı gündemlere farklı düşünsel çerçevelerin bağlamı içinden bakmak da, ülkenin birçok temel ve "ezeli" meselesinin daha geniş bir perspektiften görülmesini sağlayacaktır. Düşünce özgürlüğünün hep kısıtlı olduğu, düşünceye saygı ve sevgi bakımından pek yüz ağartıcı sayılmayacak bir yüz yıldan söz ediyoruz. Derleme, bu deneyimin muhasebesinin bizzat bu kısıtların, bu darlığın sorunsallaştırmasına katkıda bulunması umuduyla hazırlandı.

RESUL ALKAN, TÜRKISCHE POST: TÜRKİYE'DE BİR ALMAN PROPOGANDA GAZETESİ (1926-1944)

Tarih araştırmalarında göz ardı edilmiş Türkische Post'u konu edinen ve Alman arşivleri, gazete çalışanlarının mektupları, raporları gibi çeşitli kaynaklardan yola çıkarak kaleme alınan bu çalışma, Weimar Cumhuriyeti ve Hitler dönemlerini kapsayan Türk-Alman politik ve kültürel ilişkilerine katkı sağlamakla kalmıyor, ayrıca İkinci Dünya Savaşı yıllarında Ankara hükümetinin basın politikası hakkında önemli bilgiler de ortaya koyuyor. Gazete, her ne kadar Türk hükümetinin çizdiği sınırlar çerçevesinde hareket etmek zorunda olsa da, Türkische Post redaksiyonunun Berlin ile organik bir bağı bulunmaktaydı ve bu bağlamda, 1924-1933 yılları arasında Alman Dışişleri Bakanlığı'nın kontrolü altında olan Türkische Post, 1933 sonrasında ise Joseph Goebbels'in yönetimindeki Halkı Aydınlatma ve Propaganda Bakanlığı'nın güdümü altına girerek bir Nazi propaganda aygıtına dönüşmüştür. Bu araştırma üç noktada yoğunlaşmaktadır. İlk olarak Türkische Post'un organizasyon tarihi ve gazetenin yazı işlerinin Türk-Alman resmi kurumları ile bağlantıları tespit edilecektir. Ardından gazetenin içeriğinden yola çıkılarak Türkiye ve Almanya'da meydana gelen politik değişim ve dönüşüm süreçlerinin gazete tarafından nasıl yorumlandığı sorusuna cevap aranacaktır. Bu çalışmanın tarih araştırmalarına sunduğu son katkı, Nazi iktidarı döneminde, Joseph Goebbels idaresindeki Propaganda Bakanlığı'na bağlı olarak Türkische Post'da çalışan gazetecilerin kariyerlerinin Federal Batı Almanya'da nasıl geliştiği ve Nazi geçmişlerinin kariyerlerini nasıl etkilediği sorusuna verdiği cevaptır.

ÖZGÜR BALKILIÇ, EKMEĞİMİZ VE BİRLİĞİMİZ İÇİN: İSTANBUL METAL SEKTÖRÜNDE SINIF MÜCADELELERİ 1947-1970

Demokrat Parti Dönemi'nin ikinci yarısından itibaren Türkiye önemli bir sanayileşmeye ve buna paralel olarak da sanayi hayatında yoğun sınıfsal gerilimlere tanıklık etti. Bilhassa 27 Mayıs Darbesi'nden sonra hızla değişen siyasal fırsat yapılarıyla birlikte Türkiye'deki çatışmacı siyasetin çerçevesini işçi sınıfı ile burjuvazinin çeşitli biçimlere bürünen mücadelesi çizerken, farklı siyasi oluşumlar gündemlerini söz konusu mücadele ekseninde kurmaya başladılar. Ekmeğimiz ve Birliğimiz İçin İkinci Dünya Savaşı sonrasında itibaren sınıf mücadelesinin en çetin geçtiği sektörlerden birisine, İstanbul'da bulunan özel metal/madeni eşya sektörüne odaklanıyor ve bu mücadelenin fabrika ve kent mekânında vuku bulan toplumsallığın inşasındaki ve devlet iktidarı etrafında yaşanan siyasi mücadelelerdeki kökenlerini inceliyor. Bu anlamda elinizdeki kitapta çoğunluğu yeni göçmen olan metal işçilerinin kolektif mücadelelerinin kentte ve fabrikalarda yaşadıkları deneyimlere karşı dönemin siyasal fırsat yapılarını kullanarak verdikleri bir cevap olduğu iddia ediliyor. Dahası sermaye sahiplerinin de aynı siyasal fırsat yapıları içerisinde işçiler üzerindeki sömürü ve tahakkümü arttırmak için ürettiği stratejilere odaklanarak sınıf oluşumunun ilişkisel boyutuna dikkat çekiliyor. Ekmeğimiz ve Birliğimiz İçin, sonuçta, Türkiye işçi sınıfının hâlen en önemli unsurlarından birisi olan metal işçilerinin 1947-1970 yılları arasında bizatihi kendi deneyimleri ve mücadeleleriyle toplumsal bir sınıf haline gelmesinin hikâyesini anlatıyor.

VURAL GENÇ, OSMANLILAR VE SAFEVİLER ARASINDA BİDLİS 1502-1723

Elinizdeki kitap, Vural Genç'in yayınlanmış mevcut kaynakların bir adım ötesine geçerek Bidlis'in tarihini tamamlamak, özellikle karanlık 17. yüzyılını keşfetmek ve daha iyi anlamak için yıllarca Osmanlı arşivlerinde binlerce belgeyi incelediğine ve bin bir güçlüklerle onlar arasından Bidlis hükümetine dair bilgi kırıntılarını topladığına yakından tanıklık eder. Kullanılan kaynaklardan da anlaşılacağı üzere yazarının arşiv kaynakları üzerindeki hakimiyeti elinizdeki kitapta ilk defa -bunun özellikle altını çizmek isterim- yeni tarihi bilgilerin ortaya konulmasına vesile olmuştur. Genç, mevcut kaynaklar ve onların diğer kaynaklarla karşılaştırılması hususunda çokça vakit ayırarak ve derinlikli analizler yaparak Bidlis'e dair bildiklerimize yeni şeyler ilave edebilmiştir. Arşiv çalışmaları yanında Bidlis'te yaptığı bilimsel araştırma ve gezilere; tarihî yapılar, kitabeler, Bidlis hâkimlerinin yayınlanmamış mezar taşları üzerine incelemelerine dayanarak (...) Bidlis'in 16. ve 17. yüzyıl siyasi tarihine dair son sözü söylediği iddia edilebilir. Osmanlı ve Safevi kaynakları grubundan aşağı yukarı hiçbir kaynağın Genç'in titiz dikkatinden kaçmadığı söylenebilir.

NURÇİN İLERİ, BİR CEREYAN HÂSIL OLDU: OSMANLI'DAN CUMHURİYET'E İSTANBUL'DA ELEKTRİKLİ YAŞAM

Elinizdeki kitap, Vural Genç'in yayınlanmış mevcut kaynakların bir adım ötesine geçerek Bidlis'in tarihini tamamlamak, özellikle karanlık 17. yüzyılı keşfetmek ve daha iyi anlamak için yıllarca Osmanlı arşivlerinde binlerce belgeyi incelediğine ve bin bir güçlüğü onlar arasından Bidlis hükümetine dair bilgi kırıntılarını topladığına yakından tanıklık eder. Kullanılan kaynaklardan da anlaşılacağı üzere yazarının arşiv kaynakları üzerindeki hakimiyeti elinizdeki kitapta ilk defa -bunun özellikle altını çizmek isterim- yeni tarihi bilgilerin ortaya konulmasına vesile olmuştur. Genç, mevcut kaynaklar ve onların diğer kaynaklarla karşılaştırılması hususunda çokça vakit ayırarak ve derinlikli analizler yaparak Bidlis'e dair bildiklerimize yeni şeyler ilave edebilmiştir. Arşiv çalışmaları yanında Bidlis'te yaptığı bilimsel araştırma ve gezilere; tarihî yapılar, kitabeler, Bidlis hâkimlerinin yayınlanmamış mezar taşları üzerine incelemelerine dayanarak (...) Bidlis'in 16. ve 17. yüzyıl siyasi tarihine dair son sözü söylediği iddia edilebilir. Osmanlı ve Safevi kaynakları grubundan aşağı yukarı hiçbir kaynağın Genç'in titiz dikkatinden kaçmadığı söylenebilir.

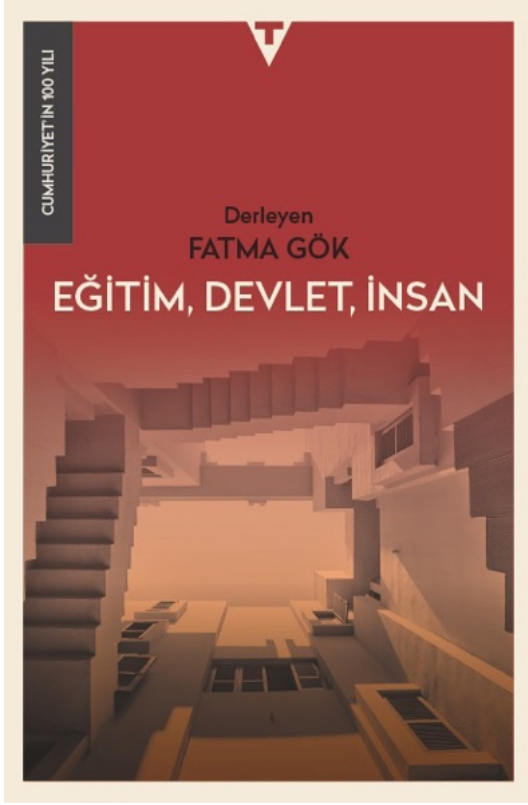
MAURUS REINKOWSKI, *TÜRKİYE TARİHİ: ATATÜRK'TEN BUGÜNE*

Türkiye'nin cumhuriyet düzeni, kurulduğu 1923 yılından bu yana pek değişmemiş gibi görünse de Atatürk'ün 1920'ler ve 1930'lardaki modernleşmeçi diktatörlüğünden 20. yüzyılın ikinci yarısındaki kentlere kitlesel göç ve askeri darbelere ve 2010'lardaki Recep Tayyip Erdoğan'ın seçim otokrasisine kadar dramatik dönüşümler yaşamıştır. Bu kitap, Türkiye'nin 19. yüzyılın sonundan 21. yüzyılın başına kadarki siyasi kültürünün ve toplumsal değişiminin, başta Aleviler ve Kürtler olmak üzere çeşitli toplulukların ve etnik grupların tecrübelerini de göz önünde bulundurarak, kendine özgü bir güven ve çekişme ile zafer ve hüsrana arasındaki sürekli gelgitlerini tarihsel perspektiften anlama çabasının bir sonucudur.

ELÇİN MACAR, ÇEMBERİN DIŞINDAKİLER: AZINLIKLAR

Türkiye’de azınlıklar konusunda belli başlı klişeler vardır. Azınlıkların Rumlar, Ermeniler, Yahudiler olduğuna inanılır; Lozan Antlaşması’nda azınlıklar konusunda mütekabiliyet olduğu iddia edilir. Azınlıklar dendiğinde hemen arkasından, hoşgörü, tolerans, imtiyaz, gibi kavram ve ifadeler eklenir, “bayramlarda karşılıklı gidip geldiğimiz,” “ne güzel günlerdi” denir. Oysa Lozan’dan sonra Azınlıkların, ülkeye dönüşlerine izin verilmedi, mülklerine erişemediler. Meclis’te yeterince temsil edilemediler. Adeta din özgürlüklerini alıp, siyasi özgürlüklerini verdiler. Kendini laik olarak tanımlamış bir ülkede din üzerinden tanımlandılar. Nüfus kayıtlarında numaralandırıldılar. Okullarında “Türk Müdür Başyardımcısı” tarafından gözlemlendiler. Ekonomi Türkleştirilirken işten çıkarıldılar. Ders kitaplarında hedef gösterildiler. İşte tam da bu yüzden azınlık Türkiye’de kirlenmiş bir kavramdır. Hem içi yukarıdaki klişelerle doldurulup söz konusu politikalara yol açmış hem de köhneleşmiştir. Uluslararası hukukta Avrupa Konseyi ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) aracılığı ile azınlık haklarının üçüncü ve hatta yeni azınlıklarla dördüncü kuşağına girilmişken, Türkiye hem “Lozan” a çakılıp kalmış hem de onu yanlış, eksik ve kötü niyetli yorumlamıştır. Artık Dünya’da farklılık temel bir kategori olarak kabul edilmişken, bizim henüz azınlık meselesinde kalmış olmamız üzücü elbette. Henüz bu konu çözülememiş, sindirilememişken, milyonlarca göçmen ve göçmen meselesi bir dağ gibi önümüzde durmakta. Elinizdeki kitap, Türkiye’de azınlıkların sadece Rumlar, Ermeniler ve Yahudiler’den müteşekkil olmadığını, başka grupların da var olduğunu vurguluyor. Onların yaşadıkları ayrımcılığı gözler önüne seriyor, vatandaş olduklarını hatırlatıyor. Kitabın yazarları, azınlıkları oluşturanların hem kendi kimlik gruplarına ait olan kişiler hem de özgür, eşit birey ve vatandaş olduklarının altını çiziyor.

FATMA GÖK, EĞİTİM, DEVLET, İNSAN

Eğitim, Devlet, İnsan 100 yılın Türkiye eğitim gerçekliğini ve birikimini, Türkiye'deki kapitalizmin ayırıcı ve eşitsiz eğitim pratiklerini, sorun yumaklarını, bu birikimin toplumsal, tarihsel dinamiklerini analitik ve tarihsel süreç içinde anlaşılır kılmaya çalışıyor. Kitaptaki yazılar, Türkiye'de eğitim düzeninin önemli alt alan ve boyutlarını ve bunlarla ilgili eğitim politikalarını toplumdaki egemenlik ve güç ilişkilerinin karmaşık yapısı içinde ve sınıflar ve egemenlik ilişkileri ile olan yakın bağlarını açığa çıkararak irdeleyen ve tartışan makalelerdir. Toplumun şekillendirmekte önemli rol oynadığını kabul ettiğimiz eğitim alanında nelerin hayata geçirilip, nelerin hiç yapılmadığını, ihmal edildiğini görebilmek, yani uygulanan eğitim politikalarını deşifre etmek için eğitim konularını derinliğine anlamak akademi dünyası için olduğu kadar, eğitim düzenini hak temelli anlamak, eşitlik ve dönüştürme mücadelesi için de hayati önemdedir. Bu kitabın sistemin nasıl işlediğinin anlaşılması ve dönüştürülmesi mücadelesine katkıda bulunmasını diliyoruz.

**ELIZABETH ZACHARIADOU, OSMANLI
İMPARATORLUĞU'NDA DOĞAL AFETLER (2. BASKI)**

Girit Üniversitesi Akdeniz Araştırmaları Enstitüsü'nün Türkoloji Programı tarafından 10-12 Haziran 1997'de Rethymno'da düzenlenen konferansa sunulan tebliğlerden oluşan bu kitap, Osmanlı İmparatorluğu'nda yaşanan doğal afetleri geniş bir zaman diliminde ele alıyor. İlk bölümde yer alan 14 makale depremler konusuna eğiliyor, daha kısa olan ikinci bölümdeki üç makale ise selleri ve kuraklıkları ele alıyor. Osmanlı belgeleri, Venedik konsolosluk yazışmaları, Memluk ve Bulgar kayıtları, St. Jean Şövalyelerinin ve Amerikan misyonerlerinin raporları, Yunanca sismologion'lar gibi son derece geniş bir kaynak çeşitliliğine dayanarak Anadolu, Balkanlar, İyonya, Ege Adaları, Girit ve Karadeniz bölgelerinde Osmanlı çağının çeşitli dönemlerinde meydana gelen doğal afetler inceleniyor. Bu doğa olayları karşısında farklı toplumsal grupların ve tek tek insanların nasıl tepkiler verdiği inceleniyor. Depremlerin, sellerin ve kimi zaman bunları izleyen yangın ya da salgın hastalık gibi ikinci bir felaketin, tarihsel gelişimi nasıl etkilediği, ekonomik ve demografik yapılarda ne tür değişikliklere yol açtığı konusunda açıklamalar sunuluyor. Doğal afetlerde hasara uğrayan Osmanlı kalelerinin onarımı için çıkarılan fermanlardan, Amerikan misyon merkezlerinin deprem yardımlarına ya da bir depremde yıkılan Bizans surlarının Osmanlıların Rumeli'ye geçişini nasıl kolaylaştırmış olabileceğine kadar çok çeşitli durumlar, olaylar, tartışmalar ve canlı sahnelerle geniş bir okuyucu kitlesinin ilgisini çekecek bir çalışma. Osmanlı belgeleri, Venedik konsolosluk yazışmaları, Memluk ve Bulgar kayıtları, St. Jean Şövalyelerinin ve Amerikan misyonerlerinin raporları, Yunanca sismologion'lar gibi son derece geniş bir kaynak çeşitliliğine dayanarak Anadolu, Balkanlar, İyonya, Ege Adaları, Girit ve Karadeniz bölgelerinde Osmanlı çağının çeşitli dönemlerinde meydana gelen doğal afetler inceleniyor. Bu doğa olayları karşısında farklı toplumsal grupların ve tek tek insanların nasıl tepkiler verdiği inceleniyor. Depremlerin, sellerin ve kimi zaman bunları izleyen yangın ya da salgın hastalık gibi ikinci bir felaketin, tarihsel gelişimi nasıl etkilediği, ekonomik ve demografik yapılarda ne tür değişikliklere yol açtığı konusunda açıklamalar sunuluyor. Doğal afetlerde hasara uğrayan Osmanlı kalelerinin onarımı için çıkarılan fermanlardan, Amerikan misyon merkezlerinin deprem yardımlarına ya da bir depremde yıkılan Bizans surlarının Osmanlıların Rumeli'ye geçişini nasıl kolaylaştırmış olabileceğine kadar çok çeşitli durumlar, olaylar, tartışmalar ve canlı sahnelerle geniş bir okuyucu kitlesinin ilgisini çekecek bir çalışma.

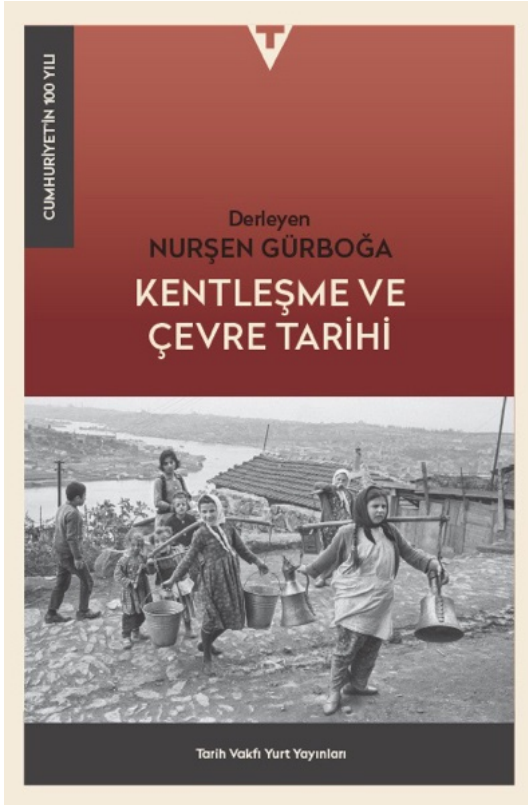
Y. DOĞAN ÇETİNKAYA, *TOPLUMSAL HAREKETLERİN ASRI*

Türkiye tarihi uzun yıllar iki ana eğilimin hakimiyetinde olan perspektiflerden incelendi. Geleneksel milliyetçi ve muhafazakâr tarihyazımı Türkiye tarihini daha çok bir siyasal tarih olarak ele aldı ve anlattı. Bu tarihin özneleri genelde siyasal şahsiyetler, yöneticiler ve toplumun seçkinlerinden oluştu. Anlatılan betimleyici bir siyasal kronolojinin ötesine geçemiyordu. Bunun yanında tarihe sosyal bilim zaviyesinden yaklaşanlar ise sosyal ve iktisadi gelişmelere ve dönüm noktalarına odaklanan bir analiz yapıyorlardı. Burada da daha çok yapısal faktörler ele alınıyor, anlatı da anlamak, açıklamak, değerlendirmek için yapılan bir tahlil etrafında örülüyordu. Oysa Türkiye'nin hem siyasal hem de sosyo-ekonomik tarihine ilişkin her iki anlatıda da eksik olan toplumun farklı kesimlerinin bu tarihte oynadıkları roldü. Yapı karşısında iradenin, farklı toplumsal öznelerin sesi duyulmuyordu. Oysa siyasal hayatta olduğu kadar sosyal ve iktisadi alanda da örgütlü ve örgütsüz sosyal hareketler 100 yıllık tarihin farklı uğraklarında, farklı düzeylerde ve farklı biçimlerde çok önemli roller oynamışlardı. Elinizdeki kitap bugüne kadar eksik bırakılan bu etkeni mercek altına alarak sadece bu toplumsal hareketlere odaklanmıyor, aynı zamanda Cumhuriyet tarihini toplumsal hareketler üzerinden ve onların etkilerini göz önüne alarak da aşağıdan bir perspektif ile değerlendiriyor. Kitaptaki yazılar Cumhuriyet'in 100 yıllık tarihini işçiler, köylüler, çiftçiler, kentliler, işsizler, kadınlar, gençler, öğrenciler, Kürtler, Aleviler gibi farklı sınıfsal, mesleki, etnik, dini, cinsiyet ve yaş gruplarını farklı dönemlerde oluşturdıkları toplumsal hareketleri göz önünde bulundurarak ele alıyorlar.

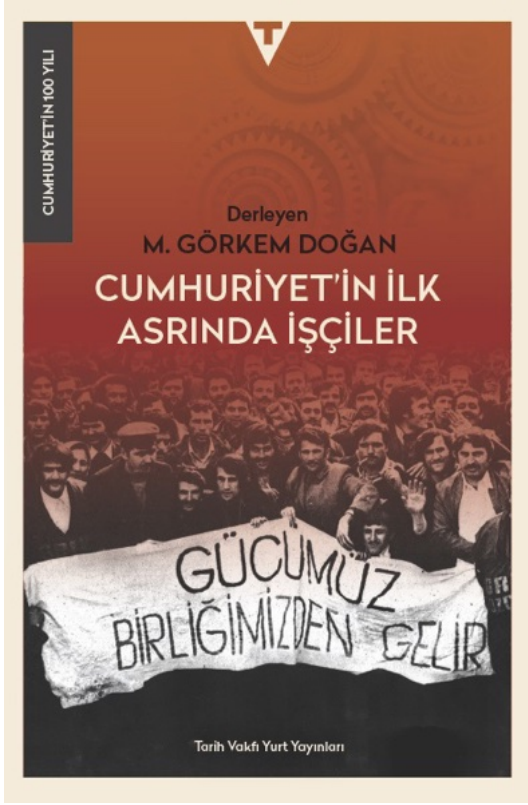
NACİDE BERBER, *BİR TOPLUMSAL CİNSİYET MUHASEBESİ*

Cumhuriyet'in yüz yıllık birikimine baktığımızda kadınların, feministlerin ve LGBTİ+'ların verdiği mücadelelerin 100 yılın çehresini en çok değiştiren mücadelelerden olduğunu söyleyebiliriz. Kuruluşundan bugüne Cumhuriyet'in toplumsal cinsiyet yolculuğunda neler biriktirdiğine, hangi aşamalardan geçildiğine, ne gibi kazanımlar elde edildiğine, kadınların, feministlerin, LGBTİ+'ların mücadelesi ile nelerin değişip değişmediğine bakmak Cumhuriyet'in dünü, bugünü ve yarınını anlamak için elzem. Bu nedenle elinizdeki çalışmayı okurken bir yandan Cumhuriyet'in toplumsal cinsiyetle 100 yıllık imtihanına şahitlik edecek, bir yandan da ikinci yüzyılda bizi nasıl bir Türkiye'nin beklediğine dair ipuçlarına rastlayacaksınız. Umarız tüm bunlar hepimize yeni bir tahayyül imkânı verir ve umutlarımızı tazeler. Zira bugüne kadarki yolculukta da gördüğümüz gibi umut her zaman mücadelenin, direncin, inadın ayrılmaz bir parçası olagelmıştır.

NURŞEN GÜRBOĞA, KENTLEŞME VE ÇEVRE TARİHİ

Cumhuriyet'in kuruluş yıllarında kabaca her dört kişiden yalnızca biri kentlerde yaşarken 2023'te nüfusun kahir ekseriyeti artık kentlerde yaşamaktadır. Türkiye'nin kentleşme ve çevre tarihi Türkiye'nin siyasi ve iktisadi tarihi ile koşutluk gösteren dönemlere ayrılrsa da, büyük kırılmanın 1980'lerle birlikte Türkiye'yi dönüştüren neoliberal küreselleşme ve ona eşlik eden otoriter popülizm ile gerçekleştiği söylenebilir. 1980'lerden bu yana Türkiye'nin hızlı kentleşme sürecine kentlerin, emek gücünün ve doğanın metalaşması eşlik etti. Neoliberal sermaye birikimi emeği, doğayı ve kentleri yağmalarken, toplumsal hareketler sermayenin kent çağına meydan okumakta. Cumhuriyet'in 100 Yılı kitapları arasında yer alan Kentleşme ve Çevre Tarihi başlıklı bu derleme kitap tam da böyle bir tarihsel anda, "Kent Çağı" olarak adlandırılan 21. yüzyıldan geriye, Cumhuriyet'in kuruluş yıllarına doğru sıçrayarak, Türkiye'nin 100 yıllık kentleşme ve çevre deneyimine odaklanıyor. Derlemede yer alan makaleler göçten, konut meselesine, yerel yönetimlerden kent hareketlerine, çevre politikalarından gıda meselesine uzanan çeşitlilikte kesitlerle Türkiye'nin kentleşme ve çevre tarihinin eleştirel bir değerlendirmesini yapıyorlar. Derleme aynı zamanda Cumhuriyet'in 100 yıllık siyasi, iktisadi ve sosyal tarihini kentlerden ve çevre sorunlarından okuma imkanı sağlıyor.

M. GÖRKEM DOĞAN, *CUMHURİYET'İN İLK ASRINDA İŞÇİLER*

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yüzyılının tarihi işçilerin öyküsünün üstünden atlanarak yazılamaz. İlk yüzyılın tarihi başka veçhelerin yanı sıra Türkiye'nin bir tarım toplumundan sanayi toplumuna geçişinin de öyküsüdür. Bu büyük dönüşüm sosyal ve siyasal sonuçlar üretmiş ve günümüz Türkiye'sini iktisadi, sosyal ve siyasal boyutlarıyla yaratmıştır. Sanayi toplumuna geçişe dair bu öykünün başaktörü hiç kuşkusuz Türkiye işçi sınıfıdır. Bu cilt bu başaktörün kendisini, farklı kesimlerini ya da bunları şekillendiren yapısal faktörleri değerlendiren makalelerden oluşuyor. Her ne kadar sanayi sonrası topluma geçildiğine dair iddialar duysak da bunlar temelsizdir ve işçi hareketi Cumhuriyet'in ikinci yüzyılının tarihinin yazılmasında da en önemli aktör olacaktır. İşçi hareketinin siyasal ve sendikal kurumlarının zayıfladığı, bağımsız bir politik aktör olarak görülmediği son otuz yıl aynı zamanda Cumhuriyet kurumlarının belli bir "çürüme" de yaşadığı bir zaman dilimine denk düşer. Bu iki gelişme birbirinden bağımsız değildir. Oysa bu son otuz yılda yurttaşlarımız arasında işçileşme de yaygın bir sosyolojik olgudur. Bu dönüşümün sonuçları gün geçtikçe daha çok hissedilmektedir. Cumhuriyet'in ikinci yüzyılında işçi hareketi günümüzde sahip olduğu yaygınlık ölçüsünde siyasete etki ederse, umulur ki işçi sınıfının sesi de daha gür çıkar. O zaman toprakta karınca, suda balık, havada kuş kadar çok olanlar, yani yaratanlar, silkelenir ve doğrulur. Selam olsun Türkiye işçi sınıfına.

UMUT AZAK, TÜRKİYE LAİKLİĞİNE BAKIŞLAR

Cumhuriyet'in ikinci yüzyılına adım atarken Türkiye'de laiklik ilkesi ne ifade ediyor? Laiklik yok olma aşamasına mı geldi? Yoksa Türkiye zaten hiçbir zaman laik olamadı mı? Demokrasiye geçiş mi laikliği zedeledi, yoksa laikliğin gerilemesi mi çoğulcu bir demokrasinin oluşumunu engelledi? Laiklik ilkesi her şeyden önce dinî aidiyet ve kimliklerden bağımsız, eşit ve özgür vatandaşlığı vaat eder. Uygulamada ise, Türkiye'de olduğu gibi, tarihsel ve sosyolojik bağlam, dinî kurumlar ve devlet arasındaki güç ilişkilerine bağlı olarak farklı görünüm alabilir. Bu kitap, Türkiye'de laikliğin hem kazanımları hem de çelişkileriyle nasıl deneyimlendiğini eleştirel ve akademik yaklaşımlar ışığında değerlendiriyor. Kitaba katkıda bulunan, tarih, sosyoloji, hukuk ve siyaset bilimi gibi farklı disiplinlerden uzman ve bağımsız araştırmacılar, Türkiye'deki din-devlet ayrışması ile devletin dini denetleme süreçlerine odaklanıyorlar. Laiklik uygulamalarını anayasalar, medeni kanun, eğitim, toplumsal cinsiyet ilişkileri, Müslüman olmayan azınlıklar, Aleviler, Kürtler, İslami cemaatler, muhafazakârlar, İslamcılar ve sosyalistler gibi farklı alanlar ve toplumsal kesimlerle etkileşimleri çerçevesinde inceleyen derleme, karşılaştırmalı yaklaşımlara da yer veriyor.

**A. EZGİ AKYOL, OSMANLI'DA İLKSEL BİRİKİM:
BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA MÜLKSÜZLEŞME,
SERMAYE VE DEVLET**

Birinci Dünya Savaşı, Türkiye'nin Osmanlı'dan Cumhuriyet'e uzanan kapitalistleşme tarihinin temel uğraklarından biri olmuştur. Tarih yazımında hakim görüş, İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin, milli iktisat düşüncesi doğrultusunda, savaş boyunca milli şirketler ve bankalar kurarak Müslüman-Türk unsurun elinde sermaye birikimi sağladığı yönündedir.

Elinizde tuttuğunuz kitap, bu görüşün aksine, savaş döneminde oluşan sermayenin kaynağını düşünceler evreninde değil, maddi toplumsal ilişkiler içerisinde arıyor. Birinci Dünya Savaşı boyunca oluşan sermayenin, milli girişimcilik ruhunun gelişimiyle değil, kapitalist ilksel birikimle ilişkili olduğunu ortaya koyuyor. Savaş boyunca Osmanlı İmparatorluğu'nda çıkarılan yasaları ve izlenen savaş ekonomisini toplumsal sınıfları görürünür kılacak şekilde analiz ediyor. Osmanlı ve Fransız arşivlerinden edinilen çok sayıda belgeye dayanarak hazırlanan bu kitap, kır ve kentteki küçük üreticilerin, kadınların ve gayrimüslim alt sınıfların üretim ve geçim araçlarından kopararak mülksüzleşme ve işçileşme süreçlerini açığa çıkarıyor. Dahası, Müslüman-Türk burjuvazinin ticaret ve bankacılık faaliyetleri sırasında devlet korumacılığından nasıl faydalandığını ve bu süreçte devleti kendi hegemonyası altında nasıl kapitalistleştirdiğini gözler önüne seriyor. Böylece kitap, Türkiye'de devlet, sermaye ve toplumsal sınıflar arasındaki ilişkilerin tarihini merak eden okuyucular için bir pencere açıyor.

BARIŞ ALP ÖZDEN, MİNE EDER, TÜRKİYE EKONOMİSİ: POLİTİKALAR, TARİHSEL GELİŞİM VE YAPISAL DÖNÜŞÜM

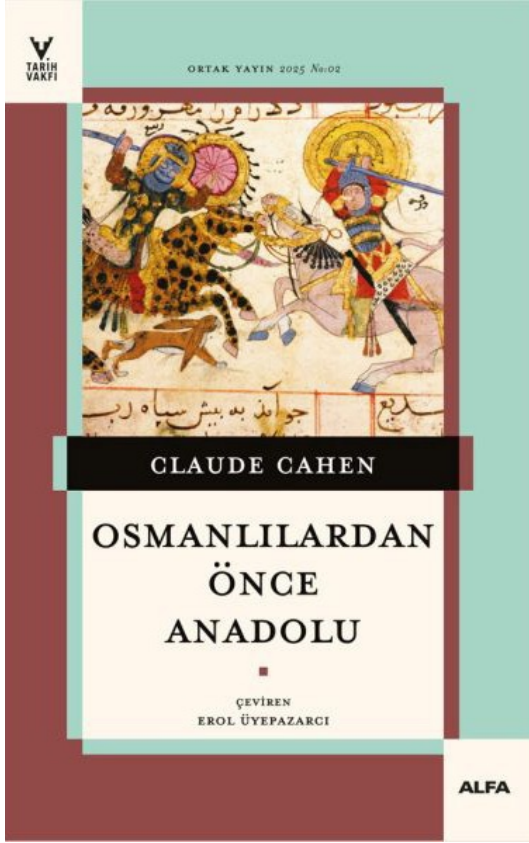
Bu cilt altında toplanan makaleler, 100 yıllık süreç içinde Türkiye'nin iktisadi gelişmesini, bu alanda gözlemlenen dönüşüm ve süreklilikleri, büyüme-istikrar ve kriz-çatışma dinamiklerini çözümlemeye yöneliyorlar. Bu süreçleri biçimlendiren ekonomik ve sosyal politikaları, sınıflar arası ve sınıflar içi ilişkileri incelemenin yanı sıra kurumsal ve düzenleyici çerçeveleri de analizlerine dâhil ediyorlar. Bu derleme kitap, mümkün olduğunca geniş bir perspektiften ve farklı eleştirel teorik gözlüklerle bakarak, kapsamlı bir tarihsel ve tematik çerçeve çizmeye gayret ediyor. Türkiye iktisat tarihini, hem alt dönemleriyle hem de sanayiden tarıma, finansal sistemin gelişiminden yaşanan ekonomik krizlere ve bölgesel-toplumsal eşitsizliklerden emek ilişkilerine ve kadınların istihdamına kadar bir dizi sorun alanına uzanan geniş bir tematik çerçevede ele alıyor. Aynı zamanda, bugünle bağı kurulmayan bir geçmiş nostaljisine saplanıp kalmış veya bunun karşısında takıntılı bir biçimde bugün karşı karşıya olduğumuz bütün sorunları bir tarih kesitine yansıtmakta ısrar eden yaklaşımlardan da uzak durmaya çalışıyor.

TARİH VAKFI VE ALFA YAYINEVİ ORTAKLIĞINDA ÇIKAN KİTAPLAR

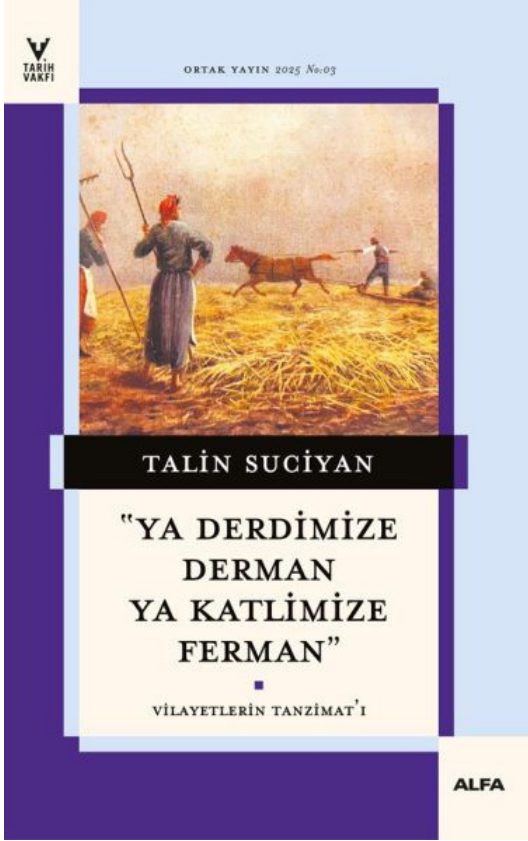
EDHEM ELDEM, *MİTLER, GERÇEKLER, YÖNTEM*

Mitler, Gerçekler ve Yöntem, bir Osmanlı tarihçisinin farklı dönemlere, farklı konulara dair üretken merakının ve titiz araştırmacılığının bilançosunu sunuyor. Bu kitapta bir araya gelen makalelerinde Edhem Eldem, bir resme dair genel kabul görmüş yorumlardan, bir Osmanlı bürokratinin kendi hayat hikâyesini anlatırken yaptığı tercihlere; yenîçerilerin mezarlarının akıbetinden, 19. yüzyılın başındaki bir intihal vakasına genişleyen bir yelpazede Osmanlı tarihine ilişkin bir dizi miti sorguluyor. Edhem Eldem'in bu kitabı Osmanlı tarihinin yazımına dair genel ve spesifik yöntem önerileri sunmanın yanı sıra, tarihçinin ufkunun günümüzü kapsadığını da gösteriyor. Ayrıca Collège de France'a uzanan tarihçilik kariyeri hakkında kapsamlı bir söyleşiyi de okurlara sunuyor.

CLAUDE CAHEN, OSMANLILARDAN ÖNCE ANADOLU

Tarihte Türklerden söz edildiğinde, Müslüman halkların ve Hristiyan Güneydoğu Avrupa'nın geçmişinde oynadığı hatırı sayılır rolden ötürü genellikle Osmanlı İmparatorluğu akla gelir; öyle ki ancak kısmen Türk olan insanlara da bu sıfat yakıştırılırken, Osmanlı olmayan Türkler pek hesaba katılmaz. Osmanlıcılar araştırmalarını, sanki o sırada kendilerini kuşatan dünya içinde çok önemli bir rol oynuyormuş gibi, Osmanlı hanedanının çok mütevazı kökenlerinden başlatırlar ve bu araştırmacıların pek çoğu sanki Osmanlıların civarında daha önemli başka Türkler olmadığına inanırlar. Kuşkusuz bazı bilimciler bu anlayışa tepki göstermeye başlamıştır, ama bunlardan pek azı diğer Türklerin de kendi özgünlükleri olduğunu ve sonunda Osmanlı İmparatorluğu'na katılsalar da mutlaka başından itibaren böyle bir eğilim içinde olmadıklarını vurgulamıştır. Son sözü söyleme iddiası taşımadığını belirtmek gereken bu kitap, işte bu çalışmaya yardımcı olmayı hedeflemektedir.

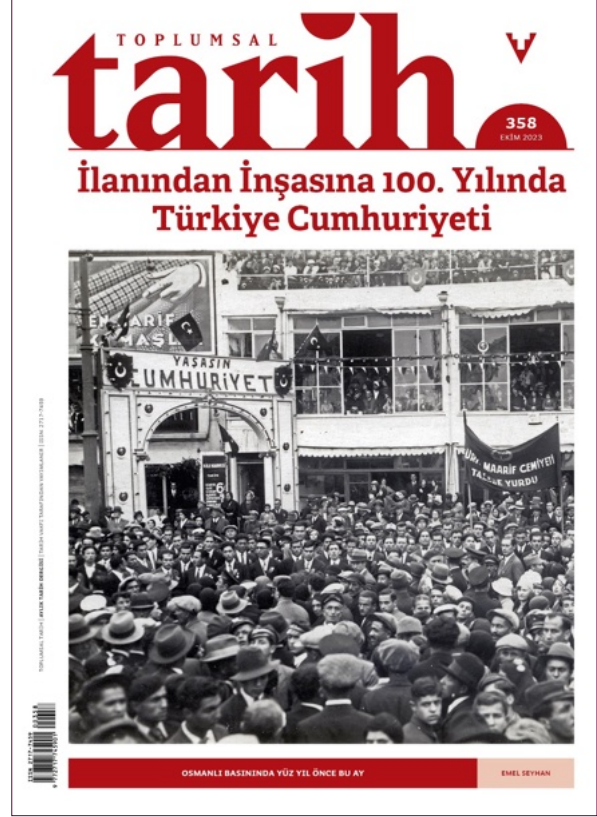

TİLİN SUCİYİN, “Yİ DİRDİMİZE DİRMİN Yİ KİTLİMİZE FİRMİN”: VİLAYİTLERİN TİNZİMAT'I

“Yİ Dİrdimize Dİrman Yİ Kİtlimize Fİrman” Vİlayetlerin Tİnzimat'ı, Osmanlı İmparatorluğu'nda can, mal ve namus güvenliği çerçevesinde önemli reformların gündeme geldiği Tİnzimat döneminde, Ermeni köylülerin maruz kaldıkları zulümler karşısında çıkardıkları sesi bize ulaştırıyor. Türkiye ve yurtdışındaki sayısız arşivden ulaştığı belgeleri kullanan Talin Suciyan, hakim tarih yazıcılığının unutturduğu bir hak ve adalet mücadelesini tarihyazımına dahil ediyor. Çalışma hem Osmanlı devletinin kullandığı çoğul yönetim stratejilerini hem de Osmanlı Ermeni toplumunun farklı coğrafi, toplumsal katmanlarının bu süreci deneyimlemelerini ele alıyor. Özellikle vilayetlerde ve başkentte bulunan Ermenilerin yaşam koşulları arasındaki farklılaşmaya işaret ediyor ve Osmanlı Ermeni toplumunun çoğunluğunu oluşturan çiftçiler, köylüler, göçmen işçiler ve kadınları merkeze alıyor.

TOPLUMSAL TARİH DERGİSİ

(TARİH VAKFI İKTİSADİ İŞLETMESİ'NE – TARİH VAKFI DÖNER SERMAYE TİCARET VE SANAYİ İŞLETMESİ – BAĞLI/ Ocak 2025'e kadar Dr. Erhan Keleşoğlu'nun editörlüğünü üstlendiği dergimiz, Şubat 2025'den bu yana Özge Ertem'in editörlüğünde çıkmaya devam etmektedir.)

TOPLUMSAL
tarikh 359
KASIM 2023

ERKEN CUMHURİYET YILLARININ GÖRSELLİK REJİMİNDE MUSTAFA KEMAL ATATÜRK FOTOĞRAFLARI
SEÇİM DEMİRÖR

Londra'da II. Abdulhamid'e Mualif Bir Yayın: Hilafet Gazetesi
EMİNE ŞAHİN

Ankara'nın Başkent Oluşunun Yüzüncü Yılı Vesilesiyle

DOSYA EDITÖRLÜĞÜ:
GÜRER KARACEDİRLİ
E. ATTILIA AYTEKİN

"BİRİSİ AĞLARSA DİĞERİ SÜKŪT ETMEKTE"
Osmanlı Devleti'nde İkiz Çocukları Gözetin Bir Uygulama: Tev'em Maaşı
ESRA SEMBETAY

1909 Adana: Karşı Devrimi Yeniden Düşünmek
BURAK YÜKSEL

Osmanlı Matbaasının Tarihine Bir Katkı
NAZAN AKSOY

TOPLUMSAL TARİHİ / ANKARA / MUSTAFA KEMAL ATATÜRK FOTOĞRAFLARI / KASIM 2023 / 359

TOPLUMSAL
tarikh 360
ARALIK 2023

Allah'ın Emri Peygamber'in Kavliyle: Müslüman Mahkemesinde Evlenen İsa'nın Çocukları
AYNUR EMEK

1928'den Bugüne Büyükdere Fidanlığı ve Pratik Bahçıvan Yetiştirme Yurdu
ELİF SOYLU - DENİZ TÜNERDEM - İPEK KAY

Filistin Sorunu: Yüzyıllık Yara

DOSYA EDITÖRÜ: TUĞÇİ ERDOY-CEYLAN

İKİ FELSEFECİ: HASAN ÂLİ YÜCEL - REŞAT ŞEMSETTİN
ZİYA SONAR

TOPLUMSAL
tarikh 361
OCAK 2024

Erken Cumhuriyet Dönemi İstanbul Gazetelerinde Kadın Cinayetleri (1923-1945)
ERRAR BEGÜM ÜSTÜN

Modern İzm'in Kurucusu Selim Sırrı Paşa Mutasarrıfıktan Nasıl Azledildi?
KENALETİN KUZUCU

Duygular Tarihi: Yeni ve Eski Bir Alan

DOSYA EDITÖRÜ: ZEYHA APACAN

Kilikya'yı Bir Felaket Olarak Okumak: Yıkıntılar Arasında
ÖLÜK İŞİK

AYDINLAR TARTIŞIYOR: Öğretmenin Vurduğu Yerde Gül mü Biter?
ÖMER OBUZ

1965 SEÇİMLERİNDE TİP: Sosyalist Geleniğin Sürekliliğini Yeniden Düşünmek
ONUR DEVRİM UĞRAZ

METROPOLİS ANTİK KENTİ VE KAZI ÇALIŞMALARI HAKKINDA
METROPOLİS KAZI EKİBİ

TOPLUMSAL TARİHİ / ANKARA / MUSTAFA KEMAL ATATÜRK FOTOĞRAFLARI / OCAK 2024 / 361

TOPLUMSAL
tarikh 362
ŞUBAT 2024

LENİN: "TÜRK ŞEHİRİ KARŞI SAVAŞMAYACAĞIZ!"
SERAZ YAZICI - CANNAN BADEN

KIERKEGAARD VE BLOCH: Hınc, Umud ve Sınıf Mücadelesinin Örgütlenmesi
MUSTAFA KEMAL COŞKUN

Türkiye'de Emegin 100 Yılı Aşan Tarihi: Ezberleri Sorgulayan Tarihyazımı

DOSYA EDITÖRÜ: V. DOĞAN ÇETİNKAYA

"KADINLAR NASIL İŞ BULUR?": Suat Derviş'in Gözünden İş, İşsizlik ve Güvencesizlik Dongüsünde Kadın Emegi
GÜLHAN BALSOY

Gökem Akgöz ile Türkiye'de Endüstri İşçisi, Fabrika ve Yöntem Üzerine Bir Sohbet
V. DOĞAN ÇETİNKAYA

STEFANOS PAPADOPOULOS'UN YAZIŞMALARI: Mütarekenin İlk Yılında İstanbul'da İşçi Hareketi
STEFANO BENLİSOY

TOPLUMSAL TARİHİ / ANKARA / MUSTAFA KEMAL ATATÜRK FOTOĞRAFLARI / ŞUBAT 2024 / 362

Boğaziçi
Muhafızlarından
Bostancıbaşının
Gözünden
1821 Rum İsyanı
HÜLYA ARSLAN

DOSYA EDITÖRÜ: ESRA YAKUT

EDİTÖR: DİNÇER DEMİRKEN

HAZIRLAYAN: EMEL SEYHAN

TOPLUMSAL
tarikh 367
TEMMUZ 2024

TCG Kocatepe'nin Türk uçakları tarafından batırılmasına dair...
ÖZKAN BAKIRBAĞCI

Kıbrıs Barış Harekâtı'nın İlk Havacı Şehidi: İlker Karter
LEVİNT BAĞARA

Yarım Yüzyıl Sonra Kıbrıs Barış Harekâtı

Turan Güneş ve Kıbrıs Barış Harekâtı
RADİYE PUNDA KARADENİZ

50. Piyade Alayı'nın Bilinilmeyen Oykusu
AFİFE YILDIZ

Kıbrıs Barış Harekâtı: Muharebeler ve Coğrafi Miras
ÖZAN YALÇIN

Mutareke Döneminde Fransızlar Tarafından Hazırlanan Osmanlı Eğitim Atlası
ÖLÜK KALAYCI

TOPLUMSAL
tarikh 368
AĞUSTOS 2024

Osmanlı Bankacılık Sektörünün Gelişimi
EROL ÖRTABAĞ

TÜRKİYE İŞ BANKASI'NIN YÜKSELİŞİ: Cumhuriyet'in 10. Yılında Türkiye'de Bankacılığın Fotoğrafı
Y. DOĞAN ÇETİNKAYA

Türkiye'de Bankacılığın Tarihi

Sarrafiler: Osmanlı İmparatorluğu'nun Bankasız Bankerleri
ERTAN ÜNLÜ

Dijital Görüntüden Analize Doğru: Osmanlı Bankası Personel Dosyaları
SELİM BAĞCIÖY - LORANS TANAKTAR BAĞUR

Pöplüst-Patrimonyal Yönetim ve Merkez Bankacılığı
CANER BAKIR

TOPLUMSAL
tarikh 369
EYLÜL 2024

'68 Kuşağından Askeri Tarihçi Şahin Aldoğan'ın Ardından ...
AYHAN AKTAR

EDİHEM ELDİME İLE SÖYLEŞİ: Boğaziçi'nde Geçen 35 Yılın Ardından
SÖYLEŞİ: YAŞAR TOLGA CORA

Türkiye'de Avrupa Tarihi Çalışmaları

GEÇ OSMANLI TERCÜME FAALİYETLERİNDEN BİR ÇEVİRMENİN ARKEOLOJİSİ: Ahmed Rasim ve Eski Romalılar
CANEREN SÖYÜLÜ

Spor Alemi'nin Gözünden 1924 Paris Olimpiyatları
ALİ ERÖDÜL

Nâzım Hikmet'in Bisikleti
ADİL BAKIRKAYA

TOPLUMSAL
tarikh 370
EKİM 2024

Prens Halim Bey'in Şerif Muhiddin'e Gönderdiği Mektubun Düşündürdükleri
BİLAL İPŞİKTAK

UNUTULAN BİR ANKARA FABRİKASI: Yünış (Ankara Mensucat Fabrikası)
İL HAKKIN KOÇAK

Neden Ortaçağ Avrupa Tarihi?

Post-Kemalizmin Ötesinde: 37-38 Sonrası Dersim'de Devlet-Toplum İlişkilerini Yeniden Düşünmek
BURAK BAĞARANLAR

CHP Antalya İl Başkanı'nın Parti Genel Sekreterliği ile Rozet Polemiği (1947-1948)
FAYSAL MAYAK

Sovyet Sinemasında Esfir Şub ve Türkiye Anıları
ÖLÜK ERÖDÜL

TOPLUMSAL
tarikh 371
KASIM 2024

TERAKKİPERVER CUMHURİYET FİRKASI'NIN KURULUŞUNUN 100. YILI:
Merhumların Karışık İşleri

DOSYA EDITÖRÜ: AHMET KUYAŞ

Bagdat'ta 10 Temmuz Meşrutiyet Bayramı Kutlamaları (1912)
EMİNE ŞAHİN

Gelenek, Ancien Régime, Modernite: Osmanlı ve İspanyol Modernleşmesini Nasıl Okumalı?
AHMED FATİH ANDİ

Dijital Araçlar ve Osmanlı Tarihçiliği
NOLAG KRUMHO

TOPLUMSAL
tarikh 372
ARALIK 2024

İznikten Coimbra'ya: Laskaris Prensesi Dona Vataçanın Oyküsü
SUNA ÇAÇATAY

Geç Palaiologos İmparatorlarının Seyahatleri: Sıradışı Bir Hareketlilik
SİREN ÇELİK

Bizans'ta Hareketlilik

DOSYA EDITÖRÜ: SİREN ÇELİK

Malazgirt Savaşı Öncesi Bizans Ordusu: Askeri Hareketlilik ve Taktikler
MURAT KÜÇÜK

Erken Hristiyan Literatüründe Entelektüel Hareketlilik ve Etnik Argümantasyon
BAHATTİN BAYRAM

Bizans ile Yakındoğu Arasında Değiş Tokus, Alışveriş ve Gidış Geliş
KORAY DURAK

İMPARATORLUK DENİZLERİNDE: BİZANS SİYİL DENİZCİLİĞİNDE GÜNLÜK HAYAT
ZEHNEP ÖLÇÜN

TOPLUMSAL
tarikh 373
OCAK 2025

Farklılıklardan Keyif Almak: XIX. Yüzyıl Brezilya'sına Dair Bir Osmanlı Seyahatnamesi
DİGO BERCİTO

II. Dom Pedro Dönemi Brezilya İmparatorluğunda Patronaj, Fotoğraf ve Kent İmgesi
EGE GÜTAY

1923 Türkiye İktisat Kongresi'ni Görmek

DOSYA EDITÖRÜ: Y. DOĞAN ÇETİNKAYA

Yağlı Cumhuriyet'te Düzen ve İlerleme: Modern Brezilya'nın Oluşumunda Positivizm Etkisi (1889-1930)
ŞEYDA SEVDE TUNÇÖLÜK

Bir Fincan Kahvenin Kırk Yıl Hatırı: 1858-1919 Döneminde Osmanlı ve Brezilya İlişkilerinde Etnik Göç ve Diploması
JOSE RAFAEL MEDEIROS COELHO

İmparator II. Dom Pedro ve İmparatoriçe Teresa Cristina'nın 1891 İstanbul Yolculuğu
ROBERTO KHATLAB

KUTSAL AĞACIN ALTINDA: YULE, NOEL, CHRISTMAS, YENİ YIL
OSMAN ÖZARSLAN

TOPLUMSAL
tarikh 374
ŞUBAT 2025

Şubat 1925 Akaretler: Kuruluş Sürecinde TKP

DOSYA EDITÖRÜ: Y. DOĞAN ÇETİNKAYA

Tevfik Rüştü Aras'ın 1929 Yurt Dışı Ziyaret(ler)i
ALİ BALCI

Rus Bilimcilerin 1894 Seferi: 130 yıl önce Marmarada KAMPUSUNDA
KAROLY JANDAK

Macar Türkolog İstvan Vásáry ile söyleşi
ERKANTO ÖZKAL

Depremlerin Ardından Antakya'da Tarihi Yapıların Durumu ve Koruma
GÜLSÜN TANYELİ

TOPLUMSAL
tarikh 375
MAYIS 2025

Geç Osmanlı İmparatorluğu'nda Hıfzıssıhhanın Mekânı, Toplumsal Cinsiyet ve Ahlak Bağlamında Bir İnceleme
CAN GÜNGÖR-İSTİF

Tanzimat Edebiyatında Kriminal Kadın Tipine Bir Bakış: Hançerli Hanım ve İntibah'ın Eli Kanlı Kadınları
GÖKDEM İZMİR

Kadın Kadına Tarih

İzmir'de Bir Veraset Davası: Frenkhane Rossi
BERNA KANARY ULUSAY

Tımarlı Ahmed Ağa ve Rıppozlu Pomakların "Cumhuriyeti"
CANAN BALKAN

"Kadınların Sesi": 1970'lerde Toplumsal Hareketler ve İleri Kadınlar Derneği
U. CEREN ÜNLÜ

Hırısın Alanayan Erkekler: 1950'ler İstanbul'da Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet
NESLİHAN ERKAN

TOPLUMSAL
tarikh 376
MAYIS 2025

Çanakkale'de 19 Mayıs 1915 Taarruzunu Anlamak/Açıklamak
AYHAN AKTAR

Dünyasını Kurtaran Kadın: Srpuhi Tekyan
TALIN SUÇEVAN
PAUL VARTAN DOĞKASIAN

Osmanlı Anayasal Krizi ve Azadamed Gazetesi: Vilayetlerdeki Ermeniler ve Bitmeyen Şiddet Sarmalı
ORHUN YALÇIN

Osmanlı'da Keyif Verici Maddeler

DOSYA EDITÖRLERİ: DEVRİ YÜZÜL KÖYÜNCÜ

Tatlı veya Ekşi... Keyif Verme Garantili bir İçecek: Boza Üzerine
DUNYA ÇAĞATAY

Son Dönem Osmanlı Basınında İçki Savaşları
İHSAN ERDİNGİÇLİ

Sınır ve Merkez Arasında: Osmanlı'dan Günümüze İçki, Eğlence ve Mekân
LEVANT KAYA OCAKAÇAN

Osmanlı'da Tüketilen Afyonlu Macunların En Meşhuru: Rahikî Macunu
MURAT ULUSKAN

Çin'in Yeşili Yemenin Siyahı: Çay ve Kahvenin Türkleşme Serüveni
KEMALETTİN KUZUCU

Osmanlı İmparatorluğu'nda Tütün: Üretim, Tüketim, Ticaret ve Vergilendirilmesi
FENME YILMAZ

TOPLUMSAL
tarikh 377
MAYIS 2025

BİR HAYALİN PEŞİNDE OSMANLI ÇIKAR VE ÖĞRENCİLERİ: Birinci Dünya Savaşı'nın Gölgesinde Mesleki Eğitim ve Emek Göçü
NURÇİN İLERİ

YENİ DÜNYAYIN MİMARLARI: Küresel Dönüşümün Özneleri Olarak Mühendisler ve İşçiler
BARKIN MARYEMKÖNÜK

ULUSÖTESİ KARŞILAŞMALAR: Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Teknoloji, Uzmanlık ve Emek

DOSYA EDITÖRLERİ: GÖRKEM AKGÖZ, NURÇİN İLERİ

Vovien, İmparatorluk'tan Cumhuriyet'e Türk-Alman Teknoloji, İhtisas ve Emek Dolaşımı
NAZAN MARIKUTUN

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Zonguldak Kömür Havzasında İşgücü Dağılımı, Verimlilik Sorunu ve Emek Dolaşımı
NURÇİN GÜRBÜZ

Küresel Arabayın Tophane Ford Adası'nın "Adamları"
ABİL ÖZMEN

Sürgün Almanlar Yazıyor: Bir Ulusötesi Karşılaşma Mekânı Olarak Fabrika
GÖRKEM AKGÖZ

TOPLUMSAL
tarikh 378
MAYIS 2025

Homeros'un İzinde: Mit mi Tarih mi?

Antik Sikkelerde Homeros İmgesi ve İzleri
ALTYE KIRIL

Yazıtlarda Homeros ve Eserlerinden İzler
BETÜL ÖZGÜR

Hitit Civiyları Belgeleri Işığında Troya ve Batı Anadolu-Hitit İlişkileri
HALKAN PEKER
MEHMET YÜZÜL MERTCAN

Anadolu Heykeltıraşlığında Homeros ve Troya İzlerine Örnekler
DANİŞ BAYRAM

Tarih ile Mitin Ufkunda Homeros'u "Çevirmek"
BERKAN GÜREN

Osmanlı'da Avare Kadınlar: Gülhan Balsoy'la Söyleşi
İDEK WİNER

Geç Osmanlı Dönemi'nde Uzaklara Göçler

DOSYA EDITÖRÜ: HANMİT GENCİ

Bayram Fehmi Bey
(Bajo Topullı) Örneğinde
Amavutların
ABD'ye Göçü

ALİ ASLAN

Beyaz Avustralya
Politikası Gölgesinde
Osmanlı Topraklarından
Avustralya'ya Göç

HANMİT GENCİ

İtihat ve Terakki
Döneminde Göç Politikası
Bağlamında Vilayât-ı
Sitt'e Amerika'ya Göç
(1908-1914)

MERYEM GÜNEYDİN

Osmanlı Dönemi'nde
Lübnan ve Suriye'den
Batı Afrika
Sömürgelerine Göç

MUSA DEMİRCİ

Sokulluzade Hasan Paşa'nın (ö. 1602) Hazinesini
Kim Çaldı? Celâli Tasallutundaki Anadolu'da
Bir Serdarmın Ölümünün Perde Arkası

EMRİHAN GÖZÜK

Göç, Evraklar
ve Şiddet
(1876-1908)

ELİYAZ YILMAZ

Osmanlı'nın Resimli Nesne
ile Sunavı: Engellere Takılan
Razı Görseller

OTAY JENİVURT

Aile Evinin Kim Satacak? Ermeni Kadınlar, Mülkiyet ve Transatlantik Göç HAZAL ÖZDEMİR

İznik Konsili
Neden ve
Nasıl Toplandı?

TURHAN KAÇAR

CONSTANTINUS'UN SAKAĞI, KRİSTİYANLIĞIN ZAPRİ:
İznik Konsili ve Roma
İmparatorluğu'nun Hristiyanlaşması

CEREN FİLEVİLLİ-ÇUBUK

İZNİK KONSİLİ'NDE FİLİSTİNLİ EUSEBİOS'UNLARI:
Beyrutlu Eusebios ve
Kaisareialı Eusebios

BAHAETTİN BAYRAM

1700. Yıldönümü Vesilesiyle 325 İznik Konsili

DOSYA EDITÖRÜ: KUTLU AKALIN

ERMENİLER İZNİK'E NE AKIYORDU?
Bir Konsil Gölgesinde İnanç
ve Kimlik Arayışı

İLHAMİ TEKİN ÇENBERE

Geç Bizans
Dönemi'nde İznik
Konsili'nin Yankıları

SİREN ÇELİK

"Rum beldesi Nikkye'de yüz
kırk dokuz köpeden din
adamlarının katıldığı sinhōdis"

ELİP TOKAT

Yazı Dizisi | Dünya Tarihi: Yeni Sorular, Yeni Ufuklar

YAZI DİZİSİ EDITÖRÜ: ÖMER TURAN

METE TUNÇAY'IN ARDINDAN...

Velut Bir Akademisyenin,
Eleştirel Bir Sosyal Bilimcinin,
Adli Bir Tarhiçinin, Bir
Demokrat Sosyalistın Ardından.

MEHMET Ö. ALKAN

Mete Tunçay'ın
Yapamada Han
Entelektüel ve Kurumsal
Sürekliliklerin Rolü

ÖRKHAN SELLER

Mete Tunçay'ın
Anlamak ve
İyi Öğrencileri
Olubilmek İçin...

ERKEN AKBUĞUT

HİJYENİN MADDİ KÜLTÜRÜ:

Nesneler, Mekânlar ve Kullanıcılar

DOSYA EDITÖRLERİ: ZEHRA BETÜL ATASOY - ZEYNEP AKÇAKAYA

METAL BODURLAR, BEYAZ GİYİMLER:
Yirminci Yüzyılda Türkiye
Sanatoryumlarında Hijyenik Yaşam

CANDU DEĞERMEÇİOĞLU - DENİZ AYCI

"Çocuk Düşünme Becası Temizlenmeye
Benzetmez" veya Hanımlara Malsus
"İğrenç" Bir Ölüm Olarak Kırtaj

BOYAN DEMİRCİL

Erken Cumhuriyet Dönemi
Elektrikli Ev Aletleri Tematlerinde
İdeal Aile Yurttaşlık ve Hijyen

NURÇİN İLERİ

ŞARBONUN HATİRLATIKLARI VE TIRAŞ
FİRÇAŞININ ÇAĞRILARI:
Türdörsenliklerin Gündelikliği
ve Maddeselliği

ZEYNEP AKÇAKAYA

"TÜRKİMEK HEM AYPTER HEM DE BİR
CİHAZDİR"
Erken Cumhuriyet İstanbul'unda
Tüketicilik Hakkında ve Komşusal
Hijyen

ZEHRA BETÜL ATASOY

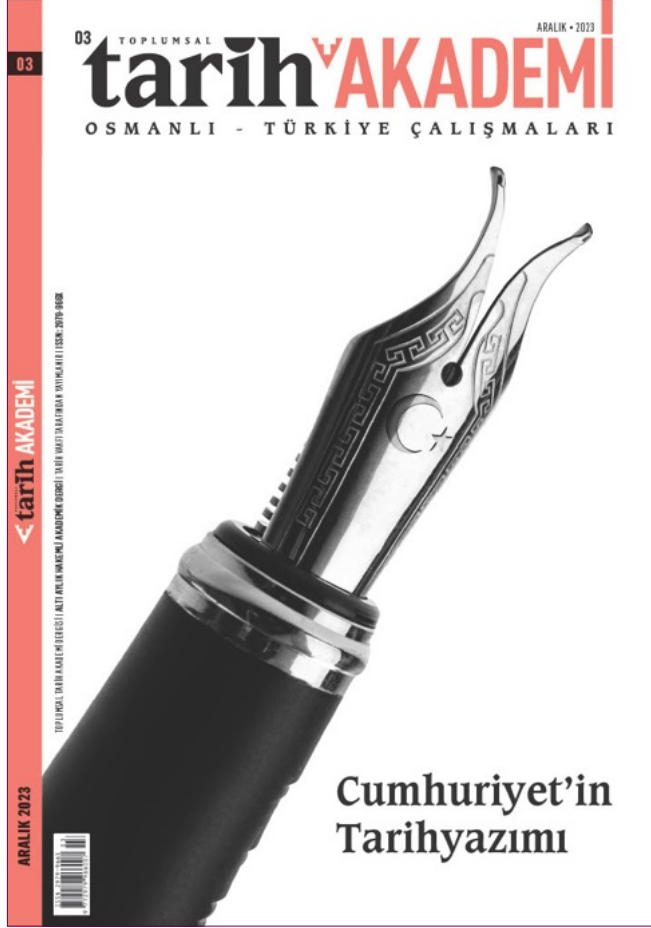

Niko Uzunoğlu ile Söyleşi: 6-7 Eylül Olayları, 6a Sürgünü ve İstanbul Rumları

ELİP ERKİN ÖZER - NANA AKDEMİR

TOPLUMSAL TARİH AKADEMİ DERGİSİ

(TARİH VAKFI İKTİSADİ İŞLETMESİ'NE – TARİH VAKFI DÖNER SERMAYE TİCARET VE SANAYİ İŞLETMESİ – BAĞLI)

TOPLUMSAL TARİH AKADEMİ, 3. SAYI, CUMHURİYET'İN TARİHYAZIMI, ARALIK 2023

Cumhuriyet'in 100. yılı pek çok etkinliğe konu oldu. Düzenlenen etkinliklerin bir bölümü Cumhuriyet'in farklı başlıklarında başardıkları ve başarmadıklarıyla tartışılmasını amaçlıyordu. Toplumsal Tarih Akademi dergisi, 3. sayısıyla 100 yıl muhasebesine "Cumhuriyet'in tarihi nasıl yazıldı?" sorusunu merkeze alarak kendi mecrasından katkıda bulunuyor. Amacımız bu büyük soruya ansiklopedik bir derlemeyle cevap vermeye çalışmaktan ziyade, yeni mecralarda Cumhuriyet'in tarihyazımını sorgulayan özgün bakışlara yer vermektir. 100. yıl geride bırakılırken tarihyazıcısının aslında içinde bulunduğu şimdinin ihtiyaç ve önceliklerinden hareketle geçmişe bakması gibi, biz de tarihyazımı tartışmalarını dünyanın ve Türkiye'nin içinde bulunduğu beden ve ruhtan koparak değil ama yaşanmakta olan değişimin içine yerleştirerek anlamaya ve bu sayıya taşımaya çalıştık. 2023 yılı Cumhuriyet kutlamala-

rının ruhunu tek kavramla ifade etmemiz gerekse bu ruhu yakalayan en yerinde kavram "nostalji" olurdu. Topluma hâkim olan ancak akademide de izdüşümlerini görebildiğimiz bu "nostalgik sahipleniş" kendi başına dün ve bugün ilişkisi hakkında çok şey anlatıyor. 100. yıl tarihin bir cilvesi olarak kapanmakta olan bir dönemi de mimlemiş oluyor. Anayasasıyla, kurumlarıyla, yurttaşlık hukukuyla, laikliğiyle, sembolleri ve değerleriyle Cumhuriyet'in silüetinin silikleşmekte olduğunu fark eden bir geriye bakış diye niteleyebiliriz bunu. Bu nedenle belki, yakın döneme kadar tarihyazımına egemen olan reddiye varan sert eleştirelilik yerini, terazinin tartısının daha dengeli tutulduğu bir sorgulamaya bırakıyor diyebiliriz. Bir başka deyişle "büyük günahların keşfi" diye niteleyebileceğimiz ve 1980 sonrasında 2010'lara uzanan süreçte tartışmaları belirleyen tarihyazımı ekolüne eleştirel mesafe artmış gibi görünüyor. Bu, 1980 öncesi tarihyazımının tartışmalarına aynı şekilde geri dönmek anlamına gelmiyor. Aslında farklı dönemlerde farklı eğilimler gösteren bu tarihyazımı serüveninin ortak birikimine yaslanırken öncelikle yaklaşım ve yöntem bakımından bir yenilenme ihtiyacına işaret ediyor. Nihayetinde ortaya çıkan mesafe, Cumhuriyet kavrayışına dair henüz adı konmamış ama önemi azımsanamayacak bir farklılaşmadan kaynaklanıyor. Bugün artık 100 yıllık Cumhuriyet, tarihyazımında hâkim olduğunu belirttiğimiz bu reddiyece yaklaşımdan farklı olarak, sadece Kemalist kurucuların tasarladığı bir yapı ve topluma dayattığı bir

zihniyet olarak değil; farklı alt dönemlerde farklı toplumsal aktörlerin fikirleri ve çıkarlarıyla, söylem ve eylemleriyle çekiştirdiği, değiştirdiği bazen kamusal yararımız için bazense onun aleyhine yeniden şekillendirdiği ilişkiler olarak da ele alınıyor (ya da alınmalı). Böyle bakarak, toplumsal aktörlerin varlığının ve etkisinin görünmez olduğu bir tarihyazımı tartışması yapmak yerine onları da tartışmanın merkezine taşımayı gözeten bir sayı hedefledik. Burada tüm toplumsal aktörleri sayımıza taşıyabildiğimizi söyleyemeyiz. Ama en azından Cumhuriyet'in tarihinin toplumsal aktörlerin de tarihi olduğunu gösterebilecek konuları sayının kapsamına almaya çalıştık. Bunu yaparken, toplumsal aktörlere ilişkin tarihyazımı tartışmalarını Cumhuriyet'in kurumlarına ilişkin tarihyazımı tartışmalarıyla aynı sayıda buluşturmaya gayret ettik. Bu başlıkların ele alınması, çoğunlukla tartışmalı bir biçimde “merkez” olduğu varsayılmış devletin ve kurumların tarihi yerine yine tartışmalı bir biçimde “çevre” kavramının içine doldurulmaya çalışılmış kesimlerin tarihine gösterilen bir ilginin ifadesi de değil. Çünkü “merkez” yerine “çevre”ye odaklanmak, alternatif bir yöntem benimsemek zannedilse de, aslında aynı yöntemsel bakışın sınırları içinde kalmak anlamına geliyor. Onun yerine bu ikiliğin açıklayamadığı ilişkiler, çelişkiler ve çatışmalarla örölmüş bir tarihin nasıl yazıldığını incelemeyi hedefledik. Ek olarak, Cumhuriyet tarihinde devletin, kurumların ya da bürokrasinin tarihinin de nasıl yazıldığını sorgulamamız gerektiğini düşünöyoruz. Çünkü sorun, hangi konunun ağırlıklı olarak ele alındığı değil, nasıl ele alındığı ekseninde düğümleniyor.

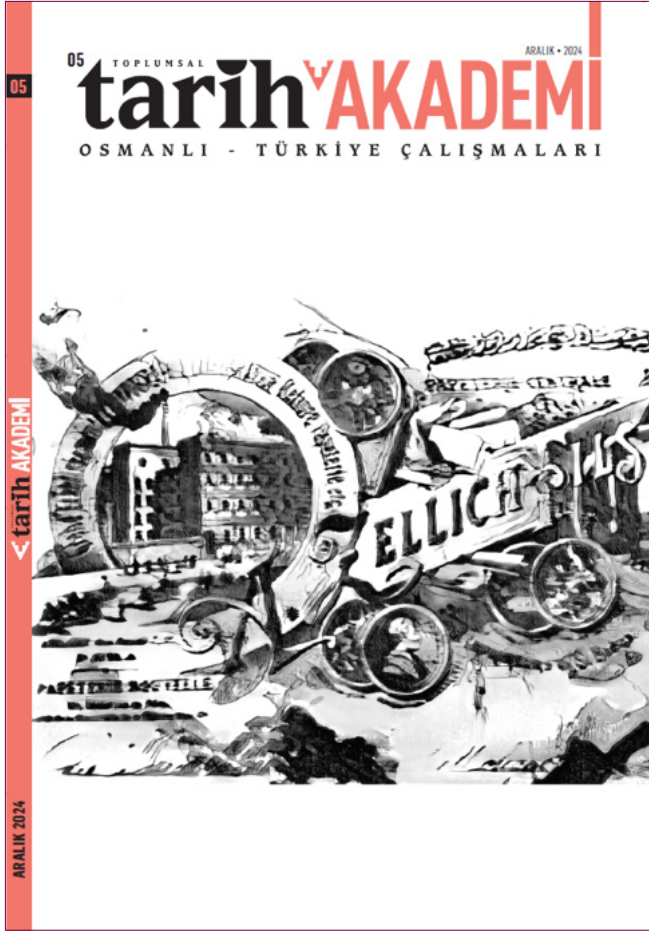

**TOPLUMSAL TARİH AKADEMİ, 4. SAYI,
OSMANLI MATBUATI MATBU KİTAP
KÜLTÜRÜ, HAZİRAN 2024**

Kitap tarihi ve entelektüel tarih çalışmaları arasında matbuat ve baskı kültürü tarihlerine dönük ilgi akademik camia-da gün geçtikçe artmaktadır. Matbuat ve basılı kültür çalışmaları; bilgi üretim ve tüketim biçimleri, bilginin tedavülü, matbaa-modernleşme olgusu, matbuat kapitalizmi, milliyetçilik gibi birçok kavram üzerinden ele alınmaktadır. Toplumsal Tarih Akademi'nin 4. sayısının dosya konusunu oluşturan 'Osmanlı matbuatı' literatürde uzun süre 'basın' ekseninde tartışılmış girift bir alan. Dolayısıyla matbaadan ne anladığımız, matbaa deyince nereden başlattığımız ve matbuat kavramını nasıl ele aldığımız sorularına yanıt vermek gerekiyor. Bu sayıda dikkat çekmeye çalıştığımız bağlam içerisinde Osmanlı tarihçileri 'ilk Türkçe harfli matbaa' olarak Müteferrika matbaasının sınırlarını epey aşındırmış durumda. Benzer biçimde dünyanın diğer bölge ve kültürlerine kıyasla matbaanın kronolo-

jik olarak "geç!" gelme olgusu literatür içerisindeki güvenli alanını bir süredir kaybetmekte. Son zamanlarda matbaanın modernleşme süreciyle kurulan ilişkisine ve okuma kültürü bağlamındaki etkilerine dair çalışmalar giderek artmakta. Elinizdeki sayının da bu literatüre yeni bir soluk getirecek, matbuat kültürünün aktörlerine ve Osmanlı matbuatının kitap üretimine odaklanacak nitelik arzemesine gayret ettik. Dergimizin bu sayısını Osmanlı'da matbaa kültürünün yaygınlaştığı

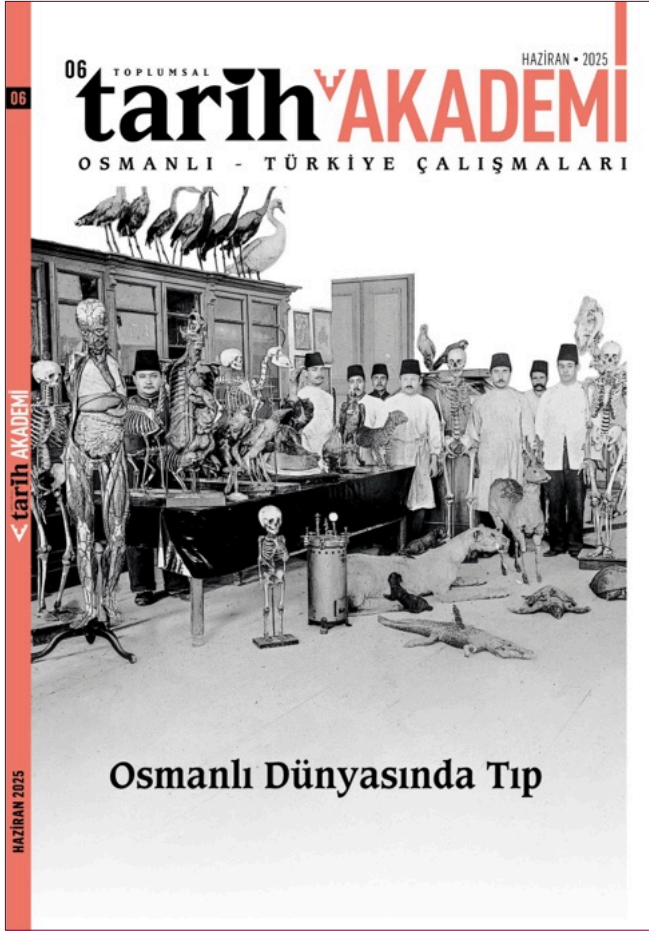
19. yüzyılın ikinci çeyreğinden itibaren matbaa ve etrafında kümelenen meselelerin bir kısmını masaya yatırmaya ayırdık. 19. yüzyıla olan vurgunun sebebi yüzyılın ikinci yarısında hatta daha net ifade etmek gerekirse 1870'lerden itibaren gerek devlet gerekse özel matbaacıların faaliyetlerinin imparatorluk sınırlarını aşan bir matbu faaliyete dönüşmesindendir. Bu sınırları aşma becerisi matbaacıların olduğu kadar gelişen ulaşım araçlarının da marifetiydi. Matbu materyalin "yazma" dünyasına kıyasla çoğaltılabilme kapasitesinin hızı, maliyeti ve taşınabilirliğinin matbaa teknolojisiyle kazandığı ivmeyi tren ve buharlı gemiler bir üst noktaya erdirmiş, kitap ve bilgi tedavülünün globalleşmesine muazzam bir katkı sunmuştur.

TOPLUMSAL TARİH AKADEMİ, 5. SAYI, ARALIK 2024

Bu sayımızda dört araştırma makalesi, üç belge inceleme yazısı, dört kitap inceleme yazısı ve bir anma yazısı yer alıyor. Öncelikle beşinci sayımızda yayınlanan araştırma makalelerinden bahsetmek istiyoruz. İlk araştırma makalemiz Nurihan Davutyan tarafından kaleme alındı ve "1875 Osmanlı Moratoryumu Önlenebilirdi" başlığını taşıyor. Osmanlı İmparatorluğu'nun mali egemenliğini ihlal eden Düyun-ı Umumiye'nin kurulmasına giden gelişmelere farklı bir perspektiften bakan çalışma, kapsamlı kaynaklardan ve istatistiksel analiz yöntemlerinden yararlanıyor. Davutyan'a göre Mehmed Emin Ali Paşa'nın 1867'de önerdiği mali tedbirler 1879'da değil önerildiği zaman uygulansaydı moratoryumun engellenmesi ihtimali bulunuyordu. İkinci araştırma makalemiz üç yazarın ortak çalışması: Murat Tülek, Jean-François Pérouse ve Funda Ferhanoglu. Başlığı "1922 Öncesinde Jacques

Pervititch" olan bu ayrıntılı çalışma İstanbul'un haritacılık tarihinde mihenk taşı olan Pervititch'in geçmişine, henüz İstanbul sigorta planlarını hazırlamaya başlamadan önceki dönemine odaklanıyor. Bir tanesini kapağa taşıdığımız değerli görsel malzemeleri okurumuzla buluşturan bu makale, Pervititch'in aile yaşamı, mesleki gelişimi ve ilk haritaları üzerine değerli bilgiler veriyor. Üçüncü araştırma makalemizin başlığı "İstisnayı Yönetmek, Adaleti Müzakere Etmek: İşkodra'da Cibal Kanunu, Umumi Sulhlar ve Hibrit Cezalandırma Usulleri." Yazarımız Ebru Aykut bizi Geç Osmanlı dönemi Arnavut diyarına götürüyor ve yerel dağ kanunları ile merkezileşme çabaları arasında Osmanlıların yönetim hamlelerini anlamamızı sağlıyor. Foucault'nun yönetimsellik (governmentality) kavramının bir dizi vakada sınanması açısından olduğu kadar İşkodra'da vuku bulan ilginç tarihsel hadiselerin incelenmesi açısından da okurlarımızı tatmin edecek bir çalışma olduğunu düşünüyoruz. Dördüncü araştırma makalemiz doğa tarihi alanında ve daha uzun makalelerle kısa makaleler arasında bir geçiş niteliğinde. "Başka Yazacak Şey mi Yok?: 19.Yüzyıl Osmanlı Aydınlarının Gözünden Karabatak ve Karabatağın Kısa Leksikolojik Tarihi" başlıklı bu ilginç yazıda Tarkan Murat Akkaya, 1899 tarihinde Karabatak kuşu üzerine yazılmış bir gazete makalesine mercek tutuyor. Acaba etrafımızda uçup duran tüm bu güzel kuşların adı nereden geliyor? Kuş adlarının kökenini inceleyen nomenclature alanında, en azından karabatak adıyla ilgili Akkaya'nın yazısının söyleyecek sözü var.

TOPLUMSAL TARİH AKADEMİ, 6. SAYI, OSMANLI DÜNYASINDA TIP, HAZİRAN 2025

Toplumsal Tarih Akademi'nin altıncı sayısı, Akif Ercihan Yerlioğlu ve Feza Günergun'un misafir editörlüğünde, Osmanlı dünyasının tıp tarihine dair disiplinlerarası ve eleştirel yaklaşımları bir araya getiren özel bir dosyaya ayrıldı. Dosyada, geç Orta Çağ'dan yirmi birinci yüzyıla uzanan bir zaman yelpazesi içinde, hem klasik metinlerle hem de modern kurumlarla ilişki kuran beş araştırma makalesi, üç belge incelemesi, bir söyleşi ve iki kitap tanıtımı yer alıyor. Bu sayı, Osmanlı tıbbına dair yenilikçi çalışmalara alan açmayı amaçlayarak araştırmacıları yeni sorular sormaya teşvik ediyor.

ÇALIŞMA GRUPLARI

EMEK TARİHİ AĞI ÇALIŞMA GRUBU

Tarih Vakfı olarak, üniversitelerde ve çeşitli araştırma kurumlarında özgür düşünce ve tartışma ortamının giderek sınırlandığı, araştırma koşullarının zorlaştığı, yayın alanının daraldığı, dünyada ve ülkemizde bir araya geldiğimiz platformların azaldığı günümüz koşullarında emek tarihi alanındaki çalışmaları teşvik etmek üzere 2024 yılı Eylül ayında Nurşen Gürboğa ve Neslişah L. Başaran Lotz'un koordinatörlüğünde Emek Tarihçileri Ağı (ETA)'nı oluşturduk. ETA'da emek tarihi alanında çalışan tarihçilerin yanı sıra emek tarihi ile yolu kesişen çeşitli disiplinlerden sosyal bilimciler bir çalışma grubu oluşturmak üzere bir araya geldiler. Emek tarihi ve tarihçiliği, en güçlü olduğu küresel Kuzey'de 20. yüzyılın sonlarından bu yana ilgi kaybederken, küresel Güney'de Türkiye'nin de dahil olduğu çeşitli ülkelerde önemli bir canlanma yaşamakta. Tarih Vakfı bu canlanmaya emek tarihi alanında yayımladığı kitaplar, emek örgütlenmeleri ile birlikte düzenlediği konferanslarla katkı sunmuştur. ETA bu katkının bir devamı niteliğinde oluştu. ETA, 2024 ve 2025 yıllarında düzenlediği "devam eden çalışmalar atölyesi"nin yanı sıra aşağıdaki faaliyetleri yürüttü:

Topluluk üyeleri, 25-26 Nisan 2025 tarihlerinde Tarih Vakfı ve Bursa Büyükşehir Belediyesi iş birliğinde gerçekleştirdiğimiz Osmanlı'dan Günümüze Bursa Emek ve Endüstri Tarihi Uluslararası Sempozyumu'nun düzenlenmesi, oturum başkanlığı ve konuşmacı olarak katkı sundu.

Topluluk üyelerinden Görkem Akgöz ve Nurçin İleri Toplumsal Tarih dergisinin Mayıs 2025 sayısı için Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Teknoloji, Uzmanlık ve Emek dosyasını hazırladılar. Topluluğuk üyeleri makaleleri ile dosyada yer aldı.

Dosya editörleri ve yazarları 6 Mayıs 2025'te "Ölçek, Aktör, Sınır Üçgeninde Emek Tarihini Yeniden Düşünmek" başlıklı yuvarlak masa tartışmasına katıldılar.

Topluluk, Hakan Koçak koordinatörlüğünde, 7 Mayıs 2025'te 'Tophane'den Feshane'ye Emek ve Endüstri Tarihi' başlıklı bir gezi gerçekleştirdi.

TOPLUMSAL CİNSİYET ÇALIŞMALARI GRUBU

Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Grubu tarihçilik alanında aktif olarak üretim yapan kadın tarihçileri, Tarih Vakfı çatısı altında birleştirmek ve bu alanda yaptıkları üretimleri paylaşmak, çoğaltmak ve görünür kılmak amacıyla Tarih Vakfı'nda çalışan kadın tarihçiler tarafından kuruldu. Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Gurubu, kurulduğu Haziran 2024 tarihinden bu yana, halihazırda varolan Women Talking History email grubunu kullanarak, üye sayısını bir yılda 80'e çıkarmıştır. Grup üyelerinin iki ayda bir Tarih Vakfı'nda gerçekleştirdiği düzenli genel toplantılara gerek İstanbul'dan gerekse yurtdışı ve şehir dışından hibrit katılım yüksek oranda devam etmektedir.

Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Grubu üyelerinin önemli bir kısmı (Gülay Yılmaz, Başak Tuğ, Gülhan Balsoy, Zeynep Yelçe gibi) 2019'dan beri düzenlenen Kadın Kadına Tarih Konferansı kurucuları ve düzenleyicileri oldukları gibi, Tarih Vakfı toplumsal cinsiyet çalışmaları grubu 29 Kasım 2024'te üçüncüsü Mimar Sinan Üniversitesi'nde gerçekleştirilen Kadın Kadına Tarih Konferansı'nın ilk defa resmi paydaşlarından biri olmuştur. Bağımsız bir platform olan Kadın Kadına Tarih Konferansı'nın dördüncüsü, yine çalışma grubumuz üyelerinden olan kadın akademisyenler tarafından Özyeğin Üniversitesi ve New York Üniversitesi ortaklığında Nisan 2026'da gerçekleşmek üzere organize edilmektedir.

Feminist tarihçiliğin yalnızca “kadın ve toplumsal cinsiyet” üzerine çalışmayı, okumayı, araştırmayı ya da ders vermeyi değil, tüm bu bilgi üretim süreçlerini feminist etik çerçevesinde sürdürmeyi kapsadığı anlayışıyla, Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Grubu araştırma ve eğitim süreçlerinde karşılaşılan ve bu süreçlerin parçası olan toplumsal cinsiyet normlarını ve eşitsizliklerini fark etmeyi, bunların üzerine düşünüp, farkındalık oluşturmayı hedeflemektedir. Bu sebeple, grubumuz kadın tarihçiler arasında akademik üretimi paylaşmak ve görünür kılmak yanında, akademi ve akademi dışı alanlarda toplumsal cinsiyet eşitliğini artırmak, toplumsal cinsiyete duyarlı müfredat ve politikalar üretilmesine katkıda bulunmak gibi hedefleri de gündeminde bulundurmaktadır.

Kasım 2024’te gerçekleştirdiğimiz Kadın Kadına Tarih Konferansı, yurtiçi ve yurtdışı katılımlarla başarılı bir biçimde tamamlanmış ve toplantının sonunda geniş katılımlı olarak gerçekleştirilen “Yuvarlak Masa Tartışması” sonucunda iki alanda çalışmalar yürütülmesine karar verilmiştir: 1. Tarih Vakfı bünyesinde kurulan kurullarda, yayınlanan kitap ve dergilerde toplumsal cinsiyet eşitliği temelli politikaların güçlendirilmesi amacıyla Tarih Vakfı’nın sahip olduğu “Toplumsal Cinsiyet Politika Belgesi”ni revize etmek, 2. Türkiye genelinde tarih alanında yazılan tezler ve yayımlanan akademik dergilerin editoryal kadroları ve yazı içeriklerindeki toplumsal cinsiyet temsiliyeti üzerine çalışma yürütmek. Bu iki çalışma alanı da grup üyelerimizin gönüllü katılımıyla devam etmektedir.

Ayrıca, Haziran 2024-Haziran 2025 arasındaki bir yıllık dönemde, biri online, diğeri hibrit toplantılarla yürütülen iki çalışma grubu başarıyla sürdürülmüştür. Bunlardan birincisi, grup üyelerinin üzerinde çalıştıkları bir projeyi (work in progress) gönüllü olan diğer grup üyeleriyle paylaşarak, önceden okunmuş olan projeyi tartışmaları şeklinde gerçekleşmiştir. Bu kapsamda 5 adet çalışma paylaşılmıştır. Bu Kadın Kadına Workshoplara devam edilecektir. Ayrıca Aile Tarihi Çalışma grubu da, Osmanlı aile tarihi alanında yeni yapılmış 3 adet araştırmayı grup üyelerinin paylaşımına sunmuştur. Bu grubun çalışmaları, 2025 sonbaharında yapılacak geniş katılımlı bir atölye/konferans ve Toplumsal Tarih ve diğer akademik platformlarda özel sayı planlaması olarak devam etmektedir.

Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Grubu, yeni dönemde esnek bir formatta geniş katılımlı bir Toplumsal Cinsiyet Tartışmaları dizisi planlamaktadır. Bu dizi kapsamında, kitap tartışmaları ve söyleşileri, tematik yuvarlak masa tartışmaları, film tartışmaları ve kitap okuma toplantıları planlanmaktadır. Ayrıca, grup üyelerimizden Gülhan Balsoy ve Başak Tuğ’un yürütmekte oldukları bir toplumsal cinsiyet tarihi araştırmaları el kitabı oluşturma projesi devam etmektedir.

BİLGİ BELGE
MERKEZİ

TARİH VAKFI BİLGİ BELGE MERKEZİ

Tarih Vakfı Bilgi Belge Merkezi dijitalizasyon çalışmaları sebebiyle 2017 yılının Mayıs ayında Yönetim Kurulu kararıyla ancak özel başvuru yoluyla kullanıma geçti. Bu süre içerisindeki yararlanma talepleri Yönetim Kurulu kararlarıyla yapıldı. Osmanlı ve Türkiye tarihi açısından çok kıymetli arşiv malzemelerine ve koleksiyonlarına sahip olan Bilgi-Belge Merkezinin arşivinin dijitalizasyon çalışmaları bir yandan devam ederken diğer yandan da söz konusu çalışmayı tamamlamak için yeni fon arayışları da sürmektedir.

YÖNETİM KURULU
VE ÇALIŞMA EKİBİ

TARİH VAKFI YÖNETİM KURULU

Nurşen Gürboğa
Yönetim Kurulu Başkanı

Neslişah Başaran Lotz
Genel Sekreter

Başak Tuğ Onaran
Başkan Yardımcısı

Sırrı Emrah Üçer
Yönetim Kurulu Saymanı

Şeyma Afacan
Yönetim Kurulu Üyesi

Ayşe Köse Badur
Yönetim Kurulu Üyesi

Cangül Örnek
Yönetim Kurulu Üyesi

Saadet Özen
Yönetim Kurulu Üyesi

Şevket Pamuk
Yönetim Kurulu Üyesi

Ali Sipahi
Yönetim Kurulu Üyesi

Pandeli Laki Vingas
Yönetim Kurulu Üyesi

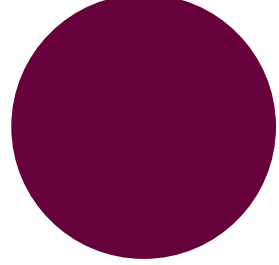
TARİH VAKFI ÇALIŞMA EKİBİ

Ali Eryüzlü
Genel Koordinatör

Nefes Tanrıverdi
İdari Koordinatör

Meral Çağlayan
Mali Müşavir/Muhasebe

Özge Ertem
Toplumsal Tarih Yayın Yönetmeni

Elif Kevser Özer
Yardımcı Editör

İsmet Akça
Genel Yayın Yönetmeni

Cihat Demirtaş
Görsel Yönetmen

2023-2025 DÖNEMİNDE DEĞİŞEN YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Yaşar Tolga Cora
Yönetim Kurulu Başkanı

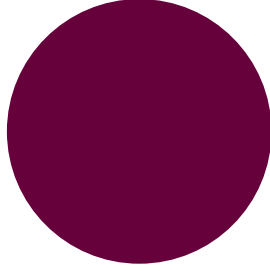

Silvyo Salamon Ovadya
Yönetim Kurulu Üyesi

Mete Tunçay
Yönetim Kurulu Üyesi

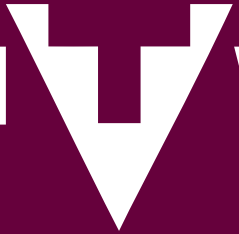
AYRILAN ÇALIŞMA ARKADAŞLARIMIZ

Levent Ohtar
İdari Koordinatör

Tamer Mertan
İdari Asistan

TARİH VAKFI